

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

ΜΙΚΡΟΦΟΤΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΙΤΛΟΣ : ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ. Σύνταγμα περιόδων
1950-1951

ΤΟΜΟΣ : 5

ΤΕΥΧΟΣ : 1 12

ΕΤΟΣ : 1950 1951

ΕΚΔΟΤΗΣ : Ν. ΜΠΙΤΣΑΚΗΣ

ΤΟΠΟΣ : Αθήνα

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ : - 12

ΗΜ/ΜΙΑ ΦΟΤΟΓΡ. 1950-1951

ΕΤΟΣ ΕΚΤΟΝ

.....

ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΑΓΑΞ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΥΠΟ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ

Τῆ συμπράξει διαφόρων λογίων.

ΑΘΗΝΗΣΙ.

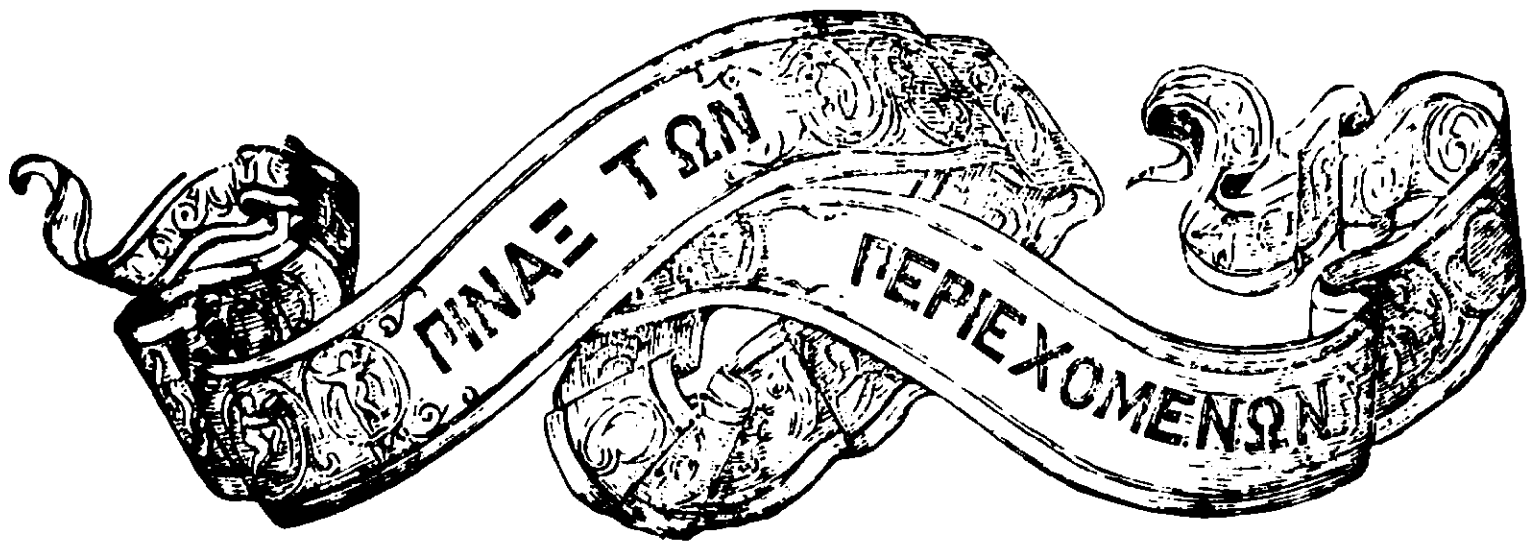
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ.

ΟΔΟΣ ΜΗΑΤΙΑΔΟΥ
ΑΡΙΘ. 6.

1870—1871.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

- Γ. Φ. Σχοιμάννου. Ἐθνικαὶ ἑορταί. Τὰ Ὀλύμπια (ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ) σελ. 8, 43.
 Ὁ Ὅμηρος περὶ Σύρου, σελ. 53.
 Τὸ Κάστρο τῆς Ὠραίας (δημιώδης παράδοσις) σελ. 85.
 Δήμητρα καὶ Κόρη, σελ. 386.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ

- Αἱ Σειρήνες καὶ ἡ ἔπιστήμη, σελ. 12.
 Περὶ ἐκλείψεων, σελ. 64.
 Περὶ χρονολογίας, σελ. 134, 145, 210, 242.
 Βουχενερ. Περὶ σύμπαντος καὶ τοῦ γεννήτορος αὐτοῦ, σελ. 148, 185, 217, 272, 297, 377, 417.
 Ἐπίσκεψις τῆς ἐν Τουλώνῃ Εἰρκτῆς, σελ. 324.
 Τὸ ἀνθρώπινον ἀνάστημα, σελ. 222.

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

- Ἡ Αὐτοκράτειρα Θεοδώρα, σελ. 113.
 Περὶ Ἰουδαίων μετὰ Χριστὸν, σελ. 303, 342.
 Αἱ Κλεοπάτραι, σελ. 337.
 Καλιγούλας — Θάνατος αὐτοῦ — Ἐπανάστασις ἐν Ῥώμῃ, σελ. 399.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

- Περὶ Χριστιανισμοῦ, σελ. 1, 41.
 Περὶ φθόνου, σελ. 95, 201.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

- Περὶ καφεσίων ἐν Λονδίῳ κατὰ τὸ 1685 (Macaulay) σελ. 16.
 Ἀνέκδοτα τῆς αὐλῆς Λουδοβίκου ΙΔ'. (κατὰ Βολταίρον) σελ. 106, 120, 162, 226.
 Ἡ ἀρχὴ τῆς Πρωσσικῆς μοναρχίας καὶ ἡ νεότης Φριδερίκου Β' (Macaulay) σελ. 154.
 Τραπεζοῦς ἢ παρὰ τὸν Πόντον αὐτοκρατορικὴ πόλις (ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ) σελ. 492.
 Καλιότρος, σελ. 241.
 Συνθήκη Βυζαντινορωσική, σελ. 308.
 Δικαστικὴ Μονομαχία, σελ. 322.
 Οἱ κλέπτει τοῦ Λονδίνου (ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ) σελ. 395.
 Λαί, σελ. 434.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑΙ

- Λοπε-Δεβέγας, σελ. 57.
 Σολομών Γέσνερος, σελ. 90, 122.
 Ῥιχάρδος Κόβδεν (ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ) σελ. 199.
 Ἡ μήτηρ τοῦ Γκαίτε (ἐκ τοῦ Magasin Pittoresque) σελ. 228.
 Ἰωάννης Τυπάλδος Καπελέτος, σελ. 257.
 Ἰούλιος Φάβρος (Eug de Mirécourt) σελ. 356, 382, 428.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

- Πρόνοια τῶν ζώων πρὸς ἀμυναν ἑαυτῶν ἢ ἐπιθεσιν κατὰ τῶν ὁμοίων τῶν σελ. 23.
 Τὰ γιγαντιαία δένδρα τῆς Καλιφορνίας, σελ. 111.

ΠΕΡΙΕΡΓΑ

- Τὰ μυστήρια τοῦ ὑστερογράφου, σελ. 71.
 Μικροσκοπικὰ περίεργα (μετάφρασις) σελ. 319.
 Αὐτόματα (μετάφρασις) σελ. 320.
 Δαιμονομανία, σελ. 321.

ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ

- Ἡ ὁμίχλη ἐν Λονδίῳ, σελ. 103.
 Οἱ καταρράκται τῆς Σιβηρίας, σελ. 104.
 Ἐκδρομὴ εἰς τὴν ἔρημον ἢ σκηναὶ τοῦ Ἄρξ-δικυ βίου (μετάφρασις) σελ. 231, 269, 300.
 Ὁ Σιδηρόδρομος τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ, σελ. 62.
 Τὸ μέγιστον πυροβόλον τοῦ Κόσμου, σελ. 174.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ

- Οἱ Νεολόγοι (Montesquieu) σελ. 59.
 Οἱ νεώτεροι Ῥαψωδοὶ (de Fontani) σελ. 59.
 Ὁ πολύφιλος Ἐομάννος, σελ. 289.
 Αἱ ἀντιθέσεις (G. Boccardo) σελ. 369.
 Περὶ τῆς μανίας τοῦ νὰ ὁμιλῶσιν ὅλοι ὁμοῦ (Antrieux) σελ. 437.

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΗΜΑΤΑ

- Γυνὴ ἐν στενοχωρίῳ, σελ. 21.
 Βίκτωρ Καραβίνας ἢ ἀνόμνησις τοῦ Μαλακῶφ, σελ. 24.
 Πάουλα ἢ Βαστιανή, σελ. 69.
 Ἡ ἐχεμύθεια, σελ. 93.

Ὁ κατά τῶν ἑραστῶν διωγμός σελ. 108, 174, 267.

Ἡ Ζηλοτυπία σελ. 139, 165

Διὰ τοῦ Λεωφορείου, σελ. 203, 235, 277

Ὁ Πύργος τῶν Γλαυκῶν [ληττρικὴ ἱστορία] σελ. 309.

Οἱ Ἐλέφαντες 352, 390, 438

Οἱ Ἀλδαρίδαι (ισπανικὸν διήγημα) σελ. 360

ΠΟΗΣΕΙΣ.

Ἡ ἀναγνώρισις (ἀπόσπασμα ἐξ ἀνεκδότου δράματος) σελ. 7.

Ὁ Ναύτης, σελ. 36.

Ἐλεγίον εἰς τὸν θάνατον τοῦ Γουλιέλμου Βοῦδ, σελ. 36.

Ἡ ἐγκατάλειψις σελ. 38

Ἀσμάτιον, σελ. 38.

Προσευχὴ (ἐξ ἀνεκδότου δράματος) σελ. 38

Σὺ, σελ. 78

Κοιμᾶται, σελ. 78

Τῷ Κυρίῳ Ἀλεξ. Ραγκαβῇ κατὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους, σελ. 111

Εἰς πτωχὴν νεάνιδα, σελ. 142

Τὴ ὕσπυξ, σελ. 142

Ἡ πίστις (ἐκ τῶν ποιητικῶν μελετῶν τοῦ Λαμαρτίνου) σελ. 179.

Τῷ μικρῷ Στεφάνῳ Εὐαγ. Βαλτατζῆ σελ. 181.

Ἐλεγίον ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Γερασίμου Ἀντύπα σελ. 213

Εἰς πτωχὴν μητέρα, σελ. 213.

Βάτραχοι, μῦθος, σελ. 246

Ὁ θνήσκων πτωχός, σελ. 251

Ἀκτίς φωτός, σελ. 252

Φῶς εἰς παρόθυρον (κατὰ τὸν γαλλικὸν τοῦ Auguste Qiraud) σελ. 293

Ἀσμάτια Πιτράργου σελ. 330.

Ὁ Θύρις καὶ ἡ Δάσωνη σελ. 373

Εἰς Ἄνθος σελ. 373

Ἡ ἀνοιξίς σελ. 374

Τῇ Μαρτίᾳ (ἀνάμνησις τοῦ café chantant) σελ. 374

Ἡ μάχη ἐν τῇ café Chantant σελ. 415

Ὁ ποιητὴς σελ. 444.

Ὁ βρέφος, σελ. 444 Ὁ Διανομὸς τοῖς συνδρομηταῖς τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης σελ. 446

ΠΕΡΙΓΡΑΦΑΙ

Ἡ ἐν Παρισίῳ Ῥωσικὴ ἐκκλησία σελ. 196

Τὰ Καθόκια σελ. 316

Ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων Οὐγου Φοσκόλου σελ. 370

ΠΟΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

Ἀρθρικὰ φύσδην μίγδην, σελ. 132

Γαμος ἐν Κίνα, σελ. 172

ΔΡΑΜΑΤΑ

Οἱ ἀδελφοὶ ἢ Γαλιταία 73, 117, 168, 265

ΛΟΓΟΙ

Περὶ Ἑλληνισμοῦ, σελ. 126, 158

Περὶ Παιδείας, σελ. 221, 260

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ὁ σεισμός τῆς 20 Ἰουλίου 1870 σελ. 17

Ὁ ἀποπλανηθεὶς ὁδοιπόρος σελ. 20.

Ἐκεῖ ὅπου ὄλοι, σελ. 31

Ἀγροίκος ἐπισκεπτόμενος τὸ Γλάσκουον, σελ. 58

Εἰδύλλια Γκέσνερ, σελ. 60, 101

Ἐπιστολαὶ εἰς Σάραν (I. Ρουσσώ) σελ. 76, 97

Ἀπόσπασμα ἐκ τῶν ἄσμάτων τοῦ Σέλμα, σελ. 208

Περὶ Ἀθιγγάνων, σελ. 328

Περὶ Παραδουναβίων ἡγεμονιῶν, σελ. 348

Βιομηχανίαι ἔχουσαι βάσιν χημικὰς καὶ φυσι-

κὰς ἐργασίας. — Χαρτοποιία — Τυπογραφία

— Χαλκογραφία — Λιθογραφία — Κηροποιία

— Βαφικὴ — Βυρσοδιψικὴ — Ὑλοποιία, σελ. 422

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΙ

Ἀνατομικὰ μελετήματα, σελ. 32

Ἑλληνικὸν Ἡμερολόγιον 1871, σελ. 32

Ἀττικὸν ἡμερολόγιον 1871 σελ. 77.

Ἀνθόλια καὶ ἄσματα ποιήσεις Κ Παπάζογλη, σελ. 215

Βελισάριος δρᾶμα, σελ. 215

Βιογραφίαι ἐπιστῶν ἀνδρῶν τῆς Α'. Γαλλ. ἐπαναστάσεως, σελ. 215

Νεοελληνικὰ Ἀνάλεκτα σελ. 258

Ἡ Ἀκρόπολις, πόλιμα I. Καμπούρογλου σελ. 295

Παράφρων Ἐρημίτης σελ. 295.

Ἡμερολόγιον οἰκογενιακὸν Ἀδελφῶν Περρῆς σελ. 373

Ἀττικὸν Ἡμερολόγιον τοῦ 1872, σελ. 442.

Μελέτη ἐπὶ τοῦ βίου τῶν Νεωτέρων Ἑλλήνων, σελ. 442.

Ἐγχειρίδιον στοιχειωδῶν γνώσεων ἐκ τῶν ἐπιστημῶν, τῶν τεχνῶν καὶ τῆς Βιομηχανίας σελ. 441.

ΕΠΙΦΥΛΑΙΣ

Χρονικὰ, σελ. 182, 252, 290, 334, 413, 445.

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

σελ. 35, 79, 100, 112, 142, 143, 244, 375, 448.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΣΤΟΑ

39, 144, 376

ΓΡΙΦΟΙ ΚΑΙ ΔΙΝΙΓΜΑΤΑ

39, 80, 112, 144, 184, 216, 256, 296, 336, 376, 416, 443.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ

Ἡ ἐν Παρισίῳ Ῥωσικὴ ἐκκλησία 197

Καλλίστρος 244

Τὰ Καθόκια 317

Γράμματα τυπογραφικὰ 422

Συνθετήριον 423

Πιεστήριον 424.

ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΕΣΟΥ

Ἐκδιδόμενον ὑπαὶ τοῦ μητροπ.

Ἰπ. ὁ

N. ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ.

Τῆς συμπράξεως διαφόρων λογίων.

ΕΤΟΣ ΕΚΤΟΝ.— ΦΥΛΛΙΔΙΟΝ Α'.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

ΠΕΡΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ [ὁμιλία τοῦ καθηγητοῦ Κ. Νεστρινίδου]. — ΠΕΡΙ ΣΙΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ. — Η ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ [ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ ἀνεκδότου δράματος «Ὁ Ἕλληνας Γιαννίτσας» τοῦ γυμνασιάρχου Α. Ἀντωνιάδου]. — Αἱ ΣΕΙΡΗΝΕΣ καὶ ἡ ΕΠΙΣΤΗΜΗ. — ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ. Τὰ γυμνασιακὰ δένδρα τῆς Καλιφορνίας. — ΠΕΡΙ ΚΑΦΕΝΕΙΩΝ ἐν Λονδίῳ κατὰ τὸ 1685. — Ὁ ΣΕΙΣΜΟΣ τῆς 20 Ἰουλίου 1870. — Ὁ ΑΠΟΠΛΑΝΗΘΕΙΣ ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ. — ΓΥΝΗ ΕΝ ΣΤΕΝΟΧΩΡΙΑ. — ΖΩΟΛΟΓΙΚΑ. Πρόνοια τῶν ζώων πρὸς ἀμνησιν ἐκπετῶν καὶ ἐπιθεσίων κατὰ τῶν ὁμοίων τῶν. — ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ. Πέτρος Καρβίνιας ἀνάμνησις τοῦ Μιλακκόρφ. — Ἐκεῖ ὅπου ὄλοι. — ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΙ. Ἀνατομικὰ μελετήματα Α. Παπᾶ Ἰωάννου. Ἑλληνικὸν ἡμερολόγιον Γ. Χούμη. — ΠΟΙΚΙΛΙΑ. — ΠΟΗΣΕΙΣ. Ὁ Ναύτης ὑπὸ τῆς Κυρίας Μ. . . Ἐλεγίον εἰς τὸν θάνατον Γουλιέλμου Βοῦδ ὑπὸ Α. Παράσχου. — Ἡ ἐγκατάλειψις ὑπὸ Α. Ἠλιάδου. — Ἀσμάτιον I. Καμπούρογλου. — Προσευχὴ ἐκ τοῦ δράματος τοῦ Κομνηνοῦ ὑπὸ Σ. Λάμπρου. — Ποικίλη στοά. — Λύσις τοῦ ἐν τῷ ἸΒ' φυλλαδίῳ Γρίφου. — Γρίφος. — Πρόγραμμα τοῦ 5' ἔτους. — Εἰδοποιήσεις. — ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ. — ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΠΑΡΕΡΓΑ. Ἀπόσπασμα ἡμερολογίου ἑτερόχθονος ἀγωνιστοῦ ὑπὸ Γ. Ι. Φ.

ΑΘΗΝΗΣΙ

ΤΥΠΟΙΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ»

Ὀδὸς Πραξιτέλους, Ἀριθ. 22.

1870.

ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΠΡΟΔΕΚΟΝ

Ἐκδιδόμενον ἀπαξ τοῦ μηνός.

ΕΤΟΣ ΣΤ'. ΦΥΛΛ. Α'.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1870.

ΠΕΡΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ

Ὁμιλία τοῦ Καθηγητοῦ
ΚΩΝΣΤ. ΝΕΣΤΟΡΙΔΟΥ

Ἐν τῷ Συλλόγῳ Πατρῶν.

• Τέκνον Τιμόθεε, κήρυξον τὸν λόγον
• Ἔργον ποιήσον Εὐαγγελιστοῦ. •
(Τιμόθ. Β'. δ'. 2. 5)

Σεβαστὴ ὁμήγουρις!

Ὅτε ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ὁμιλιῶν τοῦ σεβασμίου γέροντος κ. Χαλκιοπούλου διεδόθη ἀνὰ πᾶσαν τὴν πόλιν, ὅτι πρόκειται καὶ ἄλλοι τῶν λογίων ἄνδρες ἵνα ἀπαγγέλλωσιν ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου λόγους, χαρὰ ἐνδόμυχος διεχύθη εἰς τὴν καρδίαν μου. Χαρὰ διεχύθη ἐνδόμυχος, διότι τότε πρῶτον ἠσθάνθην ὅτι εὐρισκόμην ἐν πόλει, ἔνθα δύναται τις ἐστιᾶσθαι πνευματικὴν ἐστιᾶσιν καὶ εὐωχεῖσθαι πνευματικὴν εὐωχίαν. Ἐντεῦθεν λοιπὸν δύναται ἀναβλύζειν πηγῆς σωτηρίου νάματα, καὶ ὡς ἀπὸ πολυχεύμονος κρουνοῦ δυνατὸν ἵνα ποτίζηται καὶ ἀρδεύηται πᾶς πεινῶν πνευματικὴν δίψαν καὶ πνευματικὴν πεινῶν πεινῶν. Ἐντεῦθεν πελαγίζουσι ρεῖθρα γκῶσεων καὶ ἀμφιλαφῶς καταρδεύουσι τοὺς δίψη καὶ αὐχμῶ συνεχομένους. Ὡ ποία κίνησις! ποία ζωὴ! Μετὰ μακρὰν καὶ πονηρὰν ἀνομβρίαν, μετὰ μακρὰν καὶ πονηροτάτην τῆξιν καὶ ζωτικῆς ἰκμάμας ἀποξήρανσιν, μετὰ μακρὸν καὶ ὀδυνηρότατον μαρασμὸν πνευ-

ματικῆς ἀτροφίας, ἔλυσε τὴν ὀδύνην ἡμῶν δίψη καὶ λιμῶ συνεχομένων καὶ κατατηκόμενων, ὁ σεβασμῖος γέρον κύριος Χαλκιοπούλος (α). Ἄ Ἐρράγη λοιπὸν ἐν γῆ ἐρήμῳ ὕδωρ » καὶ φάραξ ἐν γῆ διψώσῃ καὶ ἡ ἀνυδρος » ἔσται εἰς ἔλη' καὶ εἰς τὴν διψώσαν γῆν » πηγὴ ὕδατος (Ψα. λε' 6). « Οἱ διψῶντες » λοιπὸν πορεύεσθε ἐφ' ὕδωρ καὶ ὅσοι μὴ ἔ- » χετε βαδίσαντες ἀγοράσατε » (αὐτόθ. ν', ι). Ὅτι λοιπὸν ἄλλοι νύκτας πολλάς ἀύπνους ἰαύοντες ἐν κόποις καὶ μόχθοις ἀνευρίσκουσι, τοῦτο ἡμεῖς ἀκόπως καὶ ἀνευ μόχθου δύναμεθα μαυθάνειν. Τὸν πλοῦτον τῆς σοφίας αὐτῶν ἀφθόνως, κατὰ τὸν Σολομῶντα, μεταδιδόασιν καὶ οὐκ ἀποκρύπτονται (Σοφ. Σολ. ζ', 13). Ὅτε δὲ ὁ Σύλλογος διὰ προσκλήσεώς του παρεκάλει τοῖς ἐνταῦθα λογίοις ἵνα συνδράμωσι τὸ ἐπ' αἰσίοις οἰωνοῖς ἀρξάμενον τοῦτο ἔργον, διελογιζόμεν καὶ ἐγὼ ὁ ἐν λογίοις ἐλάχιστος, εἰ τῆς δυνάμην συντελέσαι κατὰ τι εἰ καὶ ἐγὼ τῆς δυνάμην ἐστιᾶσαι καὶ παραθεῖναι ὑμῖν ἐδέσματα τινα, τρωγάλια τινα. Πολυλάκις διενόηθην ἀποστῆναι τοιούτου πολυμόχθου ἔργου· ἐγνώριζον δὲ τὸ :

ἢ χρὴ σιγᾶν ἢ κρείττονα σιγῆς λέγειν.

Ἐγνώριζον ὅτι τῶν πρὸ ἐμοῦ λαλησάντων ἐγὼ εἶμι πολὺ κατώτερος·

Βάτραχος ποτ' ἀκρίδας ὡς τις ἐρίσδω κατὰ τὸν Θεόκριτον.

Ἄλλ' ἐνθυμηθεῖς ὅτι ὁ Κύριος ἀπαιτήσει

(α) Ὁ κ. Χαλκιοπούλος διακρινόμενος ἐπὶ πολυμαθίᾳ καὶ πολυπειρίᾳ ἐστὶν ὁ μοχλὸς καὶ ἡ πρωτίστη αἰτία τῶν πνευματικῶν ἐστιᾶσεων ἐν τῷ ἐντίμῳ Ἐμπορικῷ συλλόγῳ τοῦ « Ἐρμου ».

λόγω οὐ μόνον παρὰ τῶν λαβόντων τὰ δέκα τάλαντα, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ λαβόντος τὸ ἓν, καὶ φοβούμενος μὴ καὶ πρὸς με ρηθῆ τοῖς: «Ποιητέ δουλε καὶ ὀκνηρέ, ἴδεις ὅτι θε- ρεῖω ὅπου εἶμι ἔμπροσθεν, καὶ συναίρω ὅθεν οὐ «διασκόρπισα» ἴδεις οὖν σε βαλεῖν τὸ ἀργύριον μου τοῖς τραπέζιαις, καὶ ἐγὼ ἐλθὼν ἐκο- σμισάμην ἂν τὸ ἐμὸν σὺν τούτῳ. (Ματθ. κε', 26).» Ταῦτα ἀναλογιζόμενος ἀνέβην ὅπου ἦδη εἶμι.

«Ἄλλ' ὅτι, Κύριοι, ἐπελαβόμην τὴν σύν- ταξιν τῆς πραγματείας ταύτης, ἵνα διὰ ταύ- της ἐστιάσω τὸ φιλόμουσον ὑμῶν ἀκροατήριον, τότε κατενόησα ἅπασαν τὴν δυσχερείαν, τότε ἠσθάνθη εἰς ὅποσον πέλαιος εὐρέθη καὶ πάλιν θάλασσαν διαπλέειν ἐμελλον. Πέλαιος κατ' ἐμὲ καὶ πλοῦς εἰς Κόρινθον ἐστίν καὶ σύνταξις οἰασθήποτε πραγματείας καὶ ἡ ταύ- της ἐπαγγελία ἀπὸ θήματος τοιούτου. Ὁ εἰς τοιοῦτον πέλαιος πλοῦς τοσούτω δυσχερέστε- ρος καθίσταται, ὅσῳ ὁ μέλλων διαπερᾶν αὐτὸ οὐ μόνον ἀπειρος τυγχάνει τοῦ πλοῦς, ἀλλὰ καὶ στερεῖται τῶν ἀναγκαίων μέσων. Ὡς, Κύριοι, ὁ πλοῖον κυβερνῶν καταρτίζει πρῶτον αὐτὸ καὶ εἶτα λύει τὰ πρὸς πηγήσια καὶ ἀνα- πετάσσει τὰ ἰστία καὶ ἀνάγεται εἰς τὸ πέ- λαγος, οὕτως ὁ συγγραφεὺς πρὶν ἢ παραστῆ εἰς τὸ δημόσιον ἔχει ἀνάγκην παρασκευῆς πολλῆς καὶ μέσων πολλῶν. Καὶ ὡς ὁ οἰκο- δόμος οὐκ οἰκοδομεῖ πρὶν ἢ συλλέξῃ καὶ ἐτοι- μάσῃ τὴν ἀναγκαίαν ὕλην, οὕτως οὐδ' ὁ συγ- γραφεὺς συγγράφει καὶ κατασκευάζει τὸ ἑαυ- τοῦ ἔργον, πρὶν ἢ συλλέξῃ καὶ ἐτοιμάσῃ αὐ- τὸ. Ἀλλὰ τίμων χρῆζει ἐργαλείων; Οὐ χρῆ- ζει ὡς ὁ οἰκοδόμος λίθων καὶ πλίνθων καὶ κεράμων καὶ ξύλων, ἀλλὰ χρῆζει βιβλίων. Ἄνευ βιβλίων οὐδὲν παραγαγεῖν δύναται ἄ- νευ βιβλίων οὐδὲν γονοποιῆσαι δύναται ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ αὐτοῦ. Καὶ ὁ Ζεὺς αὐτὸς οὐκ ἐδύ- νατο παραγαγεῖν τὴν Ἀθηνᾶν ἀνευ τῆς συν- εργείας τοῦ πελέκεως τοῦ Ἥφαιστου. Ναί, ἀνευ βιβλίων οὐδὲν καλὸν γεννᾶται. Διότι «τὰ βιβλία, κατὰ τὸν αἰοιδίμον Εὐγένιον τὸν «Βούλγαριν, εἶναι τὰ μνημεῖα τῶν λόγων, πῶθεν δύναται τις νὰ νεώσῃ τοῦ ἐγκεφάλου ο- τὴν θείαν κατὰ τοὺς Πλατωνικοὺς ἀρουραν, ο- καὶ νὰ κάμῃ νὰ ἀνακύψωσιν, ἂν κατεβλή- θησάν ποτέ τινα σπέρματα ἐπιστήμης εἰς «καρποῦ τινος γένεσιν (περὶ παλίου. ἐν ἀρχ. «σελ. 14)» Ὁ δοκιμάσας συγγράψαι δύνα- ται ὁμολογήσῃ τὴν ἀλήθειαν τῶν λεγομέ-

νων. Περὶ τῆς ἀνάγκης δημοσίας βιβλιοθήκης πολλὰ καὶ καλὰ ἱκούσαστα εἰπέντες τῶν πο- λυμαθῆ καὶ σεβάσμιον γέροντα κ. Χαλκιό- πουλον. Ἐἴθε ἡ φωνὴ αὐτοῦ μὴ εἴη «φωνὴ θωόντος ἐν τῇ ἐρήμῳ» (α).

Πρὶν ἢ, Κύριοι, ἀναπετάσω τὴν αὐλαίαν, καὶ πρὶν ἢ εἰσαγάγω ὑμᾶς εἰς τοῦ Χριστια- νισμοῦ τὰς μεγίστας καὶ θείας αὐτοῦ ἀλη- θείας καὶ θεάσησθε τὴν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ βασιλείαν αὐτοῦ, ἀναγκαῖον καὶ πρέπον ἅμα νομίζω ὀλίγα τινὰ εἰπεῖν, τίνος ἕνεκα τοιαύ- την τοῦ λόγου μου ὑπόθεσιν ὑπεθέμην. Ὁ μὲν Πλάτων εἶρηκεν ἅ Ἐκαστος εἰς ὃ πέφυκεν» (Πολ. Ζ', 537, α). Ὁ δὲ ἀπόστολος ἅ Ἐ- καστος τῇ κλήσει, ἢ ἐκλήθη ἐν ταύτῃ μενέ- τω.» (Κοριν. Α', ζ'. 20).

Πρὸ δὲ τούτων ὁ Ὅμηρος,

Ἄλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε Θεὸς πολεμήτα ἔργα
ἄλλῳ δ' ὄρχηστὴν, ἑτέρῳ κίθαριν καὶ αἰοιδίην.
(Ἰλ. Ν. 730).

Ἀκολουθεῖν καὶ ἐγὼ τῇ κλήσει, ἢ ἐκλή- θην, πραγματεῖαν πραγματεύομαι ἀμφοῖνων πρὸς τὴν ἐμὴν ἐπιθυμίαν, πραγματεῖαν, ἢ ἐκ παιδῶν προσφιλῆ καὶ σωτηριώδη ἐνόμισα καὶ ἐθεώρησα. Ἰδοὺ διὰ τί πρῶτον περὶ τού- του πραγματεύομαι. Ἐπειδὴ τὸ ζήτημα τοῦτο ἀποβλέπει ἐν γένει πάντας ὑμᾶς ἐμπό- ρους, κτηματικοὺς καὶ λογίους, λαϊκοὺς καὶ κληρικοὺς, ἐπειδὴ ἡμεῖς ἀκολουθοῦμεν τῇ τοῦ Σταυροῦ σημαίᾳ, ὀφείλομεν δὲ καλῶς γνωρίζειν τίς ἔστω ἀκολουθοῦμεν, διὰ τοῦτο δευτέρον περὶ χριστιανισμοῦ πραγματεύομαι. Μηδεὶς ὑμῶν, Κύριοι, νομίζετω ὅτι μόνη ἡ εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἔρχα πίστις ἀρκεῖ καὶ σώζει. Τότε καὶ τὰ θαυμάσια σώζονται, ὡς πιστεύοντα καὶ φρίσσοντα. Ὁ μὴ γι- γνώσκων τίνα ἀκολουθεῖ καὶ κακῶς πιστεύει καὶ οὐκ εἶδε τοῦ ὑπάγει. Ὁ τοιοῦτος ὁμοιά- ζει πρὸς κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον. Τούτου ἡ πίστις ἐστὶ τεθεμελιωμένη ἐπὶ τῆς ἀμμου· ἀλλ' οἱ ποταμοὶ ἐρχόμενοι παρεού- ρουσι τὸν οἶκον καὶ οἱ ἀνεμοὶ καταρρίπτουσι αὐτόν. Τούτου ἡ πίστις ἐστὶν ἐσταρμένη ἐπὶ ἀκαθῶν καὶ ζιζανίων, ἀλλ' οἱ πειρασμοὶ καὶ τὰ σκάνδαλα, ὡς τὰ ζιζάνια, κατακνί- ξουσι αὐτόν. Οὔτε ὁ λόγος δεικνύεται ὑγιᾶ καὶ εὐθείαν ἀγωγὴν, οὔτε ὁ ἔμπορος ὀρθοῦ-

(α) Τὸ μέρος τοῦτο τοῦ λόγου παρελήφθη ἐν τῇ ἀναγνώσει τοῦ λόγου.

τεῖ, οὔτε ὁ ἀπλοῦς καὶ ὁ ἰδιώτης γνωρίζει τί ποιεῖ, ἂν μὴ γιγνώσκωσιν οἱ πάντες κα- λῶς τὸν χριστιανισμόν. Ἡ ὀρθὴ καὶ ἀληθὴς γνώσις κατὰ τὸν Σωκράτην φέρει εἰς τὴν σοφίαν ἢ ἀγνοία ἀρα ὀδηγεῖ εἰς τὴν ἀπάτην, εἰς τὴν δεισιδαιμονίαν, εἰς τὰ πάθη. «Δεινὸν ο- γε ἡ ἀγνοία καὶ πολλῶν κακῶν τοῖς ἀνθρώ- πους αἰτία, ὡσπερ ἀχλὺν τινα καταχέουσα ο- τῶν πραγμάτων καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀμαυ- ροῦσα» ἔλεγεν ὁ Λουκιανὸς (περὶ διαβ. λ.) Ἡ πόθεν εἶπατέ μοι πηγάζουσι τὰ τόσα κακά, τὰ διαφθειρόντα πᾶσαν μὲν κοινωνίαν, ἰδίᾳ δὲ τὴν ἡμετέραν; ἐκ τῆς ἀγνοίας τῆς θειοτάτης ἡμῶν θρησκείας. «Τὴν σήμερον, ἠλέγει ὁ αἰοιδίμος Κοραῆς, αὐτὸ νὰ ἀγνοῇ τις «τὴν ἰδίαν θρησκείαν δὲν λογίζεται τίποτε. «Καὶ αὐτὴ ἡ ἀγνοία (τίς ἤθελε πιστεύσει) ο- δὲν κατέχει μόνον τοὺς ἰδιώτας καὶ ἀγραμ- ματοῦς, αὐτὴ ἐκτείνεται καὶ εἰς αὐτοὺς ο- τῶν χρησίμους καὶ πεπαιδευμένους ἀνθρώ- πους. Καὶ δὲν εἶνε ἄλλο κοινότερον τὴν σῆ- μερον παρὰ νὰ βλέπῃ τις τιμίους, λογίους, ο- καὶ πολλάκις διδασκάλους τῶν ἄλλων εἰς ο- μίαν βαθυτάτην ἀγνοίαν ἢ τρυλάχιστον εἰς ο- μίαν ἐπιπόλαιον καὶ ἀμέθοδον γνώσιν τῆς θρησκείας. Καὶ τί ἀκολουθεῖ ἐντεῦθεν; Μία ο- γενική διαστροφή τῶν ἠθῶν, μυρία προ- «λήψεις καὶ δεισιδαιμονίαι. Φοβούμεθα ἐκεῖ ο- «που δὲν εἶνε φόβος καὶ τολμῶμεν ἐκεῖ ο- «που ο- «πρέπει νὰ φοβώμεθα» (Κορ. προλεγ. Κατήχ. σελ. θ'). Ἐκ τῆς ἀγνοίας ταύτης, Κύριοι, οἱ μὲν πολλοὶ τῶν λεγομένων λογίων παρεκ- τρέπονται τῆς εὐθείας καὶ πορεύονται τὴν σκολιὰν ὁδὸν καὶ τὸ ἄλλας τῆς κοινωνίας ἀπόλλυσι καὶ ἀποβάλλει τὴν ἑαυτοῦ ἀλα- τικὴν δύναμιν. «Ἐὰν δὲ τὸ ἄλλας μωρανθῇ, ἐν τινι ἀλισθητέται». Οἱ δαδούχοι τῆς παι- δείας ἀντὶ νὰ φέρωσιν ἐν ταῖς ἑαυτῶν λυ- χνίαις ἔλαιον καθαρὸν καὶ ἀμικτον πάσης ὕλης ἑτερογενεοῦς καὶ διαφθειρούσης τὴν ἰδιό- τητα αὐτοῦ, μιγνύουσιν αὐτὸ ζωμῶ μολόγης ἢ ἄλλου τινὸς καὶ τὸ φῶς αὐτῶν οὐ φέγγει οὐδὲ φωτίζει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ οὐδὲ μῦρον εὐωδίας φωτοβολεῖ, ἀλλ' ὑποφώσκει καὶ δυσώδη ἀποπνέει ὀσμὴν καὶ ὡς τῶν λυχνῶν στερουμένων ἐλαίου αἱ θρυαλλίδες δεινὴν καὶ δυσώδη καὶ ἀποτρόπαιον ἐκπνέου- σιν ὀσμὴν, οὕτως καὶ οἱ λόγοι τῶν λεγομέ- νων λογίων οὐ συντίθουσιν οὐδὲ φωτίζουν τοὺς ἐν σκότῳ καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένους. Ἐντεῦθεν, Κύριοι, ἐπικρατεῖ παρὰ τοῖς πολ-

λοῖς τῶν ἀνθρώπων, ὅτι τὰ γράμματα ἀντὶ φωτισμοῦ, σκότους γίνονται πρόξενα καὶ ἀντὶ εὐσεβείας εἰς τὴν ἀσεβείαν ἄγουσι καὶ ὀδηγοῦσι τοὺς μανθάνοντας. Καὶ ὁ γραμμα- τῶν ἔμπειρος ἦτοι ὁ γραμματισμένος ἐτι καὶ νῦν θεωρεῖται ἀποσυναγωγος, τούτέστιν, ἄθεος.

Πόθεν δὲ προέρχεται ὅτι ἄλλοι, καίτοι λέγονται χριστιανοὶ καὶ μάλιστα ὀρθόδοξοι, πᾶν ἄλλο περὶ πλείστου ποιοῦνται καὶ φρον- τίζουν ἢ περὶ ἀληθείας καὶ χρησιμότητος; Πόθεν λέγω προέρχονται οἱ κατὰ κόρον καὶ παρακαίρως γιγνόμενοι ὅρκοι καὶ τὸ ψεῦδος θεωρεῖται ὡς τὸ ἄλλας τῆς ἀληθείας; Πόθεν προέρχεται ὅτι τὴν θρησκείαν, τὴν πίστιν, τὸν Χριστὸν, τὴν Παναγίαν συχνὰ πυκνὰ ἀναφερου- σι καὶ ὁμνύουσιν; Ἐκ τῆς ἀγνοίας τῆς θειο- τάτης ἡμῶν θρησκείας. Δὲν γνωρίζουσιν ὅτι ὁ Χριστὸς σφόδρα ἀπηγόρευσε τοὺς ὅρκους; Ἄ Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὀμῶσαι ὄλως μῆτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶ τοῦ Θεοῦ μῆ- τε ἐν τῇ γῆ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστι τῶν ποδῶν ο- τῶν τοῦ μεγάλου βασιλέως μῆτε ἐν τῇ κεφαλῇ ο- σου ὀμώσης, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευ- «κὴν ἢ μέλαιναν ποιῆσαι. Ἔστω δὲ ὁ λόγος ο- ὑμῶν, Ναί, Ναί, οὐ, οὐ· τὸ δὲ περισσὸν ἐκ ο- τῶν πονηροῦ ἐστὶ.» (Ματθ. ζ'. 3, 4.) Ναί, τὸ περισσὸν τοῦτου ἐστὶ πονηρὸν, ἐστὶ ψεῦδος. Τίς ἀγνοεῖ, Κύριοι, ὅτι ὁ πολλοὺς ὁμνῶν ὄρ- κους, ἐστὶ μᾶλλον ψεύστης ἢ ἀληθής. Τίς δ' ἀγνοεῖ, ὅτι ἡμεῖς οἱ Ἕλληγνές ἐσμὲν ἐν τοῖς ὄρκοις ἐπιρρεπεῖς καὶ ἐπομένως εἰς τὴν μετὰ τῶν ὄρκων σφικτὰ συνδεδεμένην ψευδολογίαν; Τίς ὑμῶν ἀγνοεῖ, Κύριοι, ὅποῖαν ἰδέαν ἢ πρό- ληψιν ἔχουσι περὶ ὑμῶν τὰ πεπολιτισμένα ἔθνη; Ο- ρεῖλω, Κύριοι, νὰ γνωστοποιήσω ὑ- μῖν ὅτι τὸ Ἕλληγνικὸν ἔθνος δὲν ἀπολαύει οἶαν ἔπρεπε νὰ ἔχη ὑπόληψιν. Πόθεν δὲ προ- ἐρχεται, ὅτι ἡ πίστις ἢ Ἕλληγνικὴ κατέστη παρομιμώδης;

Grueca fides, Nulla fides!

ἔλεγον οἱ Ῥωμαῖοι. Ἐκ τῶν Ῥωμαίων, τοὺς ὁποίους ἀριστα ἐζωγράφησεν ὁ κ. Χαλκιόπου- λος, ἐκ τῶν Ῥωμαίων μετεδόθη καὶ ἀνά τὴν Εὐρώπην σύμπασαν ἢ πρόληψις, ὅτι ἡμεῖς ἐ- σμέν ψεῦσαι· οἱ Ῥωμαῖοι μᾶς ἔπλυνον διὰ πολλῶν ἐπιπέτων. Οἱ Ῥωμαῖοι ἐκάλεσαν τοὺς προγόνους ἡμῶν Γραικίλλους. Ὁ φιλέλληγν Κικέρων, τοῦ ὁποίου τὸν χαρακτήρα θὰ δια- γράψῃ ἄλλοτε σὺν Θεῷ, ὅποσον ἦτο κερδα-

καθάρων και φρύλος ακόμη, ο φιλέλλην, λέγει Κωφρών σπηλιτεύων τους Έλληνας άλλοτε μὲν, λέγει ὅτι τὰ πάντα πράττουσι χάριν ἀργυρίου: omnia faciunt pecuniae causa. Άλλοτε λέγει ὅτι αἱ σχέσεις αὐτῶν εἰσιν ἀπίστοι καὶ δόλιοι: Familiaritates graecorum parum fideles sunt. Άλλοτε δὲ ὅτι σέβονται τοὺς Θεοὺς, ἵνα ὀμνύωσι: Numina adorant, ut jurant. ἀποδίδει μὲν εἰς τοὺς Έλληνας τὰς ἐπιστήμας, ἀλλὰ καταχέει κατ' αὐτῶν τὴν ἐπιποικίαν:

... jure jurando fidem non habent.

Τίς δύναται ἀναφέρειν πάσας τὰς τῶν Ρωμαίων συγγραφῶν βλασημίας κατὰ τῶν Έλλήνων; Ὁ Ἀσώπιος λέγει ὅτι βιβλίον ὀλόκληρον ἠδύνατό τις συγγράψαι ἐκ τῶν ὕβρεων τῶν Ρωμαίων πρὸς τοὺς Έλληνας (βλέπε Σπυρ. Ζαμπελίου Βυζαντ. Μελετ. σ. 66. σμ. 356). Ἐκ τῶν ὕβρεων τούτων προήλθε καὶ ἡ τῶν νεωτέρων Εὐρωπ. ἐθνῶν πίστις ἢ πόληψις, ὅτι ἡμεῖς ἐσμὲν ψεῦστα, κλέπται, ἀπατεῶνες καὶ λησταί. Τίς ἀγνοεῖ, κύριοι, ὅτι ὁ Γραικὸς τῆς Γαλλικῆς συνθητικῆς σήμαίνει τὸν ψεῦστην, τὸν δόλιον, τὸν ἀπατεῶνα, τὸν πλεονέκτην (α). Καὶ τὴν σήμερον ἐτι ἰσχύει τὸ τοῦ Οὐίργιλίου.

Timeo Danaos et dona ferentes.

Ὅχι δὲ μόνον τὴν σήμερον, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα οἱ Έλληνες ἦσαν παροιμία καὶ διήγημα ἐπὶ ἀπιστίας. Δημῶδεις ἐγένοντο τοῦ Τάσσου οἱ στίχοι.

La greca fede à chi non è palese?

ἤγουν, ἡ Έλληνικὴ πίστις εἰς τίνα οὐκ ἔστι γνωστή; Ἀνόητος ὁ πιστεύων εἰς λόγους Γραικοῦ, ἔλεγον ἄλλοι. Εἰς ὄλεθρον ὁ Γραικὸς ἔλεγεν ἀγοραία τις παροιμία τῶν Βενετῶν (Πλεῖονα βλέπε παρὰ Σ. Ζαμπελ. ἐν Βυζαντ. Μελετ. σ. 66. σμ. 356.) Τοσοῦτον ἰσχυρὸν ἔστιν ἡ πρόληψις! Καὶ μετὰ

(α) Ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Σπάρτης, ὁ κ. Σπυρ. Κοπανήτσας, μοὶ διηγεῖτο, ὅτι ποτὲ ἀνοήτως τὸ λεξικόν τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας περιεργεῖα κινούμενος παρετήρησε τὴν λέξιν mensonge, ἔθα μετ' ἐκπλήξεως εἶδε ταῦτα: mensonge, voleur, etc. ἤγουν Γραικός, ψεῦστης, κλέπτης, κτλ. Ἀνέφερε τοῦτο εἰς τὴν βουλὴν καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, οὗ δὲν ἐνθυμήμαι τὸ ὄνομα, ἐπέδειξε τῷ τῆς Γαλλίας ἐσβευτῆ, καὶ οὗτος τῇ Γαλ. Ἀκαδημίᾳ, ἠ- ἐτήλειψε τὰς ὕβρεις ἐκεῖνας ἐν δευτέρᾳ ἐκδόσει τοῦ λεξικοῦ.

τούτους αἰῶνας ὁ Έλλην ἐπὶ καὶ σήμερον οὕτω θεωρεῖται. Οὕτω ζωγράφονται ὡς τὸ πολὺ οἱ ἀσθενεῖς καὶ ἀδύνατοι ὑπὸ τῶν ἰσχυροτέρων. Ἐπειδὴ τινες τῶν Έλλήνων εἰσὶ ψεῦστα καὶ ἀπατεῶνες εἰς τὰ τοιαῦτα, ἄρα πάντες εἰσὶ τοιοῦτοι. Καὶ τίς λαὸς ἢ ποῖον ἔθνος δὲν ἔχει τοὺς κακούς καὶ φαύλους; Τότε δυνάμεθα καὶ ἡμεῖς νὰ συλλογηθῶμεν οὕτως. Ἐπειδὴ ἐν Ἰταλίᾳ ὑπάρχουσι λησταί, ἄρα πάντες οἱ Ἰταλοὶ εἰσὶ λησταί. Ἐπειδὴ ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς τῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς ἀστυνομίας, ἐλήστευσαν τὸν πρέσβυν τῆς Ἀμερικῆς, οἱ Ἀγγλοὶ ἄρα εἰσὶ λησταί. Ὅποια λογική!

Ἄλλ' εἴτε ἀληθὴς εἴτε ψευδὴς ἔστιν ἡ καθ' ἡμῶν πρόληψις αὕτη ἢ ὀξεία, τοῦτό ἐστιν ἀληθές, ὅτι ἡμεῖς θρησκευτικῶς καὶ ἠθικῶς χωλοῦμεν καὶ ἀφ' ἡμῶν ἐξαρτᾶται ἡ ἀνατρέψωμεν τὰς προλήψεις τῶν Εὐρωπαίων. Θρησκευτικῶς ὅμως ἡμεῖς ὁμοιάζομεν πρὸς τὸν ἔχοντα τὴν χεῖρα ἐξηραμμένην.

Τίς δ' ἔστιν ὁ πολὺς ὄμιλος, ὁ ὄχλος; Δεισιδαίμων καὶ φανατικὸς καὶ ἀγνοῶν τὸ πνεῦμα τῆς θρησκείας του, μόνον ὀνόματί ἐστι χριστιανός, πράγματι δὲ ἔστιν ὀπαδὸς τῆς κλοπῆς, τοῦ ψεύδους, τῆς ἀπάτης. Νηστεύει δις τοῦ σαββάτου, ἀλλ' ἐλλείπει αὐτῷ ἡ κρίσις καὶ ὁ ἔλεος. Δὲν τρώγει μὲν τὴν τετάρτην καὶ τὴν παρασκευὴν ἔλαιον, ἀλλὰ δύναται ἀφόβως καὶ ἀσυνειδήτως νὰ κλέπτῃ, νὰ ἀπατᾶ, νὰ δολιεύηται, νὰ φονεύῃ. Προσκυβεῖ ἐδαφιαίως τὰς ἀγίας εἰκόνας, ἀλλ' ὑβρίζει ἔξω τῆς ἐκκλησίας καὶ Ἀγίους καὶ Παναγίαν καὶ Σταυρὸν καὶ Χριστὸν καὶ Θεόν. Ὅποια θρησκευτικὴ κατάστασις!

Ἄλλὰ, κύριοι, ἔστι καὶ ἄλλο ἰσχυρότερον τῶν προηγουμένων αἰτίων ἀναγκάσαν με εἰς τοιαύτην πραγματείας ἐπιχείρησιν. Τὴν σήμερον ἐπιπολάζουσι ἰδέαι ὅλως ἀντιχριστιανικαί. Πολλοὶ φαντάζονται ὅτι ὁ χριστιανισμὸς ἔστι περιττός ὡς κατασκευάσμα παναρχαίων χρόνων, ὡς οἰκοδόμημα πεπαλαυμένον καὶ σεσαθρωμένον ὀλίγον ἐτι στήθησεται. Μία νέα Γαλλικὴ ἐπανάστασις καὶ τὸ οἰκοδόμημα πίπτει, ἀντ' αὐτοῦ δ' ἐγείρεται νέον, στηριζόμενον ἐπὶ βάσεων νέων, ἐπὶ τῶν ἰδεῶν τοῦ σημερινοῦ πολιτισμοῦ. Ἡ Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ, λέγουσιν οἱ ἐπιπολαίως κρίνοντες καὶ κατακρίνοντες, διαρκέσει ὅσον καὶ ἡ Διὸς διήρκεσε. Τοιαῦτα φαντασιοκοπήματα φαντασιοκοπῆσι καὶ τιμαύταις ἐκφέρουσι ἐρεσχέ-

λίαις δὲ μὴ εἰδότες τὴν ἐν τῷ χριστιανισμῷ κραταιάν τοῦ ὑψίστου δύναμιν, καὶ τὴν προστασίαν ἐκείνου, ὅς εἶπεν α' Ὅτι οὐδὲ πύλαι ἄδου κατισχύουσιν αὐτοῦ» οἱ μὴ γνωσκόντες ὅτι «Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.»

Ὁ χριστιανισμὸς, λέγουσιν ἄλλοι, τίνα πρόσδον ἐποιήσατο μετὰ παρέλευσιν δέκα καὶ ἐννέα αἰῶνων; εἰ ἦτο θρησκεία θεία, εἰ ἦτο ἀκωθεν, τί οὐκ ἐδυνήθη προσηλυτῆσαι πάντα τὰ ἔθνη, τί οὐκ ἐνεργεῖ καὶ οὐ ποιεῖ καὶ σήμερον θαύματα καὶ τέρατα; Τοιαῦτα ἔλεγον καὶ οἱ σταυρώσαντες τὸν Ἰησοῦν Ἰουδαῖοι: «Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, κατάβηθι ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ» εἰ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἔστι, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ καὶ πιστεύσομεν αὐτῷ» (Μαθ. κζ', 40, 42). Οἱ τὰ τοιαῦτα φρονούντες καὶ τοιαῦτα λέγοντες ἀγνοοῦσιν ὡς φαίνεται τὴν νεωτέραν τῶν Ἱεραποστόλων ἱστορίαν, ἀγνοοῦσιν ὅτι ἄνδρες πολὺγλωσσοι, ἄνδρες σεβαστοὶ ἀνεδέχθησαν τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου εἰς τόπους ἀγρίους, εἰς κλίματα νοσερά ἀγνοοῦσι τί ὑπομένουσιν οὗτοι, καὶ Ἀγγλοὶ καὶ Γάλλοι καὶ Γερμανοὶ καὶ Ἰταλοὶ καὶ Ρῶσσοι, ἵνα φέρωσι τὴν δάδα τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ φωτίσωσι λαοὺς καθημένους ἐν σκότῳ καὶ σκιᾷ θανάτου. Ἀγνοοῦσιν, ὅτι νῦν, ἐπ' ἐσχάτων ἡ μεγάλη νῆσος Μαδαγασκάρη, ἡ τὰ τὰς νοτιοανατολικὰς ἀκτὰς τῆς Ἀφρικῆς, ἡ μέχρι πέντε ἑκατομμυρίων πληθὺν ἔχουσα, ἀγνοοῦσι, λέγω, ὅτι αὕτη, ἡ ὡς χθὲς καὶ πρῶην εἰδωλολάτρις, ὑπετάγη τῷ Χριστῷ, ἀποδιοπομπήσασα τὰ εἰδῶλα. Ἀγνοοῦσι τοὺς τῶν Ἱεραποστόλων ἀγῶνας, οὓς ὑρίστανται οὗτοι ἐν Ἀφρικῇ, ἐν Ἰαπωνίᾳ, Κίνᾳ, Ὀκεανίᾳ καὶ πανταχοῦ τῆς γῆς. Οἱ τὰ τοιαῦτα φρονούντες ἀγνοοῦσι τὴν ἱστορίαν τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ. Ὁ χριστιανισμὸς ἀρξάμενος ἀπὸ μικρῶν καὶ ὀλίγων προσεῖλκυσε εἰς ἑαυτὸν πάντα τὰ πεπωτισμένα ἔθνη. Διὰ τοῦτο εὐλόγως ὁμοιάζει πρὸς τὸν κήκλον τοῦ σινάπεως, ὅστις καίτοι τὸ μικρότατον τῶν σπερμάτων ἔστιν, ὅμως σπαρὲν γίγνηται δένδρον, ἐπὶ τῶν κλάδων τοῦ ὁποίου κατασκηνῶσι τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. Ναι, ὁ χριστιανισμὸς ἔστι δένδρον σκιαζὸν τὴν ὑφήλιον ὑπὸ τούτου δὲ τὴν ἐπιρροὴν τὰ πεπωτισμένα ἔθνη ἀπολαύουσι τῶν καρπῶν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς κοινωνικῆς εὐημερίας. Οἱ τοῦ χριστιανισμοῦ τὸ πνεῦμα ἀγνοούντες

θέλουσιν, ἵνα διαδοθῇ οὗτος ἐν ἀκαρεῖ, ὡς ὁ Μωαμεθανισμὸς διεδόθη διὰ τοῦ πυρός καὶ τῆς μαχαίρας. Ἀλλὰ μὴ σπεύδωσιν οἱ τοιοῦτοι, μὴ ἐπεμβαίνωσιν εἰς τοῦ ὑψίστου τὰς βουλὰς, παρ' ἧ τὰ χίλια ἔτη εἰσιν ὡς μία ἡμέρα, ὡς ἡμέρα ἡ χθὲς.

Ὁ χριστιανισμὸς, λέγουσι πάλιν ἄλλοι, τίνα πρόσδον ἐποιήσατο εἰς τὴν ἠθικὴν τοῦ κόσμου μεταβολήν; Ὅποια ἦσαν αἱ κοινωνίαι πρὸ Χριστοῦ, αἱ αὐταὶ εἰσὶ καὶ σήμερον. Ἡμεῖς, Κύριοι, δεῖξωμεν ἐν τῇ πορείᾳ τῶν ὀμιλιῶν ἡμῶν, ὅτι ἡ παρούσα κατάστασις τῶν χριστιανικῶν κοινωνιῶν, καίτοι ἔχουσι τὰς ἀσχημίας αὐτῶν, ἐστὶ πολλῶ καὶ ἀσυγκρίτως κρείττων τῆς πρὸ Χριστοῦ καταστάσεως; δεῖχθήσεται δὲ ἡλίου φαινότερον, ὅτι ὅσῳ ὁ χριστιανισμὸς κατανοεῖται καὶ ἐνεργεῖται, τοσοῦτω ἡ ἀνθρωπότης ἐξέρχεται τῶν παρεκτροπῶν αὐτῆς καὶ ἡ τῶν ἐθνῶν εὐημερία ἔστιν εὐεργέτημα τοῦ χριστιανισμοῦ.

Ἀπορηπτεῖα, λέγουσιν ἄλλοι, τοιαύτη θρησκεία πλήρης δεισιδαιμονιῶν καὶ προλήψεων, θρησκεία πολλοὺς προξενήσασα ἐμφιλίους σπαρραγμῶν, θρησκεία, ἧς καὶ οἱ λειτουργοὶ εἰσιν ὑποκριταὶ καὶ πάσης γέμοντες κακίας. Ἀλλὰ, Κύριοι, ἡ θρησκεία οὐκ ἔστιν ἡ αἰτία οὔτε τῶν δεισιδαιμονιῶν, διότι καταδικάζει καὶ εἰς τὸ Κυνόσαργες αὐτὰς ἀποπέμπει, οὔτε τῶν ἐμφυλίων πολέμων, ἡ διδάσκουσα ὅτι οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου καὶ προστάσσουσα ἵνα τιθῶμεν τὰς μαχαίρας εἰς τὴν θήκην. Ἡ θρησκεία οὐκ ἔστιν ἡ αἰτία τῶν παρεκτροπῶν τῆς ἀνθρωπότητος. Διὸ καὶ ἡ καθαρωτάτη πηγὴ καὶ τὸ διαυγέστατον ὕδωρ μολύνονται καὶ θολοῦνται, ὅταν διέρχωνται δι' ἀκαθάρτων τόπων καὶ παραλαμβάνωσι καὶ συμπαρασύρωσι τὰς ἀκαθαρσίας. Τὸ Εὐαγγέλιον, ἐφ' οὗ στηρίζεται ὁ χριστιανισμὸς, ἔστι κατὰ τὸν Γκιζῶ, τὸ κάτοπτρον, ἐν ᾧ κατοπριζόμεθα τὰς ἡμετέρας ἀσχημίας καὶ τὰς κηλίδας τῆς ψυχῆς ἡμῶν ἀλλ' ὡς τὸ κάτοπτρον οὐκ ἔστιν ἡ αἰτία τῆς δυσμορφίας ἡμῶν, οὕτως οὐδὲ ὁ χριστιανισμὸς ἔστιν ἡ αἰτία τῶν κακιῶν, ἀλλ' ὁ ἀνθρώπος ὁ μὴ περιμενόμενος κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον. «Ὅταν τις, λέγει ὁ παῦλος Γκιζῶ, ἀποδίδῃ εἰς τὴν χριστιανικὴν ἠθρησκείαν τὰς ἀξιοθρηνήτους πλάναις, τὰ πλάθη καὶ τὰς παρανόμους πράξεις αἵτινες πᾶπαντώνται ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν χριστιανικῶν κοινωνιῶν, ἀφαρεῖ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἢ

εργαζόμενων ἢ λαῶν, σοφῶν ἢ ἀμαθῶν, τὴν εὐ-
 εθύνῃ φησὶ τοῖς ἐπιβαρύνει· ὁ οὕτω κρίνων
 εἰς τὸ τι προστάσει καὶ τι ἀπαγορεύει ὁ
 χριστιανισμός· ἀπαιτεῖ παρ' αὐτοῦ ὅτι δὲν
 εὐπεσθήνῃ οὕτως» (Μελέτ. περὶ τῆς χριστ.
 θρησκ. σ. 17. κατὰ τὴν μετάφρ. Α. Δ. Κυ-
 ριακοῦ). Οὐκ ἔστι λογικόν, λέγει ὁ Montes-
 quieu καταφριζόμενος κατὰ τῆς θρησκείας,
 ἢ ἀπαριθμῶμεν τὰ κακὰ, ἢ ἀπεροξένησε,
 νὰ παραλείπωμεν δὲ τὰ ἀγαθὰ, ὧν ἐγένετο
 πρόξενος. Εἰ ἐπεχείρουν ἢ ἀπαριθμῶσω τὰ
 κακὰ τὰ προελθόντα ἐκ τῶν πολιτικῶν νό-
 μων, τῶν μοναρχικῶν καὶ τῶν δημοκρατικῶν,
 ἀνέφερον πράγματα φρικώδη: «Je dirais des
 choses effroyables» (Esprit des lois σελ.
 374. τόμ. 1. ἐκδοσικ).

Ἄν πρέπει ἢ ἀπορρίψωμεν τὸν χριστιανι-
 σμὸν διὰ τὰς παρεκτροπὰς τῶν ὁπαδῶν αὐ-
 τοῦ, τότε διὰ τί νὰ μὴ ἀπορρίψωμεν τὸ σύν-
 ταγμα ὡς αἰτίαν τῶν κακῶν, εἰς ἃ περιπί-
 πτομεν; Τότε καὶ τὰ δικαστήρια καταργη-
 τέα, διότι ἐκπορευέται πολλάκις ἡ δικαιο-
 σύνη. Ἄλλὰ τί πταίει τὸ σύνταγμα καὶ ἡ
 δικαιοσύνη; Πταίομεν ἡμεῖς οἱ τὸ σύνταγμα
 παραβαίνοντες καὶ τὴν δικαιοσύνην καταπα-
 τοῦντες. «Οἱ νόμοι, λέγει ὁ Girardin, εἰσὶ
 τοιούτοι, ὡς ποιοῦσιν αὐτοὺς οἱ ἄνθρωποι.»

Ἀποδιοπομπεύσωμεν λοιπὸν λέγουσιν τὸν
 χριστιανισμὸν· στήσωμεν καὶ ἰδρύσωμεν νέαν
 λογικωτέραν θρησκείαν· καὶ κραυγάζουσιν ὡς
 οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς τὸν Πιλάτον. Σταυρωθήτω,
 σταυρωθήτω. Καὶ τί κακὸν ἐποίησεν ὑμῖν ὁ
 χριστιανισμός, ἐρωτῶμεν καὶ ἡμεῖς; Οἱ δὲ
 μείζον βοῶσι, Σταυρωθήτω, σταυρωθήτω.

(Ἀκολουθεῖ).

ΠΕΡΙ

ΣΙΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

Νῦν ὅτε τοσοῦτος περὶ θεάτρου καὶ δρα-
 μάτων καὶ ἠθοποιῶν γίνεται λόγος, καὶ τὰ
 σοφὰ τῶν προγόνων καὶ συγγρόνων δράματα
 διδάσκονται ἐπιτυχῶς ἀπὸ τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν
 σκηνῆς, ἐνομίσαμεν κατάλληλον, εἰς τέρψιν
 τῶν ἡμετέρων εὐγενῶν ἀναγκαστῶν, νὰ με-
 ταδώσωμεν αὐτοῖς ὀλίγα τιμὰ περὶ τῆς ἐθνι-

κῆς τῶν ὑπηκόων τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἥλιου σκηνῆς,
 ἀρυσθέντες αὐτὰ ἐκ τῶν σημειώσεων Εὐρω-
 παίων περιηγητῶν.

Ἐν τῇ παναρχαιοτάτῃ καὶ πλουσιωτάτῃ
 Σινικῇ αὐτοκρατορίᾳ, ἔθθα, ὡς γνωστὸν πρὸ
 αἰῶνων καὶ ἀνάπτυξις καὶ πολιτισμός οὐ συμ-
 κρὸς ὑπάρχει, καὶ τοι ἐν στασίμῳ ὡς ἐκ
 τῶν ἐκεῖ ὑπαρχόντων δεσμῶν διατελῶν
 καταστάσει, μετ' ἐκπλήξεως παρατηρούμεν
 ὅτι μικρὸν τιμᾶται ἡ σκηνὴ καὶ τὸ θέατρον
 χρησιμεύει μᾶλλον εἰς διασκέδασιν τοῦ κοι-
 νοῦ λαοῦ ἢ εἰς διδασκαλίαν καὶ ἠθικὴν ὠφέ-
 λειαν.

Οὐδεὶς τῶν διακεκριμένων συγγραφέων
 ταπεινοῦται καταγινόμενος εἰς συγγραφὴν
 δραμάτων. Ἐκ δὲ τῆς πρὸς τοὺς Μανδαρί-
 νους διαταγῆς τοῦ αὐτοκράτορος Inuschden
 ἀποτρεπούσης αὐτοὺς νὰ παρευρίσκωνται εἰς
 τὸ θέατρον, φαίνεται ὅτι θεωρεῖται τοῦτο
 παρ' αὐτοῖς ἐξευτελισμός, ἰδίᾳ δὲ τοῖς ἐν
 ἀξιώμασι, διότι νεωτέρα τις ἐπ' ἐσχάτων
 ἀπαγορευτικὴ διαταγὴ, διέτασεν ὅπως οἱ ἀ-
 ξιωματικοὶ οἱ βουλόμενοι νὰ μεταβαίνωσιν
 εἰς τὸ θέατρον ὠφείλον προηγουμένως ἢ ἀ-
 φαιρῶσι τοὺς ἀπὸ τῶν πλῶν των κρεμαμέ-
 νους κεχρωματισμένους μικροὺς κωδιόνακους,
 τὰ διακριτικὰ τοῦ ἀξιώματος των σημεῖα.

Ἐν τῇ Σινικῇ χώρᾳ ὠριζόμενα θέατρα δὲν
 ὑπάρχουσιν εἰμὴ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ καὶ τισὶ
 ἄλλαις διακεκριμέναις πόλεσι τῆς αὐτοκρα-
 τορίας. Οἱ δὲ κωμῶδοι συνήθως περιφέρον-
 ται ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν καὶ κερδίζουσι τὰ
 πρὸς τὸ ζῆν ἐκτελοῦντες τὰς παραστάσεις τῶν
 ἐν ἑορταῖς καὶ συμπόσιοις, μικρὸν κατὰ
 τοῦτο διαφέροντες τῶν παρ' ἡμῖν σχινοθα-
 τῶν καὶ καλλιάτων, οἵτινες ἐν παντὶ τόπῳ
 καὶ πάσῃ χώρᾳ δύνανται νὰ διασκεδάσωσι τὸ
 κοινὸν ἀντὶ εὐτελοῦς τιμῆς. Ἡ ἐν ταῖς συμ-
 ποσίοις παραστάσεις τῶν κωμῶδῶν ἐκτελεῖται
 οὕτω πῶς. Ὅποτεν οἱ συνδαιτυμόνες προ-
 ετοιμάζονται νὰ καταλάβωσι τὰς περὶ τὴν
 τράπεζαν ἑδρας των, τρεῖς ἢ τέσσαρες κω-
 μῶδοι ἐνδεδυμένοι πυκίλως καὶ πολυτελεῶς
 εἰσέρχονται εἰς τὴν αἴθουσαν. Μετὰ τῆς
 ἐδαφιαίας ὑποκλίσεως, εἰς ἐξ αὐτῶν δίδει εἰς
 τὸν μᾶλλον διακεκριμένον ἐκ τῶν συνδαι-
 τυμόνων βιβλίον ἐν ᾧ εἰσὶ σημειώματα, χρο-
 σοῖς γράμμασι, πεντήκοντα ἢ ἑξήκοντα ἐκ-
 λεκτὰ δράματα, ἅτινα ἀποτελοῦσιν τὴν κα-
 τάλογον τῶν ἐκτελουμένων παρὰ τῶν κω-
 μικῶν τούτων δραμάτων. Τὸ βιβλίον τοῦτο

περιέρχεται εἰς χεῖρας πάντων τῶν ἐν τῇ
 συνναστροφῇ, ὁ δὲ ἀρχηγὸς αὐτῆς ὀρίζει
 τὸ ἐκτελεσθόμενον δράμα.

Τούτου γενομένου ἡ παράστασις ἐκτελε-
 ται ἐν τῇ αὐτῇ ὄπῳ καὶ τὸ συμπόσιον αἰ-
 θουῆσθαι, οἱ δὲ ἠθοποιοὶ καταλαμβάνουσι τὸ
 μεταξὺ τῶν τραπέζων διάστημα, συνήθως
 εἰς δύο σειρὰς τεθειμένον.

Κατὰ τὰς μεγάλας καὶ ἐπιστήμους ἑορτὰς
 ὡς καὶ κατὰ τὰς δημοσίας πομπὰς, συν-
 στώσι θέατρα ἐν ταῖς ὁδοῖς ὅπου δίδουσι
 σκηνικὰς παραστάσεις, ἀπὸ πρωίας μέχρι
 ἑσπέρας διαρκούσας.

Τὸ Σινικὸν δράμα δὲν περιορίζεται εἰς
 μίαν μόνην πράξιν, ἀλλ' ἔχει ὑπόθεσιν τὸν
 βίον ὁλόκληρον τοῦ ἥρωος, ἀπὸ τῆς γεννί-
 σεως μέχρι τοῦ θανάτου του. Ὡστε τοῦτο
 δὲν εἶναι ἄλλο ἢ διαλογικὴ τις βιογραφία
 διηρημένη εἰς περισσότερα ἢ ὀλιγώτερα μέρη·
 ἐκάστου μέρους προηγείται πρόλογος, ἕκα-
 στος δὲ ὑποκριτῆς φροντίζει, ὅποτεν τὸ
 πρῶτον παρουσιασθῆ εἰς τὸ κοινόν, νὰ γνω-
 στοποιήσῃ τὸ ὄνομα, ὅπερ φέρει ἐν τῷ δρά-
 ματι καὶ τὸν χαρακτήρα ὃν μέλλει νὰ ὑπο-
 κριθῆ. Ὁ ἴδιος ὑποκριτῆς ἐκπληροῖ πολλά-
 κισ πολλὰ πρόσωπα εἰς τὸ αὐτὸ δράμα, χω-
 ρὶς εἰς τοῦτο ἢ ἀναγκάζεται ἐξ ἐλλείψεως
 ἠθοποιῶν. Εἰς τὰς παθητικὰς κινήσεις ὁ ὑ-
 ποκριτῆς δὲν χειρονομεῖ πλέον φωνασκῶν,
 ἀλλ' ἐκφράζει τὰ αἰσθήματα αὐτοῦ διὰ τοῦ
 ἄζματος. Θορυβώδης ὀρχήστρα συνοδεύει τὰ
 ἐστιχοῦργημένα ταῦτα λυρικά μέρη καὶ ἡ
 Κινεζικὴ τραγωδία φαίνεται τότε κατὰ τι
 ὁμοιάζουσα μὲ τὰ παρ' ἡμῖν μελοδράματα.

Αἱ Σινικαὶ ἐφημερίδες δημοσιεύουσι μετὰ
 προθυμίας πᾶν ὅτι συντελεῖ εἰς τιμὴν τῶν
 ἠθῶν καὶ τοῦ χαρακτήρος τοῦ ἑαυτῶν ἔθνους·
 ὑπόκειται πλὴν εἰς τιμωρίας αὐστηρὰς ὁ δη-
 μοσιογράφος ἐκεῖνος ὅστις τολμήσῃ νὰ πε-
 ριγράψῃ δραματικὴν παράστασιν καὶ νὰ
 παιήσῃτε λόγον ἀπ' εὐθείας ἢ πλαγίως περὶ
 εἰσαγωγῆς ἢ ὑποδοχῆς νέου δράματος.

Η ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Ἐξ ἀνεκδότου Δράματος

Ο ΕΛΛΗΝ ΓΕΝΙΤΣΑΡΟΣ (1)

ΜΕΡΟΣ Β'. ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΕΙΣ ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Εἰς ῥαψωδὸς πρὸ ὄρας, ἀρχηγέ, ζητεῖ
 Νὰ σ' ὀμιλήσῃ.

ΙΣΜΑΗΛ [ὁ Γενίτσαρος]

Τίνος δὲ ἔθνους ὁ ἀνὴρ
 Καυχᾶται ὅτι εἶναι.

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Σχῆμα καὶ στολή.

Καὶ γλῶσσα παρομοίως, Ἄλθων δὴλοῦν·
 Εἰς δάκρυα δὲ πάντα τὸν στρατὸν κινεῖ
 Πρὸς λύραν ἄδων πάθη ἑαυτοῦ πολλά.

ΙΣΜΑΗΛ

Ἄς ἔλθῃ· τίς γινώσκει μήπως καὶ ἡμᾶς
 Εἰς συμφορῶν ἢ μοῖρα ῥίψη πέλαγος,
 Κι' ἰκέται χεῖρας τείνωμεν τὸ ἔλεος
 Αἰτοῦντες ἄλλων, τότε μᾶλλον εὐτυχῶν.
 [Φαίνεται μακρόθεν ὁ Γεροδῆμος, πατὴρ τοῦ
 Ἰσμαήλ, ἄγνωστος ἐτι].Ἦ, κύτταζε! Θεέ μου! τάχα κι' ὁ πατήρ,
 Ὅν ἄλλοτε δακρύων χύσας ποταμῶν
 Ἄπεστερήθη, οὕτω γέρων πολὺς
 Δὲν τρέχει;

[Πρὸς τοὺς πέριξ].

Ἐπιθύμουν ἥσυχος μικρὸν

Νὰ μείνω, δορυφόροι. Φίλε μου, καὶ σὺ
 Πρὸς ὄραν ἄφησέ με μόνον, κ' ἔπειτα
 Σὲ βλέπω πάλιν.

(1) Δημοσιεύοντες εὐχαρίστως τὸ αὐτοτελεῖς
 πλήρες πάθος καὶ τέχνης ἀπόσπασμα τοῦ ἀ-
 νεκδότου δράματος «Ὁ Ἕλληνας Γενίτσαρος»
 τοῦ ποιητοῦ τῆς Κρητικῆς καὶ γυμνασιάρχου
 Πειραιῶς Κυρίου Α. Ἀντωνιάδου, ὅπερ πα-
 ρεχώρησεν ἡμῖν, εὐγνωμονοῦμεν αὐτῷ ἐπὶ
 τούτῳ. — Γνωστὸν εἶναι ὅτι οἱ Τοῦρκοι
 ἤρπαζον Ἕλληνοπαῖδας, οὓς ἐτούρχιζον καὶ
 ἔκαμνον Γενίτσαρους. Ἐνταῦθα γέρων Ἕλληνα
 ἀναγνωρίζει κατὰ τύχην τὸν υἱὸν τοῦ Γενίτσα-
 ρου ὄντα.

ΣΕΛΙΜ

ΣΙΣΙΡΟΝ

Δέν μοι ἀρέσκει τὸ βαρῦθυμον αὐτό,
 Ὑπὸ τοιαύτας ἐκθληγόμενον μορφάς.
 Τὸ πρῶτον μὲν ὡς ἔρωσ, νῦν δ' ὡς πόθος τις
 Διατριβῆς μολίφους. Οὕτως ἄλλοτε
 Κι' ὁ Ἰμβραήμ, ὁ πρῶτον ἀρχηγός ἡμῶν
 Τῶν γενετῶν, ἤρεμον τὸν νοῦν
 Δέν εἶχε, ἕως οὗτου τὸν κατέρριψε
 Παρ' ἑλλήνας πεμφθεῖσα σφαῖρα φοινικῆ.
 Θεέ μου, ποῖαι σκέψεις τὴν καρδίαν μου
 Ταράττουσι! Πλὴν πάλιν μήπως χρωστώ
 Ἐγὼ περὶ τῶν πάντων, νὰ βουλεύομαι;
 Δέν εἶναι τῶν αἰῶνων κτῆμα ἡ ζωὴ,
 Καὶ ταύτης ν' ἀπολαύτῃ πρέπει ὁ νοῦν
 Προσκαίρως πόσον τάνθος τῆς νεότητος
 Ἄνθει, κ' αἱ τρίχες αἱ λευκαὶ τοῦ γήρατος,
 Ὡς τοῦ χειμῶνος πάγος, ὅτι ἔρχονται
 Πᾶν τὸ βλαστάνον εἰς τὴν γῆν καλύπτοντες.
 Καὶ τέλος φίλος εἶναι μὲν ὁ Ἰσμαήλ,
 Πλὴν κ' ἐάν λείψῃ, τάχα πρέπει νὰ σβεσθῇ.
 Καὶ τῶστρον τὸ παρέχον εἰς ἐμὲ πνοήν;
 Καὶ τούναντιον ἴσως, ἔσχατος σπινθῆρ,
 Ὅν φῶς ζωῆς θὰ χύσῃ ἀβεννυόμενον
 Εἰς στέμμα θ' ἀπολήξῃ, στέφαν τὴν ἐμὴν
 Ἄξιαν μεθ' ὠραίου τίτλου στρατηγοῦ.
 [Ἐνφ' φεύγει, προβαίνει ὁ Γεροδημος μετὰ τῆς
 συνοδευούσης αὐτὸν θυγατρὸς του].

ΙΣΜΑΗΛ

Λοιπὸν, ὦ γέρον Ἀλθανέ, τραγῳδήσον,
 Καὶ τί ζητεῖς κατόπιν θέλομεν ἰδεῖ.

Ο ΓΕΡΟΔΗΜΟΣ (ψάλλει).

Οἱ τοῦ Ὀλύμπου πρόποδες πῶς μέγαν βάλ-
 [λουν ὀρήνον,
 Καὶ πίπτουν χεῖρες τρυφερῶν, ἀβρά κτυποῦσαι
 [στήθη;
 Μήπως λοιμὸς ἐθέρισεν ἀχμαίους νεανίας;
 Μήπως ἀκρίς κατέφαγε τὸν θερισμὸν τῆς χώρας;
 Δέν κόπτει μαῦρον δρέπανον τοὺς νέους τοὺς
 [εὐρώστους,
 Οὐδὲ τοῦ θεοῦ τοὺς καρποὺς ἀκρίς καταπι-
 [βρῶσκει.
 Ἀρπάζουν παῖδας ἄγριοι τῶν Τούρκων στρα-
 [τιῶται,
 Καὶ τῶν γονέων ρήγνυται ἡ μέλαινα καρδία.
 Ἀρπάζουν τὸν Γεώργιον υἱὸν τοῦ Γεροδήμου,
 Ὅστις τὰ ρόδα παρεῖς, τὰ κρίνα δ' ὄψιν εἶχε,
 Κ' ἀνέβαινε τὸν Ὀλύμπον ὡς ἔλαφος ὠκύπους.
 Φόρεσε μαῦρον ἔνδυμα ἡ τάλαινά του μήτηρ,
 Καὶ σὺ πατήρ εἰς τὸ ἐξῆς μηδέποτε γελάσῃς.
 Κροῦε τὴν λύραν συγκινῶν εἰς δάκρυα τὰς
 [κώμας,
 Λέγε τὸν πόνον τῆς ψυχῆς, κί ἴσως ἡμέρα
 [ἔλθῃ,

Καθ' ἣν ὁ πλάστης λυπηθῇ, τὰς πολίτας σου
 [τρέχῃς.

Καὶ φέρῃ πάλιν εἰς Μηλλίτας μακρόθεν τὸν
 [κροῖον σου.
 Ἄν δὲν ἐπρόλαβεν ἡ γῆ εἰς μνημα, γὰρ τὸν
 [κλείσῃ.
 [ὁ Ἰσμαήλ δακρῶν.]

Πλὴν, τέκνον, πῶς; δακρῶεις ὁμοῖα καὶ σὺ
 Εἰς τὴν τοιαύτην τῶν δεινῶν ἀφήρησιν;

ΙΣΜΑΗΛ

Δακρῶω μὴ δὲν εἶχον ἄρα γε κ' ἐγὼ
 Πατέρα ὡς ἐκεῖνον ὅστις ἔγεινε
 Τραγῳδίων ὦ! θέλω πάλιν ἡ ᾠδὴ
 Νὰ συγκινήσῃ τὴν καρδίαν! ψάλε μου.

ΓΕΡΟΔΗΜΟΣ

Καὶ πῶς; ὦ τέκνον εἶσαι τὸ λοιπὸν...

ΙΣΜΑΗΛ

Σιώπα! πλὴν μὲ εἶπον ὅτι Ἀλθανός
 Ὁ αἰοὺς ὑπάρχει σὺ δὲ τῶσμά σου
 Δέν ἔψαλες εἰς γλώσσαν τὴν Ἀλθανικήν.

ΓΕΡΟΔΗΜΟΣ

Γιγνώσκομεν τὰς δύο γλώσσας ἅπαντες
 Οἱ Ἕλληνες ὁμοίως δὲ κί οἱ Ἀλθανοί.

ΙΣΜΑΗΛ

Πῶς; Ἕλλην εἶσαι τὸ λοιπὸν πλὴν διατι
 Ἀπέκρυπτες τοῦ ἔθνους τὸνομα τοῦ σου;

ΓΕΡΟΔΗΜΟΣ

Μὴ μὲ φονεύσουν φόβον εἶχον οἱ φρουροί
 Οἱ τὰς σκηνὰς φρουροῦντες τοὺς ὁμογενεῖς
 Αὐτῶν ἀνάνδρως ἐκδικοῦντες, οἵτινες
 Ἐλληνικῶν βολίδων πίπτουν θύματα.

ΙΣΜΑΗΛ

Πλὴν δὲν μοι λέγεις, τίς ὁ γέρον, τὸν υἱόν
 Ὁ ἀπολέσας εἰς Μηλλίτας;

ΓΕΡΟΔΗΜΟΣ

Συνομιλεῖ
 Τὴν ὥραν ταύτην μετὰ σοῦ, ὦ στρατηγέ.

ΙΣΜΑΗΛ

Κ' εἶχες λοιπὸν παιδίον ἄρρεν ἄλλοτε!

ΓΕΡΟΔΗΜΟΣ

Ναί! καὶ θὰ ἦτον νῦν τοῦ γήραος στήριγμα,
 Ὅταν πλανῶμαι τρέμων μήπως ἔξαφνᾷ
 Μοὶ ἐπιπέσουν ξένοι, καὶ τὰ τέκνα μου
 Μοὶ ἐξαρπάσουν πάλιν!

ΙΣΜΑΗΛ

Καὶ τίν' ἄρα γε
 Θὰ εἶχεν ἡλικίαν σήμερον αὐτός,
 Ὅν σ' εἶχον ἀφαρπάσει τότε ἀνήλικα;

ΓΕΡΟΔΗΜΟΣ

Τὴν ἡλικίαν σου θὰ εἶχε θέβαια
 Καθότι τότε μόλις δώδεκα ἔτων
 Ἠρόθμει κύκλους, κ' ἤδη εἴκοσι σχεδὸν
 Παρήλθον ἀπὸ τότε οἱ ἑνιαυτοί.

ΙΣΜΑΗΛ

Κ' ἐάν τὸν ἴδῃς, τάχα κάπως δυνασαι
 Νὰ τὸν γνωρίσῃς, γέρον;

ΓΕΡΟΔΗΜΟΣ

Καὶ πῶς νὰ τὸν γνωρίσω; σήμερον αὐτός
 Ἄνθρ θὰ ἦναι πλέον τέλειος ἢ δὲ
 Μορφὴ δὲν ἀπομένει πώποτε ἡ αὐτή
 Μηδὲ τὸ δένδρον, ὅταν πλάτανος εὐρύς
 Πρὸς οὐρανὸν ἐκτείνῃ κορυφάς, ποτὲ
 Ν' ἀναγκωρίσῃ γεωργός δὲν δύναται,
 Ἐάν μικρὸν τ' ἀφήσῃ κ' ἔφυγε μακράν.
 Τοσοῦτω μᾶλλον ἄνδρα, οὔτινος πυκνὸν
 Τὸ πρόσωπον καλύπτει κύκλω γένειον.
 Ἄλλος δ' ἐκεῖνος τώρα, κί ἂν εἰσέτι ζῇ,
 Βεβαίως Τούρκος εἶναι, καθὼς εἶσαι σὺ
 Καὶ τὴν ἀγνὴν θρησκείαν ἤδη θάρσρα
 Ἐξέβαλον τὰ δ' ἴχνη τοῦ προσώπου πάντοτε
 Πρὸς τῆς καρδίας συμφωνοῦν τὸ αἶσθημα,
 Κ' ἴσως θὰ τὸν νομίσω Τούρκον ἀληθῆ.

ΙΣΜΑΗΛ

Ἄλλὰ δὲν ἐνθυμείσαι τί συμβεβηκός,
 Κάνεν σημεῖον, ἐξαγγέλλον ἀσφαλῶς
 Τὴν παρουσίαν τοῦ υἱοῦ σου, ἂν τυχόν
 Ἐλθῇ ποτὲ κομιζων εἰς γονεῖς χαράν;

ΓΕΡΟΔΗΜΟΣ

Βεβαίως ἔχω τὸ σημεῖον πλὴν πρὸς τί
 Μετὰ τοσαύτης σὺ ὁ ξένος ζέσεως
 Πρὸ ὥρας ἐξετάζεις τὸν γεννήτορα;

ΙΣΜΑΗΛ

Τίς εἶδεν; ἴσως κάτι ἤκουσα κ' ἐγὼ
 Κί ἂν μ' εἴπῃς πάντα, μέλλω κάπως εἰδῆσιν
 Τινὰ νὰ σ' ἀναγγείλω ἀπροσδόκητον.

ΓΕΡΟΔΗΜΟΣ

Θεέ μου! Καὶ δὲν σπεύδεις τὸ λοιπὸν εὐθύς
 Τὴν ἀγωνίαν νὰ μοῦ παύσῃς τῆς ψυχῆς;
 ὦ! μὴ φονεύσῃς ἀσθενοῦντα γέροντα,
 Τοὺς λόγους βίπτων ὡς δειλὸς τις σκοπευτής,
 Πρὸς ἄγριον θηρίον θάλλων, κ' ἔπειτα
 Μακράν τοὺς πόδας ἄγων, ὡς λαγὸς ταχύς.

ΙΣΜΑΗΛ

Δὲν δύναμαι πρὶν μ' εἶπῃς σὺ προτῆτερα.

ΓΕΡΟΔΗΜΟΣ

ὦ θύνατε! πῶς φέρεῖς δρέπανον θραδῆ
 Καὶ ὅσον σὲ ποθοῦσιν εἰς τὴν γῆν αὐτήν,
 Ταχύτατα δὲ πάλιν κόπτεις τὸν καρπὸν,
 Ὅστις τοῦ ἀθλοῦ μόλις ἔχει τὴν μορφήν!
 Θὰ εἶπω ναι, θὰ εἶπω, καίτοι τρέμοντα
 Λισθάνομαι τὰ μέλη, ὅπως ὁ ἴχθυς,
 Ὅν πρὸ μικροῦ τὸ δίκτυ ἔσυρ εἰς τὴν γῆν.
 Εἰς δάσος τοῦ Ὀλύμπου, ὅστις σήμερον
 Τοσοῦτους τρέφει τῆς πατρίδος μαχητάς,
 Ἄρκτος δεινὴ κατόκει, διασπείρουσα
 Εἰς τὰ χωρία τρόμον, ὅσα κτιζοῦσι
 Τοὺς οἴκους εἰς τὴν ἐσθίαν τοῦτου τοῦ θοῦνοῦ.
 Κ' ἤδη πολλοὺς ἀνθρώπους κί ἀπειρον πληθύν
 Προβάτων εἶχε καταστήσει σπάρραγμα
 Ὀδόντων ὀξύτατων, ὅτ' οἱ θηρευταί,
 Οἱ πέριξ κατοικοῦντες, λόγον ἔλεξαν
 Τοιοῦτον «καὶ δὲν εἶναι τάχα ἐντροπή
 Τοσοῦτους ἄνδρας ἐν θηρίον νὰ νικᾷ;
 Δεῦτε! λαβόντες τ' ὄπλον, πάντες δράμωμεν
 Τὸν ὄλεθρον τοῦ τόπου ν' ἀφανίσωμεν.»
 Εἶπον κ' εὐθύς ὄρων ἄνδρας ἡ τιμὴ
 Ἐκέντησ' ἔτοιμάζον ἔφοδον λοιπὸν,
 Συνειθισμένοι ν' ἀκοντίζον κεραυνούς
 Ὅμοίως δὲ κ' οἱ παῖδες ρόπαλα μακρὰ
 Λαμβάνοντες θαδίζον νὰ διώξωσι
 Δι' ἀπειλῶν τὴν ἄρκτον πρὸς τ' ἀπόκρημνον
 Ἐκεῖνο μέρος τ' ὄρους, ἐνθ' ἀνέτεινον
 Πλαγίως στόμα πυροβόλων μηχανῶν
 Οἱ ἐαυτῶν πατέρες, ὅπως μὴ τυχόν
 Δι' ἄλλης φύγῃ λεληθότως ἀτραποῦ.
 Οὔτω λοιπὸν τῶντι σφαῖρα τὸν λαμῶν
 Διατρύπα τάγριον ζώου κί εἰς δεινὴν
 Ἐμπίπτει λύσσαν τότε πῦρ δ' οἱ ὀφθαλμοί
 Αὐτοῦ τοξεύουν, καὶ πηδήματα μακρὰ
 Πηδῶν, πρὸς τὰ παιδία αἰφνης ἐφορμᾷ.
 Καὶ φεύγουσι μὲν τὰλλα τότε πάραντα,
 Πλὴν τὸ ἐμὸν, καρδίαν ἔχον λέοντος,
 Ἰστάμενον τὴν λόγχην τείνει, καὶ ζητῇ
 Νὰ πληξῇ τὸ θηρίον. Κί ὄντως δὲ πληγῆν
 Καίριαν εἰς τὸ στήθος τῷ κατέφευγεν,
 Ἐξ ἧς νεκρὸν βαρύνει τὴν πονοῦσαν γῆν,
 Ὅποταν πρὶν ἐκπνεύσῃ παντελῶς, ζητῇ
 Ἐκδίκησιν νὰ λάβῃ, τὸν ὀζὺν αὐτοῦ
 Ὀδόντ' ἐμπήγον εἰς τὰς σάρκας τοῦ παιδός.
 Ἐκ τῆς ἡμέρας ταύτης ἔφερε λοιπὸν
 Ἀλάνθαστον σημεῖον ἐπὶ τοῦ ποδός
 Οὐλήν, πρὸς τῆς ὁποίας τὴν ἐξάλειψιν

Εἰς μάτην χρόνος ἤθελ' ἐργασθῆ μακρός.

ΙΣΜΑΗΛ (καθ' ἑαυτόν)

Ἀνάγκη νὰ μὴ εἶπω παρευθὺς τὸ πᾶν,
Μὴ θάνατον τῷ φέρῃ ἢ πολλὴν χαρὰ.

[Πρὸς τὸν Γεροδῆμον]

Περίεργον τοιαύτην ἔχω καὶ ἐγὼ
Οὐλὴν ἐπὶ τῆς κνήμης. Πῶς δὲ μ' ἔμεινε...

ΓΕΡΟΔΗΜΟΣ

Θεέ μου! τί μὲ λέγεις; Καὶ δὲν δύναμαι
Αὐτὴν εὐθὺς νὰ ἴδω τώρα τέκνον μου;

ΙΣΜΑΗΛ

Ὅχι· κατόπιν θέλω δεῖξει πρόθυμα
Τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέρος· ἀκουσον δὲ νῦν
Πῶς ἔχω ταύτην λάβει· πολεμῶν ποτε
Πρὸς ἄνδρα τοῦ Καυκάσου, γίγαντας δεινοῦς,
Ἐκτὸς τοῦ στρατοπέδου μόνος ἔμεινα
Πλανώμενος, καὶ μάχην τότε ἀναγκασθεὶς
Πρὸς τρεῖς μεγαλοσώμους συνεκρότησα
Ὅπλίτας· πλὴν τὸ θάρρος ἔχων ἀτρομον
Καὶ δεξιὰς τὰς χεῖρας, δύο ἐπεμψα
Τὸν μαῦρον ἄδην νὰ προσβλέψουν φρίττοντες.
Ὁ τρίτος μόνος ὤραν πάλαις ἱκανὴν
Ὅποτε δ' ἐμπηχθείσης τῆς ῥομφαίας μου
Εἰς τοῦ λαμποῦ τὰς σάρκας, ἐπῆσε χαμαὶ
Τὸ ὄμμα περιστρέφων ὡς σφαιροῦλον,
Κ' αἵματος χύων θρύσιν ἐξ ἀρτηριῶν,
Ἐγὼ δὲ βῆμι ἀλλάσσω δλωρὸν ἤσυχος
Εἰς θεῶν ἐτερπόμην, ἄλλως τρομερᾶν,
Ὅδοντ' ἐπαίρει καὶ τὴν κνήμην ἰσχυρὰ
Μοῦ δάκνει διαρρήξας καὶ τὸ δέρμ' αὐτὸ
Τὸ τῆς ἐμβάδος. Μένει δ' ἐτι σήμερον
Τὸ τῆς πληγῆς σημεῖον εἰς τὸν πόδα μου.

ΓΕΡΟΔΗΜΟΣ

Θεέ μου! πάλιν χάνω τὰς ἐλπίδας μου...

ΙΣΜΑΗΛ

Πλὴν, γέρον, δὲν σοὶ φαίνεται περίεργον;
Καὶ μήπως ὁμοιάζει πρὸς τὴν τοῦ παιδὸς
Οὐλὴν νὰ ἴδης δὲν θὰ ἤθελες τυχόν;

ΓΕΡΟΔΗΜΟΣ

Τῷ ὄντι, ἄς τὴν ἴδω· ποῖος σήμερον
Δαίμων σκληρὸς ἐμπαίζει τὴν καρδίαν μου;

ΙΣΜΑΗΛ [καταβιάζων ὀλίγον τὴν ἐμβάδα
καὶ δεικνύων τὴν οὐλὴν].

Μὴν εἶναι τοῦ υἱοῦ σου κύτταξ' ἢ οὐλή.

ΓΕΡΟΔΗΜΟΣ [μετὰ τινὰς στιγμὰς]

Ὦ θαῦμα! ὦ Θεέ μου! εἶναι βέβαια
Τὸ τέκνον μου· αὐτὴ δὲν εἶναι τῶν μαχῶν...
εἶναι πληρὴ ὀδόντος· ὦ! ἀνέτειλες

Ἡμέρα τέλος τῶν ἐλπίδων φαίνεται.

Ὦ θύγατερ! ὦ! ἔλα· εἶν' ὁ ἀδελφός,
Ὅν εἶχες ἀπολέσει· ἄφες, ἄφες με
Νὰ βρέξω τὸν λαμόν σου εἰς τὰ δάκρυα
Τῆς νῦν χαρᾶς· ὦ! εἶσαι ὁ Γεώργιος,
Ὅν ἔφησον ἢ βία τῶν Ὀθωμάνων
Ἀφήρπασεν, υἱέ μου, ἄχ! ὁμίλησον
Ἐχὼν κλειστὰ τὰ χεῖλη μὴ μὲ τυραννῆς.
Ἐντεῦθεν εἰς ὀλίγα κέττα μιλία
Ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς σου. Ἄγε, θύγατερ,
εἰς τὴν μητέρα ν' ἀναγγεῖλης τάχιστα...
Πλὴν πῶς θέλει ὑπάγει μόνη; Ἀάλησον,
Ὦ! λάλησον, υἱέ μου, τέλος λάλησον.

ΙΣΜΑΗΛ

Ὦ πάτερ μου! τὸ βᾶρος τοῦ αἰσθήματος,
Ὅπερ στιγμὴ τοιαύτη μοὶ παρήγαγε,
τοῦ λάρυγγός μου τὴν φωνὴν κατέπνυξε.
Ναί, εἶμαι ὁ υἱός σου ὁ Γεώργιος,
Ποτὲ μὴ λησμονήσας τὸν πατέρα του,
οὐδὲ τὴν μνήμην ἀπολέσας ἀδελφῶν,
Κ' ἐπιστροφῆς ἐλπίδα πρὸς τὸν οἶκόν του.
Ὦ! πιστευσόν με· κ' ἐν τῷ μέσῳ τῶν μαχῶν,
καθ' ἃς τὸ αἷμα μέθην δίδει φονικὴν
Παρίστατο πολλάκις ἢ εἰκὼν ὑμῶν
διὰ χρωμάτων οἴκτου· κ' ἔβλεπον συχνὰ
τὸν γέροντα πατέρα εἰς τὸν ὕπνον μου,
Ἡ κ' ἔξυπνος νὰ τείνῃ χεῖρας καὶ ζητῇ
Νὰ μὴ τὸν καταλίπω ἀπροστάτευτον.
Ἰδοῦ, ἰδοῦ! σ' εὐφραίνω τέλος σήμερον.
Ὦ! ἔλα, ἔλα, θλίψε τὴν καρδίαν μου,
καὶ ἄφες με δακρύων θρύσιν φλογερῶν
Νὰ χύσω πρὸς τὸ στήθος τοῦ γεννήτορος.
Πλὴν, πάτερ μου, εἰπέ μοι, ζῆ ἢ μήτηρ μου
Κ' ἢ ἀδελφῆ, ἦν τότε βρέφος ἔλιπον
Ἐπὶ κοιτίδος σειομένην παιδικῆς;

ΓΕΡΟΔΗΜΟΣ

Δεδοξασμένον τοῦ Κυρίου τῶνομα!
Κ' ἢ μήτηρ σου εἰσέτι ζῆ προσμένουσα
τὴν ὥραν ταύτην νὰ προφθάσῃ, κ' ὕστερον
Ἐπὶ τὴν γῆν νὰ κρύψῃ σῶμα μαρανθίν.
τὴν ἔφαγε, τὴν ἔφαγε τὴν δυστυχῆ
Ὁ πόνος τοῦ υἱοῦ τῆς, κ' ἔγεινε σκιά
τοῦς πόδας μόλις φέρουσα. τὴν ἀδελφὴν
Ἐνταῦθα βλέπεις μ' ἀνδρικά ἐνδύματα
τὸν ἀσθενῆ πατέρα πρὸς στρατόπεδον
Βαρβάρων ὀδηγοῦσαν.

ΜΑΡΙΑ (κόρη τοῦ Δήμου).

Φίλτατ' ἀδελφέ!

Ὦ! τέλος πάντων ἐνοῶ τοῦ στήθους μου
τὸ φίλτρον· σπεῦτε, πρόσελθε νὰ σ' ἀσπασθῶ,

Χωρὶς νὰ τρέμω πλέον, μήπως κάποθεν
τὸ ἀπληστον τοῦ Λάμπρου βλέμμα βέλος τι
Ζηλοτυπίας βίβη φόνον ἀπειλοῦν εὐθὺς
Κατὰ τῆς φαινομένης ἀπιστίας μου.
Τοιοῦτον πρᾶγμα ὡς νὰ δύναται ποτε
Θυγάτηρ τοῦ Ὀλύμπου καὶ νὰ στοχασθῆ!
Ὦ! βέβαια τὸ νόουν ὅτι ἀδελφοῦ
Μ' ἐθώπευε τὸ ὄμμα, καὶ νὰ σφιγξῶσιν
αἱ χεῖρές του ἐπόθου τὴν παλάμην μου.
Ὦ ναί! σὲ τῆς ζωῆς μου τῶνειρον, ἰδοῦ!
εἰς τὴν ἀγκάλην σ' ἔχω, καὶ τὸ παρελθὸν
εἰς τοῦ παρόντος τὴν χαρὰν ὑποχωρεῖ.
Ὅδὲ καλύπτει πλέον μὲ τὸ σκότος τῆς
Νεφέλης μαύρης βίον πλήρη συμφορῶν.

ΓΕΡΟΔΗΜΟΣ

Ναί σκίρτησον καὶ τ' ὄρος τοῦ Ὀλύμπου σὺ
εἰς τὴν χαρὰν τῶν τέκνων, καθὼς ἄλλοτε
Ἀπέδιδες εἰς γόους πένθυμον ἤχῳ
Ἀπὸ τῶν κοίλων ἀντρῶν καὶ φαράγγων σου.
Πλὴν, ὦ υἱέ μου, ταῦτα τὰ ἐνδύματα
Καιρὸς δὲν εἶναι ν' ἀποβάλλῃς καὶ μ' ἀπλὴν
στολήν Ἑλλήνων ν' ἀσπασθῆς τὴν ἱεράν
Θρησκείαν πάλιν τῶν πατέρων σου; καιρὸς
τὴν ἀνομίαν ταύτην τὴν ἀκούσιον
Νὰ πλύνῃς καὶ μετᾶσχῃς ἐν τῷ ἱερῷ
Ναῶ τῶν μυστηρίων τοῦ Χριστοῦ, ποιῶν
τὸ σχῆμα τοῦ σταυροῦ, κ' ἀφῆεις τὸ βδελυκτὸν
τῆς ἀθεῖας τῶν βαρβάρων σύμβολον,
τὸ μετ' ἀστέρος τῆς Σελήνης δρέπανον.

ΙΣΜΑΗΛ

Ὦ θὰ τάφήσω! περὶ τούτου βέβαιος
Νὰ ἦσαι· πλὴν ἀνάγκη πρότερον πολλὴ
Νὰ μὴ νοήσῃ τοῦρος τὸ παραμικρόν
διότι τὴν ζωὴν μου ἄλλος κίνδυνος
Καταλαμβάνει μέγας. Τόσον μανικὸν
πρὸς τὴν θρησκείαν εἶναι φύλον βαρβάρων,
Ὅστ' ὑποψίαν μόνον ἂν συλλάβωσιν
Ὅτι τυχὸν σκοπεῖ τις ν' ἀπαρνηθῆ
τὰ τοῦ Μωάμεθ δόγματα τοξεύουσιν
Ἐξ ὀπλων πάντες σφαῖρας, καταλείποντες
Νεκρὸν τὸν τολμητῆρα πρὸς παράδειγμα
τῶν ἄλλων. Ἀλλὰ, πάτερ, ἔλα δεύτερον
Νὰ σ' ἀσπασθῶ τὸ σκότος δ' ἅμα τῆς νυκτὸς
τὰς μαύρας πρὸς τὴν κτίσιν τείνῃ πτέρυγας,
Θὰ εὐρὼ τρόπον ὡς ἐλπίζω πρὸς ὑμᾶς
Νὰ ἔλθω κ' ἀπομείνω βάλκτρον γήρατος,
Γονεὺς στηρίζων κ' ἀδυνάτους ἀδελφοῦς.

ΓΕΡΟΔΗΜΟΣ

Ὦ! χεῖρ' ἀπροσδοκῆτως εἰς ἡμᾶς φανείς!
Ὦ! χεῖρ', ἀστὴρ ἐν ὥρᾳ θυελλῶν φανείς!

Παρήγορός μου ἐκπεμφθεὶς ἐξ οὐρανοῦ
Ὦ! τοῦ ἀγίου Γεωργίου βέβαια
Ἡ χάρις, ἦν κατ' ἔτος ἱκετευόμεν
Ἀνάπτοντες λαμπάδας εἰς ναὸν σεπτὸν
Σ' ἀπέστειλε νὰ σώσῃς τοὺς γεννήτορας.
Ναί, σὲ προσμένω τέκνον· εἴθ' ὁ ἀσπασμὸς
Αὐτὸς νὰ ἦναι προσιώνισμα πολλῶν
Κατόπιν ἡδονῶν στοργῆς συγγενικῆς.

ΜΑΡΙΑ

Ὦ ἀδελφέ μου, χαίρε! χαίρε, ἦλιε
Πραῦνας τοῦ χειμῶνος τὴν δριμύτητα!
Ὦς εὐπαρέστῃς τὸν ἐμὸν ὑμέναιον
Περιχαρῆ νὰ κάμῃς, ὃν παράδοξος
Ζηλεία τοῦ μνηστῆρος ἔκαμνε πικρόν.
τῆς ἀδελφῆς σου θέλεις σὺ τὰ στέφανα
Ἀλλάζει εἰς τοῦ γάμου τὴν λαμπρὰν πομπήν.
Ὦ! τίνα μέλλεις τῆς καρδίας ἡδονὴν
Ν' ἀκούσῃς, μήτηρ! ἄχρι τοῦδε δυστυχίης,
Πλὴν εἰς χαρᾶς πελάγη μέλλουσα ταῦν
Νὰ πλεύσῃς, ὅταν φθάσῃ μύνημα φαιδρὸν,
τάπελπισμένον ὅτι τέλος τέκνον σου
εἰς τὰς ἀγκάλας ἔχεις μέλλον στήριγμα
τῆς ἡλικίας, ἦν τὰ ἐτη βάρυναν...

ΙΣΜΑΗΛ

Ὦ, χαίρετε λιμένος φάρων δεῖξαντες,
πρὸς ὃν τὸ πλοῖον τῆς ζωῆς ἀσάλευτον
Θὰ προσορμίσω, μὴ τρομάζων τῆς ψυχῆς
τὴν ἀπαυστον ὀδύνην. Θέλωμεν δ' ὁμοῦ
τὸν ἐφεξῆς αἰῶνα ζήσει, τὸ γραπτὸν
Ἄν δὲν μᾶς βίβῃ πάλιν πρὸς τὰ κύματα,
Ἐφ' ἃ λανθάνουν τῶν ὑπάλων κίνδυνοι.

ΓΕΡΟΔΗΜΟΣ

Λοιπὸν, ὦ τέκνον, σπεῦσον, σπεῦσον τάχιστα
πρὸς τὸ παρὸν ὑγίαν ἔχε· βέβαια
Νὰ κινδυνεύσῃς φρόνιμον δὲν θεωρῶ.
Ἀλλὰ βραδέως πόσον θέλουν αἱ στιγμαὶ
Προβαίνει, μέχρις ὅτου πάλιν ἴδωμεν,
Πατέρες μόνον δυστυχοῦντες ἐνοοῦν.

ΜΑΡΙΑ

Ἐγὼ ἀδελφέ μου. ἄχ! πλὴν διατι
δὲν δύνασαι νὰ ἔλθῃς μεθ' ἡμῶν εὐθὺς;
Λιὼν ἡμέρα μία θέλει μᾶς φανῆ.

ΙΣΜΑΗΛ

Θέλω ταχέως ἔλθει, μόσχον σιτευτὸν
καὶ πανηγύρεις φίλων ἐτοιμάσατε.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ

ΔΕ ΣΥΝΕΡΜΗΝΣ

ΚΑΙ

Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Ἡ σπουδὴ μεθ' ἧς προσεπάθησεν ἡ πρώτη τῶν Ἑλλήνων θρησκεία, γὰρ χειραγωγῆσαι τὸν νήπιον ἄνθρωπον εἰς κόσμον ἐπι ἀκατάσκευον κοινωνικῶς, κατέρωθωσε, γὰρ περιεπύθη τὰ πάντα ἀπὸ τοῦ θεοῦ μέχρι τῆς κἀμπτῆς διὰ τινος πέπλου μυθικοῦ ἀμα καὶ ἐπαγωγῆς ἔμφυχά τε καὶ ἀψυχα εἶχον λάβει παρ' αὐτῆς, ἐκτὸς τῆς ἱστορίας, καὶ ἐπιτελεῖον μυθικῶν παραδόσεων ὁ κόραξ, ὁ κύκνος ἦσαν μεταμορφωμένοι ἄνθρωποι, ὁ νεκρικός, ἡ δάφνη ἦσαν ἐπίσης ἄνθρωποι παθόντες ἐξ ἔρωτος τὴν μεταμόρφωσιν ταύτην· ἐκ τῆς ταιαύτης ιδέας ἐκδηλοῦσθαι τὸ λίαν φιλόστοργον τῆς θρησκείας πρὸς τὸν παῖδα ἐπι ἄνθρωπον παρήχθη καὶ ἡ ποιητικαὶ τῆς παραδόσεως τῶν Σειρήνων. Ἡ ποίησις, ἥτις ἐκ παλαιότητος ἐποχῆς ἐξεπλήρου παράλληλον τῇ θρησκείᾳ ἀποστολήν, διέπλασεν ἐπὶ τὸ ἐπαγωγώτερον τὸν μῦθον τῶν Σειρήνων καὶ ἐκπαλαί ἐθρυστοῦντο τὰ ἐξῆς περὶ αὐτῶν ὅτι ἦσαν θυγατέρες τοῦ Ἀγελώου καὶ τῆς Μελπομένης, ἡ κατ' ἄλλους ὅτι ἐγεννήθησαν ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ Ἀγελώου ἀγωνιζομένου πρὸς τὸν Ἡρακλέα ὅτι κατὰ τοὺς πλείστους ἦσαν τρεῖς καὶ ἐκαλοῦντο, Περθερόπη, Λευκωσία καὶ Λίγεια, ὅτι κατὰ τὸν εἰρηστικὸν καὶ ἦσαν παρθέναι τὴν μορφήν ἐξαισίας καλλονῆς· ἐπειδὴ δὲ δὲν ἐδοθήσαν ποτε τὴν Περθερόπην ἀρπαζομένην ὑπὸ τοῦ Πλούτωνος μεταμορφώθησαν ὑπ' αὐτῆς εἰς ζῶα, ἔχοντα μορφήν κατὰ τὸ ἥμισυ γυναικὸς καὶ κατὰ τὸ ἕτερον ὄρνέου πτερωτοῦ ὅτι εἰς τὰς πάλαι ποτὲ πρὸς τὰς Μούσας ἐν Κρήτῃ καὶ στερηθεῖσαι τῶν πτερῶν ἐρρίφθησαν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐξεβράσθησαν ὑπ' αὐτῆς εἰς τὸ Πέλωρον τῆς Σικελίας, ἐνθα διαμείνας εἰλκυσον τοὺς διαβάτας διὰ τῶν ἀμμάτων καὶ εἶτα τοὺς κατέστρεφον. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο πεπρωμένον αὐταῖς τότε μόνον ἢ ἀποθάνωσιν ὅταν καταφρονηθῶσιν ὑπὸ τῶν προσπλέοντων πλησίον των, ἐπνήχθησαν μετὰ τὴν διάβασιν τοῦ Ὀδυσσεὺς καὶ μεταμορφώθησαν εἰς σκοπέλους, καὶ τοὶ ἐνόμιζον μέχρι τινὸς ὅτι ἐν μὲν

τῇ πόλει τῶν Καμπανῶν ὑπῆρχεν ὁ τάφος τῆς Παρθενόπης, ἐν ἄλλῃ δὲ τινὲς ὁ τῆς Λίγειας, καὶ ἐκ τῆς Λευκωσίας, ὡς λέγει ὁ Πλίνιος, ὠνομάσθη μία τῶν τριῶν Σειρήνουσων νήσων, ἡ Λευκωσία.

Ταῦτα λέγει ἡ ἀρχαία παράδοσις, ἡ δὲ ἀλληγορία πιστεύει ὅτι ὑπὸ τοὺς μῦθους τούτους ὑπεκαύπητο ἡ ἱστορία ἐκδεδιητημένων τινῶν γυναικῶν, αἰτίνας διὰ τῶν θελητῶν αὐτῶν κατέστρεφον μέχρι τελευταίου ὄβολου τοὺς θαμῶνάς των καὶ ὅτι ἐπλάσθησαν ὑπὸ τῶν ποιητῶν ὀρθόποδες ἦτοι ταχύποδες, ὡς ἀπομακρυνόμεναι ἀμέσως ἀπ' ἐκείνων ὧν ἐξήντησαν τὴν τελευταίαν τοῦ θυλακίου καὶ τοῦ σώματος ἰκμάδα. Ἐνοεῖται δὲ ὅτι μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς ἀρχαίας θρησκείας ἐξησθέντες ὁ περὶ αὐτῶν πάταγος, ὅστις ἐχαρακτήρισθη ὡς ἀπλοῦς μῦθος. Ἡ ζωολογία ὁμῶς διαμαρτύρεται κατ' αὐτῆς τῆς πέποιθήσεως πειρωμένη ἢ ἀποδείξει ὅτι αἱ Σειρήνες δὲν ἦσαν μυθικά εφευρήματα τῶν ἀρχαίων, ἀλλ' ὑδροβία ζῶα ἔχοντα ἐν μέρει ὁμοιότητα πρὸς γυναῖκα κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ σώματος, ὧν ὅμως τὸ εἶδος βαθμηδὸν ἐξαφανίζεται ὡς πολλῶν ἄλλων. Πρὶν παραθεσώμεν τινα περὶ αὐτῶν ἀνέκδοτα, ἴδωμεν τίνες ἀναλόγους παραδόσεις περὶ αὐτῶν εἶχον ἄλλοι τινὲς λαοί, ἃς ἐρανίζομεθα ἐκ τοῦ περὶ θαλασσιῶν τεράτων συγγραμματος τοῦ Α. Λανδρέν.

Ἐν τῇ Ἀνατολῇ ὑφίσταται τις Ἀραβικὴ παράδοσις περὶ εἶδους τινὸς ὑδροβίων ἀνθρώπων, παροικούντων τὰ παράλια νήσων τινῶν καὶ τρεφομένων ἀπὸ τὰ ὑπὸ τῶν κυμάτων παρεχόμενα αὐτοῖς ναύαγα· ταῦτα διαβεβαίωσι ὁ Ἀλκαζουίνος. Ἰδίως δὲ, κατὰ τὴν παράδοσιν ταύτην, προσπελάζουσι τὰ παράλια τῆς Ροσσέτης καὶ Ἀλεξανδρείας τερατὰ τινα ἔχοντα ἀνθρωπόμορφον πρόσωπον καὶ καλούμενα Ἀραβιστὶ « Ἀβού-γκουζάνα » ἦτοι πατέρες τῆς ὠραιᾶς. Ταῦτα ζῶσιν ἐν τῇ θαλάσῃ, ἀλλ' ἐξέρχονται ἐνίοτε καθ' ὀμάδας εἰς τὴν ξηρὰν ἐπ' ὀλίγον. Ἄλλος τις Ἀραβὶς συγγραφεὺς ὁ Ἰβνολὰς Βιαλαθ· βεβαίωσι ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν του αἱ ναυτικαὶ ἠλίευσον ἐνίοτε ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς θαλάσσαις ὑδροβίους κόρας μελανοφθαλμοῦς, αἰτίνας ἐξήγαγον κάποτε χαριστάτους γέλωτας. Φλαμανδὸς δὲ τις ὁ Φ. Βεασίνος διηγεῖται ὅτι φιλοξενηθέντες ποτὲ Βέλγοι ναυαγοὶ ἐν Ἑλληνικῇ πλοίῳ παρὰ τὴν Ἀλεξανδρείαν

εἶδον τοὺς Ἑλληνας ναύτας ἀλιεύσαντας μίαν Σειρήνα κατὰ τὸ ἥμισυ γυναικόμορφον καὶ κατὰ τὸ ἕτερον ἰχθύον, ἣν ἀφοῦ ἐκτύπησαν ὡς στοκοφάσιον, οἱ ναῦται ἐξέδαρον καὶ ἐφαγον, ἐν ᾧ οἱ Βέλγοι ἐμειναν συγκεκινημένοι ἐκ τῶν οἰμωγῶν αὐτῆς.

Ἐν Γερμανίᾳ καὶ Ὀλλανδίᾳ ὑπάρχουσι πολλάι περὶ Σειρήνων παραδόσεις, λέγονται δὲ ἐν μὲν τῇ Γερμανίᾳ nech, ἐν Βελγίῳ δὲ καὶ Ὀλλανδίᾳ nech mermaids ἢ mermine. Καὶ παρ' Ἰσπανοῖς ὑπάρχει ἰδέα περὶ ὑπάρξεως γυναικόμορφων ἰχθύων (pejemuger), ἐν Βενάγᾳ, δὲ τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν τοιαύτην μορφήν ἀποδίδουσιν εἰς τὰ θαλάσσια ὄντα dugongs. Βρασιλιαναὶ δὲ τινες φυλαὶ πιστεύουσιν ὅτι ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Ἀμερικῆς ὑπάρχει λίμνη κλειούσα ἀμυθήτους θησαυροὺς καὶ φυλασσομένη ὑπὸ ὠραιᾶς Σειρήνος καλουμένης ὑπ' αὐτῶν « Γυνὴ τῶν ὑδάτων ». Ἀλλὰ ταῦτα καὶ ἄλλα ἀνάλογα εἶναι ἀπλάι παραδόσεις ὑπάρχουσιν ὁμῶς φυσιολογικὰ τινα ἀνέκδοτα περὶ αὐτῶν, ὧν σταχυολογῶσαντες τινα ἐκ τοῦ ἰδίου συγγραφέως Α. Λανδρέν παραθέτομεν ἐνταῦθα ἀπλῶς ὡς περιέργα.

Ὁ Ἄγγλος πλοίαρχος Ἰωάννης Σμιθ ποιῶν τὸν διάπλουν τῆς Ἀμερικῆς κατὰ τὸ 1614 καὶ ὧν πλησίον τῆς Νέας Γῆς εἶδεν ἐπιχαρίτως κολυμβῶσαν γυναῖκα ἔχουσαν ὠραίους καὶ ἐκφραστικούς ὀφθαλμούς, καίτοι στρογγύλους, ῥίνα καὶ ὠτα κανονικώτατα, κόμην μακρὰν καὶ πρασίνην ὁ Ἄγγλος ἤρχισε διατιθέμενος ἐρωτικῶς, ὅτε ἡ Σειρὴν καταδύσασα εἰς τὰ βάθη ἔδειξεν εἰς τὸν καταπεπληγμένον θαυμαστήν της διπλὴν οὐρὰν ἰχθύος.

Ὁ Δ. Βοσκὲ θαλασσοπορῶν παρὰ τὴν Μανάραν εἶδε τίνες θαλασσίους Τρίτυνας καὶ Νηρηίδας ἔχουσας διπλὴν οὐρὰν καὶ μικροὺς βραχιόνας.

Ἐν τινὲς συλλογῇ « ἀνθρωπομόρφων ἰχθύων » δημοσιευθεῖσα ὑπὸ τοῦ Van der Stell διοικητοῦ τῆς Amboine ὑπάρχει περιγραφή Σειρήνος ἐξωγραφισμένης ὑπὸ τοῦ Σαμουήλ Φαλλούρ· ἀλιευθεῖσα περὶ τὴν νῆσον Βόρνεω ἐν τῷ διαμερίσματι τῆς Amboine καὶ μετενεχθεῖσα εἰς τὴν ξηρὰν ἐπὶ μεγάλῃς λεκάνῃς ὑδάτος ἔζησε 4 ἡμέρας καὶ 7 ὥρας μὴ θελήσασα νὰ φάγη τὰ προσενεχθέντα αὐτῇ.

Κατὰ τὸ 1735 ὁ σοφὸς Δε-Μαλλέτ δη-

μοσιεύσας ἄπειρα περὶ Σειρήνων ἀνέκδοτα, προσεπάθησεν ἢ ἀποδείξει οὐ μόνον τὴν ὑπαρξίν αὐτῶν, ἀλλὰ διίσχυρίζετο ὅτι αὐταὶ συνίστων τὴν γένεσιν τῶν ἀρχεγόνων ἀνθρώπων. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ Ριχάρδου Φουρνεβάλ δημοσιευθέντι κατὰ τὰ 1260 « Bestiaire d'amour » πρὸς ταῖς πολλὰς ζωολογικαῖς σημειώσεις παρατίθενται περιέργοι περιγραφαὶ τῶν Σειρήνων ὡς θαλασσοβίων ζῶων, ὑπαγομένων εἰς τρία τινὰ εἶδη. Σειρήνες κατὰ τὸ ἥμισυ γυναῖκες καὶ κατὰ τὸ ἕτερον ἰχθύς, ἄλλαι κατὰ τὸ ἕτερον ὄρνεα κλπ. Καὶ ἐν ἐτέρῳ δὲ τινὲ συγγράμματι, τῷ τοῦ Ρουίς, δημοσιευθέντι κατὰ τὸ 1718 φαίνεται ὡς παραδεδομένη ἡ ὑπαρξίς ἀνθρωπομόρφων ἰχθύων ὑπαγομένων εἰς εἶδη Σειρήνων, Νηρηίδων κλπ.

ὑπάρχουσιν ἕτερα ἐπίσης περιέργα περὶ αὐτῶν ἀνέκδοτα. Οἱ φαλινοθηραὶ τῆς Ἀμβέρσης διίσχυρίζονται ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν ἐπλησίαζον μέρη τινὰ συχναζόμενα ὑπὸ φαλινοῦ, Σειρήν τις κολυμβῶσα ἐψάλλεν αὐτοῖς ἄσμα προαγγέλλον τὴν ἔλευσιν φαλινοῦ. Εἰς τινὰ δὲ μέρη προλήψεις δημῶδες ἐδίδον προφητικὴν δύναμιν εἰς τὰς Σειρήνας, οὕτω π. χ. τῆς παλαιᾶς καὶ μικρᾶς πόλεως Ζεφεμβέργης παρὰ τὴν Δορτρέκτὴν τὴν καταστροφὴν προήγγειλαν δι' ἔγματος δῶν Σειρήνες πλησιάσασαι εἰς τὴν παραλίαν. Ἐπίσης Σειρήν τις πρό πινων αἰῶνων προήγγειλε κατὰ τινα δημῶδη παράδοσιν τὴν στασιμότητα τῆς πόλεως Μαιδόνης καὶ ἐκτοτε οὔτε νύξθη οὔτε ἐκοσμήθη τὸ παράπαν.

Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος ἀλιεύσας τινὲς τῶν Ἀγγλικῶν Ἰνδιῶν ἠλίευσεν Σειρήνα, ἣν ἐπιδεικνύων ἐπὶ πληρωμῇ ἐκέρδισε πολλά· τὴν Σειρήνα ταύτην ἠγόρασε κερδοσκοπὸς Εὐρωπαῖος καὶ ἠγάγετο εἰς Εὐππν, ἀλλὰ μετὰ τινα ἔτη ἐκόσμη αὐτὴ τὸ ἐν Νέα Ἰόρκη μουσεῖον τοῦ πασιγῶστου ἰδιοτρόπου Barnam.

Περὶ τῆς ἐν τῷ μουσεῖῳ Λουγδούνου Σειρήνος, ἣν δεικνύουσιν ἐτι καὶ σήμερον, ἐκφράζει τινὰ ἀμφιβολίαν ὁ συγγραφεὺς παρ' οὗ σταχυολογοῦμεν τὰς σημειώσεις ταύτας· ἐπίσης δὲ ἀμφιβόλως πως ὁμιλεῖ καὶ περὶ τῆς Σειρήνος τῆς εὐρισκομένης ἐν τῷ μουσεῖῳ τῆς La Haye. ὑπάρχει δὲ τις ἰδέα ὅτι ἄλλα τινὰ θαλασσοβία ὄντα ἐδῶκαν ἀφορμὴν εἰς τὴν γένεσιν τοῦ περὶ Σειρήνων ἀρχαίου μῦθου, οἷον αἱ φῶκαι καὶ τινα παραπλήσια καὶ

ξένα προς τὰς Ευρωπαϊκὰς θαλάσσας ένδρα
 ζῶα. Ἀλλ' αὐθότως φάντασθέντες νὰ ἀφθώ-
 μεν φυσιολογικοῦ ζήτηματός πάντῃ ξένου
 ἡμῖν ἀκούμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἐκ τῶν περι-
 ῖσθων ἀνεκδότων πολλὰ ἔχουσι δημο-
 αμευτὴ καὶ τινὰ μάλιστα ἐν Ἑλληνικῇ γῆν
 περιοδικῶς διὰ τοῦτο δὲ ὀλίγιστα ἐνταῦθα
 παραθέσαμεν ἐκ τοῦ νέου συγγράμματος τοῦ
 Κυρίου Λανδρέν.

Οὕτω δὲ βλέπομεν βαθυηδὸν ὅτι αἱ
 περι τὸν ἐμφυχὸν κόσμον ἀσχολούμεθα ἐπι-
 στήμαι διὰ τῶν ἀδιακόπων ἐρευνῶν καὶ
 προόδων αὐτῶν ἐκβάλλουσι, δίκην θεραπει-
 ῶν παρά τὴν κλίνην τῆς κυρίας των, τὸ
 πρῶτον ἐκεῖνο ένδυμα δι' οὗ ἡ μειδιῶσα
 μυθολογικὴ θρησκεία παρουσίασεν εἰς τοὺς
 πρώτους ἀνθρώπους τὰ πάντα, καὶ αὐτὰ τὰ
 ἀπὸ θεστέρα τῶν ὄντων. Ἀλλ' ὡς πρὸς
 τὰς Σειρήνας, ἡ ὑπερσία αὐτῆ τῶν ἀνω θε-
 ραπεινῶν φέρει ἀντιθέτους ἐντυπώσεις τῶν
 προσδοκωμένων διότι ἀπογυμνούμεθα αἱ
 ὑλαστέροι ἐκεῖναι φρονεῖν ὑπ' αὐτῶν πα-
 ρουσίαζουσιν ἀντὶ γυμνῶν θελητήρων, ὅτι
 ἀπρωματικὸν διὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἄλλως
 πεζῶν ἀνθρώπων τοῦ αἰῶνος τούτου.

Ἐν τούτοις αἱ Σειρήνες, καὶ ἐν θαλάσῃ
 ἀν δὲν ὑπάρχουσι πλέον, ὑπῆρξαν ὅμως πάν-
 τως καὶ πανταχοῦ εἰς τὰ χεῖλη τῶν φιλο-
 μύθων λαῶν, οἵτινες δὲν λητμονοῦσι τὸν
 περι αὐτῶν ποιητικὸν θρύλλον τῶν ἀρχαίων.

Ἐκτὸς τῶν παλαιῶν Ἑλλήνων ποιητῶν καὶ
 οἱ νεώτεροι ἐμνήσθησαν προθύμως αὐτῶν καὶ
 τὰς ἔφερον μάλιστα ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὡς ὁ
 Γαλιῆς ἐν τῷ Φαύστῳ αὐτοῦ, καὶ ἐν ταῖς
 αἰθούσαις ὡς ὁ μέλογράφος Kastner διὰ
 τῆς ἠδυπαθοῦς μελωδίας τῶν Σειρήνων,

Αἱ Σειρήνες περιενδύθεισαι ὑπὸ τῆς πλου-
 σιωτάτης τῶν ἀρχαίων θρησκείας καὶ ποιη-
 σεως τὸν ἐπαγωγὸν ἐκείνον πέπλον τῶν μυ-
 θικῶν παραδόσεων, κατήνησαν ἀπὸ τέρατα
 γυναικόμορφα, νὰ χρησιμεύωσιν ἐτι καὶ σή-
 μερον σύμβολα ἀνθρωποβόρων ἐρώτων καὶ
 ἠδυπαθείας, ὡς ἐκφράζει τοῦτο ὁ μελῳγράφος
 τῆς Γαλλίας ποιητῆς Béranger διὰ τοῦ
 ἐξῆς χαριεστάτου τετραστίχου, ὅπερ χρησι-
 μούσει ὡς χαρῆς ἐπίλογος ξηρᾶς καὶ ἀτά-
 κτου σημειώσεως :

Du sein de l'onde un mot surnage,
 Mot que la nuit fera redire un jour.
 Amour ! Amour !

Qui dit ces mots—C'est la sirène ?
 Jétant sa proie au bord des eaux.

T. ΑΜΠΕΛΑΣ.

ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

ΤΑ ΓΙΓΑΝΤΙΑΙΑ ΔΕΝΔΡΑ

ΚΑΛΙΦΟΡΝΙΑΣ

Ἡ Καλιφορνία φαίνεται οὕσα ἡ γῆ τῶν
 πλουσιῶν φυτειῶν, ὡς εἶναι καὶ ἡ γῆ τῶν με-
 γάλων θησαυρῶν. Δεκαπέντε μίλια μακρὰν
 τῆς Φρένς-Γουέχ ἀπαντῶνται οἱ Μαμούθ τοῦ
 φυτικοῦ βασιλείου. Ὑπάρχει ἰδίως περιοχή
 τις οὐχὶ μακρὰν τῶν ὄχετῶν, οἵτινες ἀπὸ
 τοῦ Στανισλάου διευθύνονται εἰς τὰ μεταλλεῖα
 τῆς κομητείας τοῦ Καβαλέρου, ἐνθα
 ἴστανται οἱ κολοσσοὶ οὗτοι 92 τὸν ἀριθμὸν,
 ἐντὸς περιοχῆς 50 ἐκταρίων. Εἶναι εἶδος τι
 κέδρων οἵτινες ὑψοῦνται εὐθεῖς ὡς στῆλαι·
 τὸ ὕψος αὐτῶν εἶναι 100 μέτρων, ἡ δὲ πε-
 ριφέρεια 30· οἱ κλάδοι αὐτῶν οἵτινες ἀρ-
 χονται 40 μέτρα ἀνωθεν τῆς ἐπιφανείας τῆς
 γῆς εἰσὶν ὀλιγάριθμοι ἀλλ' αἱ κορυφαὶ αὐτῶν
 καλύπτονται ὑπὸ ὠραίου φυλλώματος. Κατὰ
 τὰς λεπτομερεῖς ἐκθέσεις, ἐν τῶν ὠραιότε-
 ρων καὶ στανιωτέρων τούτων δένδρων κα-
 ταπεσὸν τὸ 1855, καὶ ἐνός κλάδου αὐτοῦ
 ἀναλυθέντος, ἀπεδέχθη ὅτι, ὅπως τὰ δένδρα
 ταῦτα λάβωσι τοιαύτην ἀνάπτυξιν, ἐχρειά-
 σθησαν 4 χιλιάδες ἐτῶν. Κατὰ τὴν αὐτὴν
 ἐποχὴν ἐμέτρησαν ἓνα τῶν κολοσσῶν τού-
 των, οὗ τὸ ὕψος εὐρέθη 450 ποδῶν καὶ ἡ
 περιφέρεια 42 μέτρων. Πίπτων ὁ μέγας
 οὗτος κολοσσὸς ἐθραύσθη 300 πόδας ἀνω
 τῆς γῆς καὶ μολαταῦτα εἰς τὸ θραυσθὲν μέ-
 ρος εὐρέθη 18 ποδῶν διαμέτρου.

Αἱ κέδροι οὗτοι περιστοιχίζονται ὑπὸ
 κυπαρίσσω καὶ πιτύων ἔχουσιν πλέον τῶν
 200 ποδῶν ὕψος καὶ διάμετρον 20 ἕως 25.

Τὸ δάσος εἰς ὃ ἀνήκουσι τὰ γιγαντιαία
 ταῦτα δένδρα ὀνομάζεται Ἄλσος τοῦ Μα-
 μούθ· κεῖται εἰς μικρὰν τινα κοιλάδα παρά
 τὰς πηγὰς παραποταμίου τινὸς τοῦ ποτα-
 μοῦ Καβαλέρου. Ὁ περιγητῆς φθάνων εἰς

Μούρφην εὐρίσκεται 15 μέτρα μακρὰν τοῦ
 ὀνομαστοῦ τούτου δάσους. Καταλίπων δὲ τὴν
 θέσιν ταύτην καὶ ἀνερχόμενος βαθυηδὸν καὶ
 ἔρπον δι' ἐξαισίου δάσους πιτύων, κέδρων,
 ἐλάτων, καὶ δρυῶν, φθάνει ἐν τῇ κοιλάδι,
 ἀπεχούσῃ τοῦ Σακραμέντου 95 μίλια καὶ
 τοῦ Στόκτου 85.

Ἡ κοιλάς ἡ παράγουσα τὰ δένδρα ταῦτα
 ἔχει ἑκτασιν 160 πλέθρων καὶ ὑψοῦται
 4,000 πόδας ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς
 θαλάσσης. Κατὰ τοὺς μῆνας τοῦ ἔαρος ἡ
 κοιλάς αὕτη, ἐλευθέρᾳ τῶν πνιγερῶν καυ-
 μάτων τῶν χθαμαλῶν χωρῶν, ἀπολαμβάνει
 κλίματος τερπνοτάτου· ἡ πλουσία αὐτῆς
 φυτεία εἶναι διαρκῶς δροσερὰ καὶ πράσινη,
 ἐνῶ τὸ ὕδωρ, καθαρὸν ὡς κρύσταλλος, εἶναι
 ψυχρότατον. Ἡ θέσις ἐνός ἐκάστου τῶν δέν-
 δρων τούτων, ἔδωκεν ὡς ἕκαστον ἴδιον ὀ-
 νομα· τὸ μὲν ὀνομάζεται ὁ Σύζυγος μετὰ
 τῆς Κυρίας του, διότι τὸ ἐν στηρίζεται ἐπὶ
 τοῦ ἄλλου· ἄλλο δὲ Ἡρακλῆς, δένδρον
 πεσὸν καὶ προμηθεύσαν εἰς τοὺς λεπτοურ-
 γοὺς ξυλείαν 72,500 ποδῶν· ἕτερον Ἐρη-
 μίτης ἐνεκα τῆς μεμονομένης θέσεώς του·
 ἄλλα δὲ καλοῦνται Μήτηρ καὶ Υἱός, Δί-
 δυμοι κτλ. Τὰ δένδρα ταῦτα ἔχουσι περι-
 φέρειαν, κατ' ἐλάχιστον ὄρον, 55 ἕως 60
 ποδῶν καὶ ὕψος οὐχὶ ὀλιγώτερον τῶν 300.

Ὑπάρχει ἐν Ἀγγλίᾳ σάνις σταλεῖσα ἐξ
 ἀγίου Φραγκίσκου, ἧς τὸ μὲν μήκος εἶναι
 ποδῶν 12 τὸ δὲ πλάτος 8 καὶ 4
 δακτύλων καὶ τὸ πάχος δακτύλων 3. Ἡ
 σάνις αὕτη ἐκόπη ἐκ δένδρου γνωστοῦ ὑπὸ
 τὸ ὄνομα Redwoodtree (δένδρον τοῦ ἐρυ-
 θροῦ δάσους) τῆς Σιέρρας-Νεβάδας.

Τὰ δένδρα τῆς χώρας ταύτης εἰσὶ τὰ με-
 γαλειότερα τῶν γνωστῶν. Ἐχουσιν ὕψος 100
 μέτρων καὶ περιφέρειαν 10 μέχρι 30. Ὑ-
 πάρχει ἐν Καλιφορνίᾳ κορμὸς τις τῶν δέν-
 δρων τούτων χρησιμεύων ὡς αἶθουσα χοροῦ.
 Σάνις ὅμοια τῆς ἀνωτέρω ἐστάλη εἰς τὴν
 παγκόσμιον τῶν Παρισίων ἔκθεσιν.

Πολλοὶ τῶν κολοσσῶν τούτων τοῦ φυ-
 τικοῦ βασιλείου εἰσὶν ἡλικίας τεσσαράκοντα
 καὶ πενήκοντα αἰῶνων. Εἰς καταπεσὸν ἐ-
 σχάτως εὐρήθη καταμετρηθεῖς ἔχων ὕψος
 300 ποδῶν καὶ διάμετρον συμπεριλαμβα-
 νομένου καὶ τοῦ φλοιοῦ 29 ποδῶν καὶ δύο
 δακτύλων εἰς ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους πέντε
 ποδῶν· μειούται δὲ καθ' ὕψος βαθυηδὸν
 ὥστε ἡ διάμετρος αὐτοῦ εἰς 200 ποδῶν ἀπὸ

τοῦ ἐδάφους εἶναι πέντε ποδῶν καὶ πέντε ὀ-
 κτύλων, ὁ φλοιὸς αὐτοῦ, κινναμώμῳ παρ-
 φερῆς, ἔχει πάχος ἀπὸ 12 ἕως 15 δακ-
 λων, ἐκ δὲ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συγκεντρω-
 νων δακτυλίων αὐτοῦ ἐξήγαγον οἱ βρετα-
 κοὶ ὅτι ἡ ἡλικία του εἶναι τριῶν χιλιά-
 ἐτῶν. Ἀφαιρέσαντες τὸν φλοιὸν τοῦ τε-
 στίου τούτου δένδρου ἐκ τοῦ κορμοῦ, κ-
 θέσαντες αὐτὸν εἰς τὸ φυσικὸν αὐτοῦ σχῆ-
 εἰς τὴν πόλιν τοῦ ἀγίου Φραγκίσκου, ἐποι-
 σαν θάλαμον περιέχοντα κλειδοκώμβας
 καὶ καθίσματα διὰ 40 ἀνθρώπων· ἐκα-
 πενήκοντα παῖδες εἰσελθόντες εἰς τὸν γλυ-
 τευκτον τοῦτον θάλαμον οὐδόλως ἐστενοχ-
 ρήθησαν· ὁ τοῦ δένδρου τούτου καρπὸς εἰ-
 κωνοειδὲς ὡς τῆς πίτυος ἢ τῶν κυπαρίσσω-
 οἷς μάλιστα προσομοιάζει αὐτὸ κατὰ
 σχῆμα.

Μίαν ὀλόκληρον τῶν γιγαντιαίων κέδ-
 τῆς Καλιφορνίας μετέφερον εἰς Λονδίνον κα-
 τεμάχια καὶ ἐτοποθέτησαν εἰς τὸ κρυστάλλι-
 νον παλάτιον, ἐνθα ἕκαστος δύναται νὰ κα-
 ταπεισθῇ, ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως περι τῶν
 γιγαντιαίου ἀναστήματος τῶν δένδρων του-
 των.

Ὑπάρχει κέδρος ἐν Ἀμερικῇ ἣν οἱ ἰθα-
 γενεῖς Πατέρα τῶν Δασῶν ὀνομάζουσιν·
 Ὁ γίγας οὗτος εἶναι προσέτι γνωστὸς ὑ-
 πὸ τὸ ὄνομα δένδρον Μαμούθ. Ὡς ὁ βρε-
 τανικὸς Μύλλερ λέγει, τὸ δένδρον τοῦ
 ἀνεκαλύφθη ὑπὸ τοῦ Λόββ, ἐπὶ τῆς Σιέρρας-
 Νεβάδας περὶ τὰς πηγὰς τοῦ ποταμοῦ Σταν-
 ισλάου καὶ ἀγίου Ἀντωνίου, εἰς ὕψος 5,000
 ποδῶν. Ἀνήκει εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν κυ-
 νοφόρων καὶ ἔχει ὕψος 250 ἕως 320 πο-
 δῶν. Πληροφορίαι νεώτεραι ἀναβιβάζουσι τὸ
 ὕψος τοῦ κολοσσοῦ τούτου εἰς 400 πόδας.

Τὰ δένδρα τῆς Αὐστραλίας καὶ ἰδίως τῆς
 Βικτωρίας ἔχουσιν ἀναλογίας ἐπὶ ἀξιοθαυμα-
 στοτέρας. Ἐν τούτων μετρηθὲν ὑπὸ τοῦ
 Πάμπερτον Βάλκοτ, εἰς μίαν τῶν κοιλάδων
 τῆς ἀνατολικῆς Αὐστραλίας εἶχεν ὕψος 400
 ποδῶν. Τέσσαρες ἐφιπτοὶ δύνανται νὰ εἰσελ-
 θωσιν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ κορμοῦ καὶ νὰ
 κινωῦνται ἐλευθέρως. Ὁ Βύιλ ἐμέτρησεν
 ἄλλο, ὅπερ καταπεσὸν εἰς τὰς βαθεῖας φά-
 ραγγας τῶν ὀρέων τοῦ Δάνδονογκ, εἶχε 420
 ποδῶν μῆκος καὶ πάχος ἀνάλογον.

Τὰ δένδρα τῆς Αὐστραλίας ἀμιλλῶνται
 ὡς πρὸς τὸ ὕψος καὶ πάχος πρὸς τοὺς ὀνο-
 μαστοὺς γίγαντας τῶν δασῶν τῆς Καλιφορ-

νας. Αί κορυφαί αὐτῶν σκιαζοῦσι τὰς κορυφάς τῶν ὑψηλοτέρων κωδωνοστασίων καὶ ὑπερβαίνουν κατὰ τὸ ὕψος τὴν πυραμίδα τοῦ Χέοπος.

ΣΑΜΟΥΗΛ.

ΠΕΡΙ ΚΑΦΕΝΕΙΩΝ

ΕΝ ΛΟΝΔΙΝῳ

κατὰ τὸ 1685.

Τὰ καφενεῖα δὲν εἶνε δίκαιον ἀναθεματίσαντες νὰ παρέλθωμεν. Ἀληθῶς εἰπεῖν, κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους προσφυῶς ἠδύνατο νὰ κληθῶσι σπουδαῖα πολιτικά καθιδρύματα. Διότι τὸ Παρλαμέντον πρὸ πολλοῦ δὲν συνεκαλεῖτο, αἱ δὲ ἀστυκαὶ ἀρχαὶ τοῦ Ἄστυκος (City) δὲν ἐφρόντιζον πλέον περὶ τῶν συμφερόντων τοῦ πολίτου· δημόσια πάλιν συναθροίσεις, δημηγορίαι, καὶ τᾶλλα πάντα, ἐξ ὧν ἀποτελεῖται ὁ νεώτερος μηχανισμὸς τῶν ταραχῶν, δὲν ἦσαν ἐτι ἐν χρήσει· ἀλλ' οὐδ' ἡ νεωτέρα ἐφημερίς ὑπῆρχεν. Ὡστε κατὰ τοὺς χρόνους τούτους τὰ καφενεῖα ἦσαν τὰ μόνα ὄργανα, δι' ὧν διεκονοῦτο ἡ κοινὴ τῆς μητροπόλεως γνώμη.

Τὸ πρῶτον τῶν καθιδρυμάτων τούτων ἠνεψήθη κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοκρατίας ὑπὸ τινος, ὅστις ἐμπορευόμενος μετὰ τῆς Τουρκίας, εἶχεν συνειθίστη μεταξὺ τῶν Μωαμεθανῶν εἰς τὸ ἀγαπητὸν τούτων ποτόν. Ἐπειδὴ δὲ εὐκόλως ἠδύνατο πάντες νὰ ἐνταμόνωσιν ἐκεῖ ἀλλήλους καὶ νὰ διατρίβωσι τὰς ἐσπέρας ἐν συνακαστροφῇ, δαπανῶντες εὐτελές τι ποσὸν μόνον, ὁ συρμὸς οὗτος ἐγενεκεύθη ταχέως. Πᾶς ἐκ τῶν τῆς ἀνω ἢ μέσης τάξεως ἐσύχναζε καθ' ἐκάστην εἰς τὸ καφενεῖόν του, ἵνα πληροφορητῆται καὶ συζητῆ τὰ νέα τῆς ἡμέρας. Εἰς ἕκαστον δὲ τῶν καφενεῶν ἠγόρευε συνήθως εἰς ἡ καὶ πλείότεροι ῥήτορες, ὧν ἠκροῶντο οἱ πολλοὶ μετὰ θαυμασμοῦ καὶ οἵτινες ταχέως ἀνεδείχθησαν τετάρτη Ἀρχὴ τοῦ βασιλείου, ὅπως καθ' ἡμᾶς ἐπωνομάσθησαν οἱ ἐφημεριδογράφοι. Τῆς νέας ταύτης δυνάμεως τὴν πρόδον ἐν τῷ κράτει βλέποντες οἱ περὶ τὴν αὐλήν, οὐκ ὀλίγον ἀνησύχησαν, καὶ ἀπαξ μάλιστα, κατὰ τὴν ὑπουργίαν de Danly, ἐπεχείρη-

σαν νὰ κλείσωσι τὰ καφενεῖα. Ἄλλ' ἀμέσως γενικὴ κατακραυγὴ ἠγέρθη, διότι οὕτω οἱ περὶ πάντα τὰ κόμματα ἐστερήθησαν τοῦ συνήθους καταφυγίου των, ὥστε ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐτόλμησε καταφρονεῖσα τῆς τῶσφ ἰσχυρᾶς καὶ γενικῆς γνώμης νὰ ἐπιβάλῃ τὴν διάταξιν ταύτην, ἥς κάλλιστα ἠδύνατο καὶ ἡ νομιμότης νὰ διαφιλονεικηθῇ. Ἐκτοτε λοιπὸν δέκα ἔτη παρήλθον, καὶ διὰ τῶν ἐτῶν τούτων σταθερῶς πλέον ἠῤῥξανεν ὁ πᾶς ἀριθμὸς καὶ ἡ δύναμις τῶν καφενεῶν. Οἱ ἀλλοεθνεῖς παρετήρουν ὅτι διὰ τῶν καφενεῶν μάλιστα διεκρίνετο τὸ Λονδίον ἀπὸ τῶν ἄλλων πόλεων, ὅτι ταῦτα ἦσαν τὸ ἐνδιαίτημα τῶν Λονδιναίων, καὶ ὁ ἐπιθυμῶν νὰ ἐνταμῶσῃ Κύριόν τινα ἠρώτα συνήθως, οὐχὶ ἂν κατέκει ἐν Fleet St. ἢ Chancery Lane, ἀλλ' ἂν ἐφοῖτα εἰς τὸ «Ἑλληνικόν» ἢ τὸ «τῆς Ἰριδος». Οὐδεὶς δ' ἀπέκλειετο ἐκεῖθεν, ἀπαξ δυνάμενος νὰ καταβάλῃ τὸ δεινάριον του ἐπὶ τοῦ ταμείου τοῦ καθιδρύματος. Ἐν τούτοις ὁμοῦς πᾶσα τάξις καὶ ἐπάγγελμα καὶ πᾶν κόμμα εἶτε πολιτικὸν εἶτε θρησκευτικὸν κατεῖχε τὸ ἴδιον αὐτοῦ καφενεῖον. Οὕτω παρὰ τῷ ἄλλοι τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου ἦσαν καφενεῖα, εἰς ἃ οἱ κοινοὶ συνηθροίζοντο, κεκαλυμμένοι τὴν τε κεφαλὴν καὶ τοὺς ὤμους με μέλαιναν ἢ λιπὴν φενάκην εὐρείαν οὐχ ἦττον ἢ ἢν νῦν φοροῦσιν ὁ Καγκελλάριος καὶ ὁ Ῥήτωρ (Speaker) τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων· αὕτη δὲ προήρχετο ἐκ Παρισίων, ὡς καὶ πάντα τᾶλλα κοσμήματα τῶν τελείων Κυρίων, τ. ἔ. ὁ κεκοσμημένος ἐπεנדύτης, τὰ χειρόκτια καὶ ἡ φούντα, δι' ἧς ἀνεσύρετο ἡ περισκελίς. Ἡ δὲ διάλεκτος αὐτῶν ἦτο ἐκείνη, ἥτις, πολὺ ἀφ' οὗ ἐπαυσε λαλουμένη εἰς ὀμηγύρεις τοῦ συρμοῦ, ἐξηκολούθει διὰ τοῦ λόρδου Forpingten νὰ ἀποσπᾷ τὴν εὐθυμίαν τοῦ θεάτρου. Ἡ δ' ἀτμοσφαῖρα ἦτο παραπλησία μυροπωλείου, διότι συνειθίζετο ἐκεῖ αὐστηρῶς οὐχὶ καπνός, ἀλλὰ ταμβάκος ἀφθόνως εὐδιάζων· ἂν δὲ ἀγροικὸς τις, ἀγνοῶν τὴν διάταξιν ταύτην, ἐξήτει πίπαν, αἱ λοιδορῖαι πάσης τῆς δημηγύρεως καὶ αἱ σύντομοι ἀποκρίσεις τῶν ὑπηρετῶν ἐπειθον αὐτὸν ὅτι ἦτο προτιμότερον νὰ μεταβῇ εἰς ἄλλο τι μέρος. Τοῦτο ὁμοῦς δὲν ἦτο μεγάλου κόπου ἔργον· διότι ἐν γένει τὰ καφενεῖα ἦσαν πλήρη καπνοῦ, καὶ οἱ ξένοι ἠπόρουν, πῶς τοσοῦτον πλῆθος ἀνδρῶν ἐπροτίμων, κατα-

λιμπάνοντες τὴν ἐστίαν των, νὰ διατρίβωσιν ἐντὸς διαρκοῦς ἀχλύος καὶ δυσωδίας. Ἄλλ' εἰς οὐδὲν ἄλλο μέρος ἐπεκράτει τὸ καπνίζεῖν τοσοῦτον, ὅσον ἐν τῷ Wile. Τὸ περιώνυμον τοῦτο καφενεῖον, κείμενον μεταξὺ τοῦ Covent Garden καὶ Rou St. ἦτο καθιερωμένον εἰς τοὺς περὶ τὰ γράμματα διατρίβοντας. Ἐκεῖ συνεζήτουντο οἱ ποιητικοὶ νόμοι καὶ ἡ ἐνότις τοῦ χρόνου καὶ τόπου. Ἐδῶ μὲν ὑπῆρχον δύο φατρίαι, ἡ μὲν ὑπὲρ τοῦ Παρέλτου καὶ τῶν μεταγενεστέρων, ἡ δὲ ὑπὲρ τοῦ Βωαλῶ καὶ τῶν ἀρχαίων· ἐκεῖ τινὲς ἐβουλευόντο, ἂν ὁ Ἄπολωλὸς Παράδεισος ὄφειλε νὰ γραφῇ εἰς ὁμοιοκαταληκτοῦς· περαιτέρω πάλιν φθονερόν τι ποιητικὸν κατεκραυγάζεν, ἰσχυρίζόμενον ὅτι «ἡ Σωθεῖσα Βενετία» ἔπρεπε νὰ ἀποβληθῇ τῆς σκηνῆς. Εἰς οὐδὲν δὲ ἄλλο μέρος ἠδύνατό τις νὰ ἴδῃ μεγαλειτέραν ποικιλίαν μορφῶν· ἐκεῖ παρεκάθητο Κόμητες με τοὺς ἀστέρας καὶ τὰς περικνημίδας των, κληρικοὶ με τὰ βράσσα καὶ τὰς ζώστρας των, νυσταλέοι νεανία τῶν Πανεπιστημίων, μεταφρασταὶ καὶ πινάκων (index) συντάκται, περιβεβλημένοι ῥακώδη μάλλινα τριβῶνια. Ἡ σύρροθὴ ὁμοῦς ἦτο ἐπικρατεστάτη περὶ τὴν ἔδραν, ἐνθα ὁ Ἰωάννης Δρύδην ἐκάθητο. Ἡ ἔδρα αὕτη ἐτίθετο τὸν μὲν χειμῶνα εἰς τὴν θερμοτάτην γωνίαν παρὰ τῆ πυρᾶ· τὸ δὲ θέρος ἐπὶ τοῦ ἐξώστου. Μέγιστος δὲ προνόμιον ἐθεωρεῖτο, ἂν τις κατόρθου νὰ ὑποκλινῇ πρὸ τοῦ Δαρκιφόρου (laureate) ἢ ἢν ἀκροασθῇ τῶν κρίσεών του περὶ τῆς τελευταίας τραγωδίας τοῦ Ῥακίνα καὶ τῆς τοῦ Βόσσου πραγματείας περὶ ἐπικῆς ποιήσεως· καὶ μία μόνη πρέζα ἀπὸ τῆς ταμβακοθήκης του ἦρκει, νὰ ἐνθουσιάσῃ νεαρόν τινα θιασώτην μέχρι παραφροσύνης. Πρὸς τούτους εὐρίσκοντο καφενεῖα, ἐνθα ἠδύνατό τις νὰ ἐνταμῶσῃ τοὺς ἀρίστους ἰατροὺς· ὁ Ἰωάννης Ῥάδκλιφ, ὅστις κατὰ τὸ 1685 εἶχε πάντων εὐρυτέραν πελατείαν ἐν Λονδίνο, καθ' ἐκάστην, καὶ ὅτε μάλιστα τὸ χρηματιστήριον ἦτο πλήρες, μετέβαιναν ἀπὸ τῆς οικίας του, κειμένης κατὰ τὴν ἀριστοκρατικὴν συνοικίαν ἐν Rou St. εἰς τὸ ἐν Garravay καφενεῖον, ἐνθα διεκρίνετο πλησίον ὠρισμένης τινὸς τραπέζης περιστοιχισμένος ὑπὸ ἰατρῶν καὶ φαρμακοποιῶν. Ὑπῆρχον τότε καφενεῖα, τὰ μὲν διὰ Καθαριστῶν (Puritans), ἐνθα ὄρκος δὲν ἠκούετο· ἄνδρες

δὲ με ἀκτέμιστον κόμητην συνεζήτουν περὶ θεολογίας διὰ μέσου τῆς ἑνός των, τὰ δὲ διὰ Ἰουδαίους, ἐνθα μελανωποὶ ἀργυραμοιβοὶ ἐκ Βενετίας καὶ Λυσταλοδάμου συνήρχοντο, καὶ τέλος ἄλλα διὰ Καθολικοῦς, ἐνθα, καθὰ οἱ πιστοὶ τῶν διαμαρτυρομένων ἐπίστευον, Ἰησοῦται ἐσχεδιάζον παρὰ τῆ φάλη τὴν ἐτέραν πυρκαϊάν καὶ ἀργυρᾶς σφαίρας πρὸς δολοφονίαν τοῦ βασιλέως.

(Ἐκ τῆς Ἱστορίας τοῦ Μακώλεϋ.)

Ἐν Manchester.

Ο ΣΕΙΣΜΟΣ

τῆς 20 Ἰουλίου 1870.

[Ἀνεγνώσθη ἐν τῇ φιλολογικῇ συλλόγῃ «Βύρωνι.»]

Ἐταῖροι,

Ἐσήμερον ὁ κώδιον λάβετε τὰ ἐδώλιά σας καὶ προσέλθετε εἰς τὴν τράπεζαν· εἰμὶ ὁ δεκανεὺς τῆς ἡμέρας τῆς φάλαγγος ταύτης· ἐπεφορτίσθη νὰ προετοιμάσω τὸ διανοητικὸν βρῶμα· ὅθεν, λαβὼν συνυπηρέτας δύο τὸν πόθον καὶ τὴν ἀδυναμίαν, ἐπορεύθη εἰς τὴν διανοητικὴν ἀγοράν. Ἐκεῖ δὲ φθάσαντι αἴφνης παρίσταται μοι γραῦς ἐνδεδυμένη πάσης ἐποχῆς ἐνδύματα καὶ βίβλον ὑπὸ μάλῃς σκωληκόβρωτον κρατοῦσα μοι λέγει, «λαβὲ, τέκνον, ἐκ τοῦ ὄψωνίου τούτου· πάντες ἀγοράζουσι, πωλῶ τὴν ἱστορίαν· λαβὲ» μοι λέγει, καὶ ἅμα τοῦ κρασπέδου ἐπελάβετο, ὡς πάλαι ἡ αἰδήμων Πεπερη τὸ τοῦ Ἰωσήφ. Καὶ ταύτης λεγούσης, ἰδοὺ γυνὴ ἄλλη προσήρχετο, ἥς τὸ κάλλος σαγηνεύσασα τὸν πόθον προέτρεπέ με ἵνα τι ἐκ ταύτης ἀγοράσωμεν. Προσέρχομαι· ἀνοίγει αὕτη τὸ κάστιρον καὶ μοι δεικνύει πυξίδα, μεμβράνας, ῥάβδον καὶ ζυγόν. Ἠγάσθη τούτων καὶ ἐρωτῶ τὸ ἀντίτιμον· ἡ δὲ μοι λέγει, «δὲν πωλῶ ταῦτα ἢ εἰς μόνους τοὺς τελεῖους». Ἐλυπήθη ἅ τε μὴ τέλειος καὶ ἔφερον τὸ βῆμα ἐπὶ τὰ πρόσω, ὅτε, ἠλειμμένος ψιμμυθίφ νεανίας, γυμνὰ δ' ἔχων καὶ κατάξηρα καὶ ἐρρυτιδωμένα μέλη, ὑπὸ πολυτελεστάτης ὁμοῦς τηβέννου ὡς πάλαι Ῥωμαῖος περικαλύπτων ταῦτα, ἐγγύς ἡμῶν προσέρχεται καὶ μετὰ γέλωτος μοι λέγει α ὁ οὗτος,

ἀγρόρασον, πωλῶ τὸν νέον πολιτισμὸν ἰδοὺ
λεξικὸν τῶν εὐγενῶν καὶ ἀγενῶν ἀνθρώπων,
ἰδοὺ τῶν τίτλων καὶ τῶν ἐνδυμάτων. Καί,
μὰ τὰς Μούσας, θὰ ἡγόραζον, ἂν μὴ μειλίχιος
στεναγμὸς, ὡς ὅτε ἡ αὔρα διὰ τῶν καλαμῶ-
νων ὀλισθαίνουσα φθεῖ καὶ μυκηθμὸς παρό-
μοιος τοῦ βόχθου, ὃν ἐκπέμπει τὸ κύμα θραυ-
μενον ἐντὸς ἀποτόμου σπηλαίου, δὲν μὲ ἠνάγ-
καζε τὸ πρόσωπον νὰ στρέψω. Ἐστράφην
καὶ εἶδον νεάνιδα λυσίκομον, λιτὴν προσέτι
ἐσθῆτα φέρουσαν καὶ εὐσχημον, τὸ ὄμμα
ἀνατείνουσαν ἐν δὲ τῇ χειρὶ πάγχρυσον σταυ-
ρὸν κρατοῦσαν. Ἐρρίγησα καὶ ἄκων ἐπλη-
σίασα· ἐκείνη δὲ λοξὰ ἰδοῦσά με τοιαῦτα
ἔπη τότε πενθίμως ἀνεβόησεν: ἀχαρίστον τέ-
κνον, ἀμνήμων θλαστὴ ἀχαρίστων γονέων, μὲ
φεύγετε πάντες, πωλῶ τὴν θρησκείαν. Ἄν
ζῆς ἐλευθέρως, ἂν ἔμπλεως λύπης μισεῖς τὴν
ζωὴν σου, ἂν ἀπελπίς πάντων, εἰς ποῖαν
προστρέχεις; πωλῶ τὴν θρησκείαν ἂν εἶπω,
γελᾶτε καὶ φεύγετε πάντες. Μὲ φεύγετε τῶ-
ρα, ἀλλ' ὅτε τὸ γῆρας . . . » Εἰποῦσα ἐστρά-
φη, ἐγὼ δὲ τότε ἔντρομος καὶ μετὰ δακρῶν
παρεκάλεσα ταύτην ἵνα τι προσλάβω ἵστα-
ται· τότε ἀνοίγων τὸ κἀνιστρον καὶ λαμβάνω
αὐτὴν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ φοβηθεῖτε. Ἐκαρύκευ-
σα τοῦτο καὶ ἰδοὺ πρὸς κοινὴν βρώσιν πα-
ρατίθεται.

Ὁ Φοῖβος πολλὰ ἰδὼν ἐκρύβη· τανύει ἡ
νύξ τὰς ζοφεράς πτέρυγας καὶ περικαλύπτει,
ὡς ἡ ὄρνις τοὺς νεοσοῦς, τὴν φύσιν· περιτρο-
μος ἀνάπτει λυχνίαν ἢ νεᾶνις, ὁ συμπαθὴς
σπογγίζει τὸ ὄμμα ὁ δὲ κακοῦργος ἐν τῷ
σκότει ἀκονίζει τὸ ἐγχειρίδιον. Κ' ἐνῶ ὑ-
πνωτῆται ἄφροντις ὁ δίκαιος, ἡρέμα ἐξ ἄλλου
ἀγρυπνᾷ ἢ ἀμαρτία. Διατί πλήν, ὦ κακοῦρ-
γε, τ' ὄπλον κατέρριψας κ' ἔντρομος φεύγεις;
Διατί, ὦ νεᾶνις, ἡγέρθης τῆς κλίνης; Ὁ ψάλ-
της τῆς ἐξεγέρσεως νῦν πρῶτον ἐφώνησε· μό-
λις ὁ Ἰβρίων ὑπὸ τοῦ πιστοῦ του κυνὸς ἀκο-
λουθούμενος πρὸς ἄγραν ἐξῆλθε· τοὺς πάντας
μυκηθμὸς Ταρτάριος ἐντρόμους ἐγείρει διότι:

δεινὸν δὲ βρόντησε πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
ὑπόθεν· αὐτὰρ ἔνερθε Ποσειδάων ἐτίναξε
γαίαν ἀπειρεσίην, ὄρεων τ' αἰπεινὰ κάρηνας
πάντες δ' ἐσσειόντο πόδες πολυπίδακος Ἰδης,
καὶ κορυφαί, Τρώων τε πόλις καὶ νῆες Ἀ-
[χαιῶν.

ἐδδεδισεν δ' ὑπένερθεν ἀναξ ἐνέρων, Ἀἰδωνεύς,
θεῖσα; δὲ ἐκ θρόνου ἄλτο καὶ ἴαχε, μὴ οἱ ὑ-
[περθευ

γαίαν ἀναρρήξει Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
οἰκία δὲ θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι φανείη
σμερδαλέ' εὐρώεντα, τὰ τε στυγέουσι θεοὶ περ.

Ἐλθετε μετ' ἐμοῦ, Κύριοι, εἰς τὸ φοβερὸν
θέαμα τῆς 20 Ἰουλίου. Λέγουσιν ὅτι τὸν σει-
σμὸν τὰ ζῶα προαισθάνονται· καὶ ὅτι: πρὶν
εἰσέτι βροντήσῃ ἢ ταρτάριος σάλπιγξ, ἡκού-
σθη ὠρούμενος ὁ λύκος, βελάζων ὁ ἀμνός, ὁ
ἵππος καὶ ὁ κύων ὑλακτῶν καὶ χρεμετίζων.
Ἦκουσαν τὸ μοιρολόγιον τοῦτο οἱ ἀμπελο-
φύλακες καὶ παραγρήμα τὴν γῆν στεναζού-
σαν· τότε τὰ ὄρη δονούμενα μυκῶνται, ἡ θά-
λασσα ἐξεμεῖ με ἀφρισμένα χεῖλη τὰ θηριώ-
δη κύματα, ὄρμα, ὑπερβάλλει τὸ ὄριον, ὅπερ
ὁ Πλάστης ταύτης ὤρισε, παρασύρει τὰς ἀγ-
κύρας, ἄς εὐελπίς ὁ ναύτης κατέρριψεν· οἱ οἰ-
κοὶ τότε κυμαίνονται ὡς φρύγανα ἐν ὠρᾷ
τρικυμίας, οἱ λίθοι καὶ αἱ πλίνθοι τῷ δούπῳ
διαφέροντες καταπίπτουσι, δοκοὶ καὶ στέγαι
ἐκσφενδονίζονται, νεφέλη δὲ κοινορτοῦ καὶ
θεοῦ τοὺς πάντας ἐπισκιάζει. Προσθέσατε
ἐνταῦθα τὰς φοβεράς κραυγὰς μητρὸς ἐπιζη-
τούσης ἀνήλικα τέκνα· προσθέσατε τοὺς θρή-
νοὺς πολιοῦ γέροντος, ὅστις πρὸ ἐτομοπτώ-
του στέγης ἱστάμενος, ἄ τε χλωδός, καλεῖ τὴν
βοήθειαν· ἰδέτε νέον Αἰνεῖαν ἐπ' ὤμων τὴν
γεννέτειραν φέροντα. Συγαλεύσατε τῷ εὐέλ-
πιδι συζύγῳ, ὅστις, ἵνα ἐκθάψῃ πεφιλημένην
σύζυγον, προστρέχει, προσκόπτει εἰς τὸ ἴδιον
αὐτοῦ αἶμα, ἐπὶ τῶν τέκνων του. Ἰδέτε ἐν τῷ
μέσῳ τοῦ κοινορτοῦ καὶ τῆς συγχύσεως ὡς
πνεύματα πλανώμενα γυναῖκας, ἀνδρας, παι-
διά τὸν χιτῶνα τῆς νυκτὸς περιβεβλημένους
φρενήρεις τὰς ὁδοὺς διατρέχοντας. Ἰδοὺ ἔτεροι
ἐξ ἄλλης ὁδοῦ ἀντιπροβάλλουσιν, ὄρμῳσι
μετὰ κραυγῶν, μετρῶνται, ἀσπάζονται ἄλ-
λήλους· οὐχὶ μακρὰν τούτων ἄλλοι ἀντιμε-
τωπίζουσι, μετρῶνται ἐτέρωθεν λείπουσιν· ἐκ-
βάλλουσι γοεράς φωνὰς, ἐπαναστρέφουσιν ἵνα
τοὺς οἰκέλους ἐκθάψωσι, προσέρχονται, ἀκούου-
σι τοὺς τελευταίους μυκηθμούς τοῦ πλακω-
θέντος, ἐπιχειροῦσι καὶ ἰδοὺ ἔτερος σεισμὸς
καταρρίπτει τὸ ἔτοιμον· ὀπισθοδρομοῦσι τότε,
πίπτει λειπόθυμος ἢ νεᾶ, στεναζεῖ ὁ γέρον,
συστέλλει τὴν παλάμην ὁ ἀνὴρ καὶ ἀπελπίς
δάκνει τὰ χεῖλη. Τοιαύτη ἦτο ἡ νύξ τῆς 20
Ἰουλίου . . .

Ἦδη ὁ ψάλτης τῆς αὐγῆς ὁ τὸν ἀμνήμο-
να μαθητὴν εἰς δάκρυα ἐμβάλων φωνεῖ τρί-
ῃ δὲ κροκόπειλος Ἦως ἀπ' Ὀκσιανοῖο
ροάων ὠρνυθ' ἵνα ἀθανάτοισι φάος φέρει

ἠδὲ θνητοῖσι. Πλὴν μὴ ἀλέκτωρ τὸ ἐγε-
τήριον ἄσμα μὴ ψάλλε, οἱ πάντες ἡγέρθη-
σαν καὶ ἐν ἀνοικτοῖς τόποις περιφερόμενοι τὸν
Φοῖβον ἀναμύνουσιν. Ἐρᾶν οὗτος ἐν τοῖς ἐ-
ρειπίοις φωτοβολῶν. Νῦν ἐν τῷ φωτὶ προσ-
έλθετε, ὦ ἑταῖροι, καὶ ἴδετε τὸ θέατρον. Βλέ-
πεις τὸν σωρὸν τοῦτον; Ἐκεῖ χθὲς τριώροφος
οἶκος τοῦ διαβήτου τὸ ὄμμα ἐσαγῆνευεν,
ἐκεῖ πολυπάτητος ὁδὸς ἦτο, ἀλλὰ νῦν αἱ
πλίνθοι τοῦ πένητος καὶ οἱ εὐθύγραμμοι λί-
θοι τοῦ πλουσίου κατέκλυσαν ταύτην· ὦ γεω-
μέτρα, λάβε τὸν διαβήτην καὶ λῦσον τὸ μυ-
στήριον τοῦτο. Βλέπεις ἐκεῖνον τὸν βράχον·
ἐκ τοῦ βουνῷ ἀπεσπάσθη βίβηεις διὰ μέσου
τοῦ ἐλαϊῶνος εἰς διάστημα 40 λεπτῶν
χωρὶς καμμίαν ἐλαιάν χαμαὶ νὰ ῥίψῃ· εἶπέ
μοι μετὰ πύσης ἐντάσεως καὶ δυνάμεως ὁ
ὄγκος οὗτος ἐξεσφενδονίσθη;

Τὰ πάντα σιγῇ καὶ τρόμος.

Ἦδη ὁ Φοῖβος διέπλευσε τοῦ κυνῶν πε-
δίου τὸ ἤμισυ· οἱ κώδιονες τὰ πένθημα ψάλ-
λουσιν, ἀθροίζονται οἱ δειλοὶ ἕροτοὶ ἐν ταῖς
ἐκκλησίαις, οἱ λειτουργοὶ τοῦ ὑψίστου σιγῇ
τὰ ἄμφια περιβάλλονται, ἡ γραῖα ἐν κερά-
μῳ θέτει λίθον, γυμνοὶ ὁ ἀνὴρ τὴν κεφα-
λήν καὶ ἔντρομος λαμβάνει τὰς εἰκόνας, τὰ
δὲ χεῖλη τῶν παιδῶν ἀναβοῶσι τὸ κύριε
ἐλέησον· ἐξῆλθον εἰς δέστην· διατρέχουσι
πόλιν νέαν. Ἰδοὺ καὶ πάλιν ὁ ἀνθρώπος ἐν
τῇ ἀπελπισίᾳ περὶ τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ φρον-
τίζων, λαμβάνει τετρασμένους δοκοὺς, ἀνυψοῖ
ταύτας, ἐπιρρίπτει τὸ ἐνδυμα καὶ σκιάζει τὰ
ἔντρομα τέκνα του· παραγρήμα νεᾶ πόλις
ἡγέρθη ἐν τοῖς ἄλλοτε ἀγροῖς τουούτων οἰ-
κιῶν.

Ἦ γῆ σείσεται ἀκαταπαύστως, τὰ ὄρη ἀν-
τιβοῶσι, τὸ δὲ πλῆθος τὰς ὁδοὺς διατρέχει
δεόμενον.

Πλὴν σὺ θαυτωπῶγον ἀνὴρ πῶς μόνος ἀ-
κίνητος μένεις; Ἰδέτε παρ' αὐτῷ διέρχεται
τὸ πλῆθος, ἀλλ' οὗτος ἐσταυρωμένος κρα-
τῶν τὰς χεῖρας, βλέπει τὰ ἐρείπια καὶ γελᾷ
ἀναμασσῶν ἔπη μυστηριώδη. Ἐλεᾷ καὶ σκέ-
πτεται, διότι δὲν δύναται νὰ ἐνοήσῃ πῶς
ὁ τοῖχος ὁ ἐγκλείων γνωστὸν αὐτῷ ἀρμά-
ριον εἰς ἄλλην νῦν θέσιν, παρ' ὅπου ἄλλοτε
ποτε αὐτὸς τὸ ἐβλεπε, κεῖται· ὁ δύστηνος
μόλις χθὲς ἐπλήρωσε τοὺς ἐργάτας καὶ ἔμ-
πλεως ἐλπίδων καὶ πόθων ἀνέμενε τὴν αὔ-
ριον ἵνα εἰς νέον τριώροφον οἶκον οἰκήσῃ, ἐπ-
ῆλθε πλὴν ἡ νύξ τῆς καταστροφῆς καὶ τοῦ

λογικοῦ. Μακρὰν αὐτοῦ ἔτι νεάνιδα ἐλλο-
νικοῦ κάλλους ἰδέτε συσφίγγουσιν τὴν πα-
λάμην καὶ εἰς πάντας ἀνακράζουσιν: ἀνὰ ἔλ-
θητε τὴν Κυριακὴν εἰς τοὺς γάμους μου. Ἡ
Παραφρονεῖς καὶ σὺ ταλαίπωρος, διότι ὁ ἄ-
πιστος μνηστήρ σου ἀρνηθεῖς σε ἐνυμφεύθη
τοῦ τάφου τὴν πλάκα.

Κλαίω τοὺς πάντας! Καὶ ταῦτα μὲν περὶ
τούτων. Ἄλλ' ἤδη ἀκούω τινὰ τῶν ἑταῖρων
ἀναβοῶντα· Ἠράκλεις! ὡς δύσπεπτον καὶ
πάνυ ἀπέχρον τοῦ λόγου τὸ βρώμα τὸ δε-
τινὰ δὲ καὶ ψιθυρίζοντα, ὦ καλὴ κάγαθε, ἐν
ἐποχῇ καθ' ἣν ἐν τῇ Ἀθηναϊκῇ νεολαίᾳ ἀ-
δύνατον εἶναι νὰ εὔρη τις τὸ αὐτὸ περιλαί-
μιον, καθ' ἣν εὐγενὴς καὶ τέλειος ἀνὴρ λο-
γίζεται ὁ πρὸ Κυρίας τὸ σῶμα τεχνήντως
νὰ κάμψῃ δυνάμενος, σκιᾶς ὀνείρων λέγεις
ἀναμασσῶν ἔπη τρήμου καὶ φόβου ἀρμό-
ζοντα εἰς πλαστὰ χεῖλη ἱεροκήρυκος ἢ εἰς
τιθηθῶ ἐν ὠρᾷ γεμερινῇ βαυκαλιζούσης ἀνί-
συχὰ τέκνα· διότι τίς ὁ ἀγνοῶν ὅτι σεισμὸς
εἶναι αἱ δονήσεις ἢ αἱ κυμάνσεις ἢ ἀναπάλ-
σεις τῆς γῆς αἱ παραγόμεναι ἐκ τῆς τάσεως
τῶν ἐγγείων ὑδατῶν; ὅτι δηλ. τὸ ὕδωρ
διὰ τῶν ῥυγμῶν τῆς γῆς ἢ διὰ τοῦ ἀραιοῦ
ἐδάφους ὡς διὰ διῦλιστήρος καταρχόμενον
εἰς τὰ τετηκότα καὶ θερμώτατα ἔγκατα τῆς
γῆς ἐξατμίζεται διὰ μιᾶς ἐκ τῆς ἐκεῖ ὑπαρ-
χούσης τεραστίου θερμότητος καὶ πληροὶ
τοὺς ἐκεῖ τετηκότας χώρους ἢ, ἂν τοιοῦτοι
δὲν ὑπάρχωσι, συμπιέζεται μετὰ τῆς τε-
τηκίας μάζης ἢ μετὰ τῆς ταύτης καὶ τῆς
στερεᾶς ζώνης τῆς γῆς τῆς περιβαλλούσης
τὸ τετηκὸς κέντρον; Καὶ ὅτι κατὰ τοὺς νό-
μους τῆς φυσικῆς ἐλαττοῦμενοι τὸν ὄγκον
οἱ ἀενάως καὶ κατ' ἀνάγκην αὐξανόμενοι
ἐκ τοῦ εἰσπρέσαντος ὕδατος καὶ τῆς ὑπαρ-
χούσης ἀπλήστου θερμότητος ἀτμοὶ οὕτοι
λαμβάνουσιν ἀκαταλόγηστον τάσιν, ἧς πείραν
ἔλαβον οἱ παρευρεθέντες εἰς ἐκρήεις ἡφαι-
στείων ἢ εἰς ἄλλους καταστρεπτικούς σει-
σμούς; Σύμφημι τούτῳ καὶ ἐπιπροσθέτω τό-
δε· Καθ' ἑκάστην ἡμέραν βλέπομεν τὸν
Φοῖβον, τὸ χρυσοπτέρυγον τοῦτο πτηνὸν δια-
σχίζον τὰς γαλανὰς ἐκτάσεις· βλέπομεν
προσέτι τὴν πλανήτιδα γελιδόνα ἐν ὠρι-
σμένη ὠρᾷ τὰ πένθημα ψάλλουσαν. Βλέπο-
μεν τὸν οὐρανὸν πότε μὲν σύνοφρον ποτὲ δὲ
καὶ γελῶντα· πάντα ταῦτα δὲν σὲ πείθουσι
περὶ τῆς ὑπάρξεως ἀπείρου τινὸς ὄντος παν-
ισχύρου καὶ ἀνωτέρου πάσης διὰ λόγου πα-

ραστάσεις, ὃ οἱ ἄνθρωποι Θεὸν καλοῦσι; Ποσάκις ὅμως ἐν τῇ ἀνατολῇ τοῦ Φοῖβου ἐδόξασες τὸν Θεὸν σου, διότι τὰς αἰσθήσεις σου τοιοῦτον φλογερὸν μετέωρον καθηδύνει; Ποσάκις, ὅτε βαρυπενθῶν περιφέρεσαι, τὸ δὲ μειλίχιον τῆς ἀηδονίας ἄσμα τὰ ἐπισκιάζοντα τὴν ψυχὴν σου νέφη διαλύει, ἐδόξασας τὸν πέμψαντα ἰατρὸν τοιοῦτον; Προσέτι, ὡ ἑταῖροι, δὲν θὰ ἦτο πλέον εὐάρεστον παρά δι' ἀτρήτων πόνων καὶ μόχθων τὰς μὲν νύκτας ἀγρυπνοῦντες νὰ ἐξαπμιζώμεν· τὸ ἀνθηρὸν καὶ ἀκμαῖον μῦρον τῆς νεότητος ἐν βιβλίαις, τὴν δὲ ἡμέραν ἐν τῷ τεμένει τῶν Μουσῶν καὶ ἐν συλλόγοις, δὲν ἦτο, λέγω, πλέον εὐάρεστον ἐσθίοντες καὶ πίνοντες τὸν βίον νὰ παραιτήσωμεν. Ἀλλ' ὄχι, δὲν εἶναι οὗτος ὁ προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου· ἀλλ' ἄλλος ὑψηλότερος· οὐδὲ ἀρκεῖται εἰς ὅσα ἡ ἀπέκτησεν ἢ ἔμαθεν· διατὶ τοῦτο· διότι εἰξεύρει ἢ μᾶλλον ἐκ τούτου εἰκάζει ὅτι θὰ ζῆσθαι ζῶν δευτέραν· ἀλλὰ τίς ὁ δικαίος; ὁ καὶ τὴν ζῶν δούς.

Ἀρμόζει λοιπὸν νῦν νὰ ἀναβοήσωμεν «φοβηθεῖτε τὴν ὀργὴν τοῦ Κυρίου». Οὐδὲ τοῦ λογίου ἢ ἔνοια τοιαύτη εἶναι οὐχὶ ὡς ὅτε κατὰ τὰ ἀδόμητα ἢ μογοστόκος Εἰλήθια τὰς ὀδύνας προσφέρει εἰς τίκτουςαν Ἑβραίαν ἀναβοᾶ αὕτη «μέσα Παναγιά» τεκοῦσα δὲ «ἔξω Παναγιά»· δὲν λέγω νῦν τοῦ κινδύνου ὑφισταμένου νὰ φοβώμεθα τὴν ὀργὴν τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ ταύτην διὰ τὴν μέλλουσαν ζῶν. Καὶ ἤδη, ὡ ἑταῖροι, ὁ τὰ ἔπη νῦν ταῦτα λέγων πολλὰς νύκτας τῇ λυχνίᾳ ἔλαιον ἐπέριψε μετὰ τοῦ Σπινώζα.

Ἀλλ' ἤδη ἀναβοᾶ ἤττημαι καὶ τὴν ἤταν ὁμολογῶ· διότι τίς ὁ προνοήσας περὶ ἐμοῦ, τοῦ οἴκου σχεδὸν πανταχόθεν καταπεσόντος, πρὸς τὸ μέρος δὲ ἐνθα ὑπνωττον, τίς ὁ ὡς διὰ πριονίου διασχίστας τὸν τοῖχον ἐκείνον μέγρι θεμέθλων καὶ τὸ μὲν ἐκτός τούτου μέρος κατέρριψε, τὸ δὲ ἐντός, οὐ πλησίστιος ὑπωττον, ἐκράτησε; Τίς; ὁ προνοῶν περὶ πάντων καὶ ἅς λέγωσιν οἱ φιλόσοφοι ὅτι ὑπάρχει πρόνοια τοῦ γένους καὶ οὐχὶ τοῦ εἶδους.

Καταλήγων, ἑταῖροι, ὡς ἐπιδὸρπιον ἀναφέρει στίχους τινὰς ποιητοῦ, οὐ τις τὸ ὄνομα ἐλησιμόνησα, καὶ οὐς οὗτος ἐν νεκροταφείῳ ἀπαγγέλει· εἰσὶ δὲ οὗτοι,

Ἐκτόθεν βλέπω περί μου σωρούς πολλῶν
| κοκκάλων.

ἡ κομπορρήμων, πρόσελθε καὶ δεῖξον μοι οὐ
| ποτα

ἀνήκουσιν εἰς πένητας καὶ ποτα εἰς μεγάλων
οικίας· πῶς ἐπαίρεσαι; Ἡ τέφρα πανομοίαι.

Ὁ βασιλεὺς ἀνέχεται μετὰ κοινῶν ἀνθρώπων
νὰ κηται, ὁ πολὺ χρυσοῦ εἰς τρίπηχον νῦν τόπον;
ἐλθέ, νεανίε, δύθισον ἐν τοῖς ὀστοῖς τὴν χεῖρα
καὶ δεῖξον, ἐὰν δύνασαι τὸν δόλιον μνηστῆρα.

Ἐφήμερα τ' ἀνθρώπινα· θνητοὶ συλλογισθῆτε
ἀν σπεύδοντες συλλέγετε τιμὰς πολλὰς καὶ
| πλοῦτη,

εἰς ἐν τοῦ χάρου φύσημα γυμνοὶ θὰ εὐρεθῆτε,
καὶ μόνον τόπου κύριοι τριῶν πηχῶν ὡς οὔτοι.

Ἄλλ' ὅστις κατενόησε τὸ πρόσκαιρον καὶ μόνον
ἐστράφη πρὸς τὰ βέβαια ἐν μέσῳ τῶν κλυ-
| δῶνων

τοῦ βίου, οὔτε θάνατον οὐδ' ἄλλο τι φοβεῖται,
τὰ ἄνω πλέον βέβαια, θνητοὶ, μετανοεῖτε.

ΙΩΑΝ. ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ.

Ο ΛΙΟΠΛΑΝΗΘΕΙΣ ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

Ἡ χιὼν καταπίπτει εἰς νυφάδας πυκνάς·
συσσώρευεται ἀπαύστως καὶ καλύπτει μα-
κρὰν μὲ τὸν λευκὸν μανδύαν τῆς τὰς κορυ-
φὰς τοῦ γηραιοῦ Ἀγίου Βερνάρδου.

Αἱ ὁδοὶ ἐξηφανίσθησαν. Πανταχοῦ φραγ-
μὸς χιόνος· τὸ σκότος κατέρχεται καὶ ὁ ἀε-
τός τὴν ὑψηλὴν αὐτοῦ κατοικίαν ἐγκαταλεί-
πων ἐκπέμπει τὴν ὑστάτην κραυγὴν ἐν τῷ
μέσῳ τοῦ θορύβου τῆς νυκτός.

Ὁ κατάψυχρος ὁδοιπόρος ἀκροᾶται τὸν
θλιβερόν τοῦτον οἰωνόν καὶ δὲν τολμᾷ νὰ
προχωρήσῃ· θνήσκων, ὑπὸ τοῦ ψύχους ἤττη-
θεις, ἀναμένει τὸν θάνατον εἰς τὸ χεῖλος φο-
βεροῦ τινος βαράθρου.

Ἐκεῖ ἀφιεροῖ τὰς τελευταίας στιγμάς του
διὰ τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα του· κείμενος
ἐπὶ φρικώδους ἐκ παγετοῦ κλίνης, φρικτῆ καὶ
ἢ εἰκῶν αὕτη ἐπαυζάνει τὴν ἀγωνίαν τῶν
βασάνων του.

Τετέλεσται δι' αὐτόν! Ἡ τελευταία του
στιγμὴ ἐγγίζει ἐν τῇ φοβερᾷ ταύτῃ μονώσει.

Ἡ χιὼν πίπτει!

Ἦδη ὕπνος ἀπαίσιος βαρύνει τὰ βλέφα-
ρά του καὶ σκιάζει τοὺς ὀφθαλμούς του.

Ἀίφνης, ὡ ἐκπληξίς! ἐφαντάσθη ὅτι ἀ-

γνώρισε τὸν ἦχον κώδωνος· ὁ κρότος αἰζε-
ται καὶ αἰφνίδιον ἐν τῷ σκότει διαλάμπει
φῶς.

Ἐνῷ ἐναγωνίως ἀκροᾶται, ἕτερος κρότος
ἀντηχεῖ ἐν μέσῳ τῶν καταιγίδων· κύων ὑ-
λακτεῖ, ἀνοίγει ὁδὸν διὰ τῶν ποδῶν του καὶ
πάραιτα πλησιάζει παρακολουθούμενος ὑπὸ
μοναχοῦ (1).

Ὁ κύων διὰ τῶν περιχαρῶν ὑλακῶν του
προσελκίζει τὰ ἐκπληκτα τοῦ ὁδοιπόρου βλέμ-
ματα.

Ὁ θάνατος ἐγκαταλείπει τὴν λείαν του·
τὸ ἔλεος ἀριθμεῖ ἐν ἔτι θαῦμα.

ΓΥΝΗ ΕΝ ΣΤΕΝΟΧΩΡΙΑ

Ἀνασύροντες τὸ πολὺ πτωχὸν τῆς κοινωνίας
κάλυμμα καὶ ἐταστικὸν ἐπ' αὐτῆς ῥίπτοντες
τὸ βλέμμα, παρατηροῦμεν ὅτι τὰ πάθη καὶ
τὰ θάνατα τῶν γυναικῶν εἰσὶ πλείωτερα καὶ
μεγαλειότερα ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. Πόσαι γυ-
ναῖκες κεκοσμημέναι μὲ τὰ ἄνθη τῆς νεότη-
τος ἢ μὲ τοὺς χρόνους τῆς φρονήσεως, ἀφα-
νεῖς καὶ ἄγνωστοι, δὲν διέρχονται τὸν βίον
ἀγογγύστως ὑπομένουσαι παντοειδεῖς στερή-
σεις, κόπους καὶ δεινά! Πόσοι καρτερικοὶ
καὶ ἄγνωστοι ἡρώισμοι ἀντιπαλαιότες σῶμα
πρὸς σῶμα ἐντός τοῦ σκότους καὶ τῆς μοι-
ραίας ἐφοδῶν τῶν ἀναγκῶν δὲν διαπλάττον-
ται; Εὐγενεῖς θρίαμβοι οὐς οὐδὲν ὄμμα βλέ-
πει, οὐδεμία φήμη διασαλπίζει, οὐδεὶς ποιη-
τῆς ψάλλει. Ἡ ζῶν, ἢ ἐγκατάλειψις, ἢ πε-
νία, ἢ ἀπομόνωσις, εἶναι καὶ αὐτὰ πεδία μά-
χης περιέχοντα· τοὺς ἥρωας τῶν ἥρωας ἀγνώ-
στους, πλὴν ἄλλ' ὅμως μείζονας τῶν ἐνδό-
ξων τῆς γῆς ἡρώων. Πόσα ἐκ τῶν ἀδυ-
κῶν τούτων πλασμάτων μὲ τὸ μειδίωμα
τῆς ἀπελπισίας ἐπὶ τὰ χεῖλη καὶ τὴν ἀρε-

(1) Γνωστὸν ὅτι οἱ ἀγαθοὶ μοναχοὶ τοῦ Ἀ-
γίου Βερνάρδου, ἀληθεῖς τοῦ Χριστοῦ ὄπαδοὶ
μεγάλας προσφέρουσιν ὑπηρεσίας εἰς τοὺς ἐν
χειμῶνος ὥρα ταξιδεύοντας τὰς Ἄλπεις, οἵ-
τινες πολλάκις καταλαμβανόμενοι ὑπὸ ἀπλήτου
χιόνου, πίπτουσιν ἀναίσθητοι ἐν μέσῳ τῆς πο-
ρείας των. Σώζουσι δὲ αὐτοὺς τῇ βοήθειᾳ γεγυ-
μνασμένων ἀνιχνευτικῶν μεγάλων κυνῶν, ἀπὸ
βεβαίου θανάτου. Σ. Σ.

τὴν ἐν τῇ καρδίᾳ, ἀνευ στήριγματος καὶ
προστασίας, ὡς πλοῖα ἀνευ πηδαλίου καὶ
ἰστιῶν, δὲν πλέουσι τὸν πολυκύμαντον τοῦ
βίου ὠκεανόν, ἀποζῶντα καὶ συντηρούμενα
ἀπὸ τῆς ἐργασίας τῶν ἀδυνάτων αὐτῶν χει-
ρῶν, ἧτις διακοπτομένη συνεπάγεται φοβερὰς
στερήσεις καὶ τρομερὰν ἀπελπισίαν! Καὶ ὁ-
μως ἡ γυνὴ ὑποφέρει καὶ ὑπομένει πάντα ταῦ-
τα χωρὶς οὐδεὶς παραπόνου λόγος νὰ ἐκφυγῇ
τῶν χειλέων της, εὐχαριστοῦσα τὸν Ὑψίστον
ἐπὶ τῇ δοκιμασίᾳ ταύτῃ, ἐνῷ ὁ ἀνὴρ ἀνυπό-
μονος ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ δειλὸς ἀπέναντι
τῆς δυστυχίας, ἤθελεν ἴσως εἰς ὁμοίᾳς περι-
στάσεις ἐκτραπῆ εἰς πᾶσαν κακίαν, ἤθελεν ὑ-
ποπέσει εἰς πᾶν ἔγκλημα. Μύριοι τῷ ἀνδρὶ
πρόκεινται πόροι ἐργασίας καὶ ζωῆς, ἐνῷ τῇ
ταλαιπώρῳ γυναικί, περιωρισμένη εἰς στενὸν
ἐνεργείας κύκλον, πάνυ ὀλίγοι εἰσὶ, διὸ καὶ
πολλάκις αὕτη περιπίπτει εἰς θλίψιν, καὶ
στενοχωρίαν, καὶ ἀπόγνωσιν, ἅτινα ἐπιφέρου-
σιν αὐτῇ βραδὺν καὶ ὀδυνηρὸν θάνατον. Τὰ
δημοσιευόμενον κατωτέρω μικρὸν διήγημα γυ-
ναϊκὸς ἐν στενοχωρίᾳ περιελθούσης καὶ γενο-
μένης θῆμα τῆς ἐνδείας καὶ τιμιότητος, εἶναι
ἐν ἐκ τῶν πολλῶν παραδειγμάτων τὰ ὅποια
καθ' ἐκάστην αἱ κοινωναὶ καὶ ἰδίως αἱ μεγά-
λαι μᾶς παρέχουσι.

Πρὸ τινῶν ἐτῶν Ἀγγλος τις εὐγενής, ὀνό-
ματι Γάλλιος, μετέβη περιβεβλημένος πολι-
τικῷ ἀξιώματι εἰς τὰς Ἀνατολικὰς Ἰνδίας,
ὅθεν μετ' οὐ μακροχρόνιον διαμονήν, ἐπέ-
στρεψε προσκομίζων ἱκανὸν πλοῦτον καὶ δύο
μικρὰ τέκνα, ἄρρεν καὶ θῆλυ. Περὶ τῆς γεν-
νήσεως τῶν τέκνων τούτων διεφύλαττε μὲν
αὐτὸς θαθεῖαν σιωπὴν, ἀλλὰ τὸ χροῖμα των
προέδιδεν αὐτὰ ὡς καταγόμενα ἀπὸ γυναικῶς
ἐξ Ἰνδίας. Θέσας ταῦτα ὑπὸ τὴν φροντίδα
ταπεινῶν μὲν πλὴν τιμῶν καὶ χρησίων ἀν-
θρώπων εἰς χωρίον τι, ἀνεχώρησεν ἀμέσως.
Οἱ δύο μικροὶ ξένοι— τοῦλάχιστον τοιοῦτοι
ἐφαίνοντι— προσείλκυσαν τὴν ἀγάπην ὄλων
τῶν περὶ αὐτοὺς καὶ ἔζων μεταξὺ των εὐ-
δαίμονες μέχρι οὗ ἔλθων ὁ πατὴρ παρόλαβε
τὸ ἄρρεν. Τοῦτο μεγίστην εἰς τὴν ἀδελφὴν
ἐπροξένησε λύπην, ἧτις διέμενεν αὐτῇ ἐφ' ἑ-
λθῆς της τῆς ζωῆς, καθότι οὐδέποτε πλέον εἶ-
δε τὸν ἀδελφόν της οὐδ' ἔμαθε περὶ αὐτοῦ
ποτὲ τί ἀπέγεινε. Διήρητα τὸν βίον ἐν τῷ
χωρίῳ ἕως οὗ ἐγένετο γυνὴ τελεία, οὐδέποτε
μανθάνουσα περὶ τοῦ πατρὸς της ὅστις εἶχε
νυμφευθῆ ἐν μιᾷ τῶν μεγαλοπόλεων τῆς Ἀγ-

γλας εὐγενῆ καὶ θαυτοπλουτὸν κυρίαν. Ἡ Λικατερίνη Γαλλεῖου—οὕτως ὠνομάζετο ἡ νεῆς,—ἐλαβε ταπεινὴν ἐκπαίδευσιν περιωρισμένην εἰς ὀλίγα τινὰ γράμματα καὶ εἰς τὴν τέχνην τοῦ κατασκευάζειν γυναικεῖα ἐνδύματα, ἐξ ἧς εἶπον αὐτῇ, ὅτι ὄφειλε τοῦ λοιποῦ νὰ κερδαίνει τὰ πρὸς τὸ ζῆν! Ὅτε δ' ἐφθασεν εἰς τὴν ἡλικίαν τῶν εἰκοσι ἢ εἰκοσιδύο ἐτῶν, ἔπεμψεν αὐτῇ ὁ πατήρ της μικρὰν ποσότητα χρημάτων καὶ συνάμα τὴν ψυχρὰν καὶ σκληρὰν συμβουλίην νὰ μετακινήσῃ εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ νὰ προσπαθήσῃ ἐκεῖ νὰ ζῇ δι' ἧς ἐδιδάχθη τέχνης, οὐδέποτε δὲ νὰ περιμένη παρ' αὐτοῦ ἄλλην βοήθειαν, οὐδὲ νὰ τοῦ γράψῃ πλεόν.

Ἡ νεῆς ὑπήκουσεν εἰς τὴν πατρικὴν ἀπόφασιν καὶ μεταβάσα εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἐνοικίασεν εἰς εὐπόλητον συνοικίαν μικρὸν δωμάτιον ὅπου ἐργάζετο ὡς ράπτρια ἢ κοσμητρία. Ἀλλ' ἡ ἐπιχείρησις αὐτῆς εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς μικρὰς παρεῖχεν ἐλπίδας ἀγαθοῦ τέλους. Ἡ κόρη ἦτο μὲν εἰδήμων πλὴν ἠγνόει ἐντελῶς τὰ τοῦ κόσμου, ἀπειρος οὖσα τῶν πολυποικίλων τρόπων δι' ὧν ἀποκτᾶται καὶ διατηρεῖται ἐργασία ἐν τῇ πρωτεύουσῃ καὶ ἀμοιρος φίλων καὶ γνωρίμων. Μετ' ἐπιμελείας ἐζήτει τὴν ἐργασίαν, ἀλλ' ὀλίγοι τῇ ἐδίδον, καὶ οἱ πόροι της δὲν ἐξήρκουν εἰς τὴν ταπεινὴν συντήρησίν της. Τὸ μικρὸν της κεφάλαιον ἐξωδεύθη ὅλον κατ' ἀρχὰς εἰς ἐπιπλα καὶ λοιπὰ χρειώδη τῆς οἰκίας ὥστε ὅταν εἰσῆλθεν ἐν αὐτῇ ἐγένετο σκηνὴ ἐνδείας καὶ κακοπαθείας. Εἰς οὐδένα ἄλλον πλὴν εἰς τὴν δυστυχῆ κάτοικον καὶ ἐν μέρει εἰς γραῖαν τινὰ, ἧτις ἐπρομηθευεν αὐτῇ τὴν τροφήν, ἦσαν γνωσταὶ τῆς κατοικίας ἐκείνης αἱ κρύφαι ταλαιπωρίαι. Καὶ ἐν τούτοις οὐδένα γογγυσμὸν ἐξέφερον ἢ ἐνάρετος καὶ πραεὶα κόρη, εἰ καὶ πολλὰς ἡμέρας διήρχετο χωρὶς τὸ παραμικρὸν νὰ γευθῇ, πάντοτε ἀξιουμένη τῆς χειριστῆς τροφῆς εἰς ἐλαχίστην ποσότητα. Ἠναγκάσθη τέλος νὰ γράψῃ εἰς τὸν πατέρα της, ὅστις ἔζη ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀνέσεως καὶ τῆς ἀφθονίας, χαρῶμενος πλούτῳ, ἄτινα, ἂν κρίνη τις ἐκ τοῦ ταγέος τρόπου καθ' ὃν ἀπεκτήθησαν, δύναται νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἐλήφθησαν κατὰ μέγα μέρος ἐκ τῆς μητρὸς τῆς Λικατερίνης. Τοῦτο ἔπρεπε νὰ ἰσχυροποιήσῃ τὰ αἰτήματα τῆς κόρης ἀκλήρη καὶ ἂν ὁ πατήρ της δὲν ἐνόμιζε χρέος τοῦ νὰ φροντίσῃ αὐτὸς ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας

τοῦ τέκνου τοῦ. Ἀλλ' οὐδ' ἀπάντησιν ἐλαβεν εἰς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην καθὼς καὶ εἰς τὰς μετέπειτα δύο ἢ τρεῖς σταλείσας αὐτῇ.

Καθ' ἐκάστην ἡ κατάστασις τῆς δυστυχούς κόρης ἔβαινεν ἐπὶ τὰ χεῖρω, εἰς τὴν προσετέθη καὶ ὑγεία ἀκροσφαλῆς καὶ παρακμάζουσα. Δύναται τις νὰ φαντασθῇ λυπηρότερον θέαμα ἢ τὴν πτωχὴν αὐτὴν νεάνίδα καθημένην ἐντελῶς, μόνην εἰς τὸν ἀτάραχον οἶκόν της, ἔρημον καὶ ἀφρον, σχεδὸν χωρὶς τροφήν ἐν μέσῳ πλουσίας καὶ πολυανθρώπου πόλεως, τηκομένην ἀδιακόπως ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ἐνδείας καὶ τῆς ἀσθενείας εἰς μάτην τείνουσα τὸ οὖς μὴ ἀκούσῃ τὸ βῆμα τινὸς φέροντος εἰς αὐτὴν προσωρινὴν ἐργασίαν καὶ προσωρινὴν ἀνακούφισιν; Πολλάκις ἤκουσε βήματα ἐπὶ τῆς κλίμακος ἀλλ' ἐχάνοντο εἰς τὸ δωμάτιον εὐτυχιστέρου τινὸς γείτονος, ὅστις εἶχε φίλους μεθ' ὧν νὰ συνομιλῇ καὶ ἀνθρώπους παρ' ὧν νὰ λαμβάνῃ τὴν βοήθειαν. Ἡμέραν τινὰ ἐνῶ ἔμελλε νὰ βυθισθῇ εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπελπισίαν, μὴ ἔχουσα ὄβολόν οὐδὲ τεμάχιον ἄρτου ἐπεσκέφθη αὐτὴν πλουσία δέσποινα ἧτις ὠμίλησεν αὐτῇ περὶ ἐργασίας. Ἀλλ' αὐτὴ ἦτο μόνον κατ' ἐπιφάνειαν ἡ αἰτία τῆς ἐπισκέψεως. Μετὰ τινὰς στιγμὰς ἡ ἐπισκέπτρις δέσποινα ἐφανερῶς ὡς οὖσα ἡ μητρὶα τῆς Κυρ. Γαλλεῖου ἢ τοῦλάχιστον ὡς ἡ παρούσα σύζυγος τοῦ πατρὸς της. Κατὰ τύχην ἰδοῦσα μίαν ἐκ τῶν ἐπιστολῶν ἃς ἡ ταλαίπωρος κόρη εἶχε πέμψει εἰς τὸν πατέρα της φύσει δὲ γυνὴ καλῆς καρδίας καὶ διαθέσεως οὖσα, ὠφελήθη ἀπὸ ἐπίσκεψίν εἰς τινὰς τῶν ἐν Λονδίῳ φίλων της ὥστε νὰ ἴδῃ τὴν δεσποσύνην Λικατερίνην. Ἡ ἰσχυρότης καὶ ὠχρότης ταύτης, ἡ ἀπελπιστικὴ θέσις της ἐκίνησαν εἰς δάκρυα τὴν ἐπισκεπτομένην ἄλλὰ δυστυχῶς ὁ Κ. Γάλλειος, δεσπότης μᾶλλον παρὰ σύζυγος, τόσοσ ἐστενοχώρει αὐτὴν ὡς πρὸς τὰ χρήματα, ὥστε οὐδὲν ἢ μικρὸν ἐκτὸς τῆς συμπαθείας της ἠδύνατο νὰ δώσῃ εἰς αὐτήν. Προσέφερον ὅμως εἰς τὴν νεάνίδα τὸ κατὰ δύναμιν ὑποσχεθεῖσα αὐτῇ τὴν φιλίαν της ἐφ' ὅρου ζωῆς. Πλὴν δὲν εἶχεν ἀνάγκην ἐπὶ πολὺ τῆς ἐπιγείου αὐτῆς φιλίας. Ὑπομένουσα ἔτι χωρὶς παράπονον νὰ ἐκφέρῃ, ἐμαραίνετο βαθμηδὸν ὡς ἄνθος ὑπὸ τοῦ βροῦρα πληττόμενον ἢ πτωχῆ κόρη. Περὶ τὰ τέλη τῶν ὀδυνηρῶν ἡμερῶν της ἔμαθον τὰ κατ' αὐτὴν φιλόφρονες τινες καρδίαι αἰτινες ἔσπευσαν εἰς βοήθειάν της. Ἀργὰ φθά-

σασα ἢ βοήθεια αὐτῇ οὐδόλως ἐχρησίμευσεν. Ἡ φθίσις ἐπῆλθε ταχεῖα καὶ ἡ νεαρὰ κόρη ἔκυψεν ὑπὸ τὸ βάρος τῆς δυστυχίας! Ἀπέθανε καὶ οἱ ἰδόντες αὐτὴν ἀπεφάνθησαν ὅτι ἡ ἐνδεια τὴν ἐθανάτωσε. Μόνην παρηγορίαν εἰς τὰς στιγμὰς τοῦ θανάτου της, ὡς καὶ εἰς τὸ διάστημα τοῦ πλήρους δυστυχῶν καὶ θλίψεων βίου της, εἶχε τὴν ἀγίαν θρησκείαν καὶ τὴν πεποιθήσιν ἧτις προέρχεται ἀπὸ ἀθωότητα καρδίας καὶ ἀγαθότητα ψυχῆς.

ΖΩΟΛΟΓΙΚΑ

Πρόνοια τῶν ζώων πρὸς ἄμυναν ἑαυτῶν ἢ πρὸς ἐπίθεσιν κατὰ τῶν ἐχθρῶν τω.

(Μετάφρασις)

Χωρὶς ποτὲ τὰ ἄλογα ζῶα νὰ διδασκῶσι τὴν στρατιωτικὴν τέχνην γνωρίζουσι θαυμασίως τὰ τοῦ τόπου πλεονεκτήματα καὶ ὠφελούνται ἐξ αὐτῶν. Αἱ ἀηδόνες ὅπως προφυλαχθῶσιν ἐκ τῶν γυπῶν διατρίβουσιν ἐντὸς τῶν δεινῶν. Ὁ λάρος, ὅπως προφυλαχθῇ ἐκ τῶν ἰεράκων περιστρέφεται περὶ τὰ ὕδατα εἰς ἃ δειλιῶν οἱ ἰεράκες νὰ πλησιάσωσι καὶ ἡ ἀλκή, ζῶον ἄλλως τε δειλότατον, ὅπερ μόλις ἴδῃ ἐκ τῆς πληγῆς ἀναθρώσκον τὸ αἷμα πίπτει πάραυτα χαμαὶ ἐκ φρικιάσεως, ἐν τούτοις νικᾷ τὸν λύκον ἐκλέγουσα κατ' αὐτοῦ ὡς πεδίον μάχης τοὺς παγωμένους ποταμούς, ἐπὶ τῶν ὁποίων αὐτὴ μὲν δύναται ν' ἀντιπαραταχθῇ προτείνουσα τὸν ὄξυν καὶ δισχιδῆ ὄνυχά της, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ὁ λύκος.

Ἐκτὸς τῶν τοῦ τόπου πλεονεκτημάτων γνωρίζουσι τὰ ζῶα νὰ ἐκλέγῃσι προσέτι καὶ τὰ τῶν ὄπλων. Τοῦτου ἕνεκα ὁ ἀετὸς μεγάλως ἐπιμελεῖται τῶν ὀνύχων του, καὶ ὅπου σταθῇ φαίνεται θεωρῶν αὐτοῖς ἀκαταπαύστως τροχίζει αὐτοὺς ἐπὶ τῶν πετρῶν ὅπου ἀπολέσῃ τὴν ἀκμὴν των καὶ δὲν περιπατεῖ ἐν μέσῳ λίθων ὅπου εἶναι ὀξεῖς. Αἱ ἔλαφοι, αἱ αἴγες καὶ οἱ ταῦροι ἀκονίζουσι καὶ αὐτοὶ εἰς τὰ στελέχη τῶν δένδρων τὰ

κέρατά των καὶ δοκιμάζουσι καὶ ἐπαναδοκιμάζουσι αὐτὰ πρὶν ἢ ἐπέλθωσιν εἰς μονομαχίαν κατὰ τῶν ἐναντίων των. Ὁ πελεκάν ὅπως μὴ καταληθῇ ὑπνώτων ὑπὸ τῶν ἄλλων φονικῶν πτηνῶν ἐνοπλὸς ἐγκαταλείπεται εἰς τοὺς ὕπνους του μὲ τὸ ρύγχος ἐπὶ τῶν πτερύγων.

Ὅπου δ' ἐλλείπει ἡ ἰσχύς ἀναπληροῦται παρ' αὐτῶν διὰ τῆς συγκεντρώσεως. Οὕτως οἱ ψᾶρες πρὸς μείζονα ἀσφάλειαν αὐτῶν πέτονται κατὰ στίφη πολυάριθμα. Τὰ ποιμνία ἐνδυναμοῦνται κατὰ τοῦ λύκου ἀθροίζομενα εἰς πυκνὸν κύκλον μὲ ἐστραμμένας κατὰ τοῦ ἐχθροῦ κεφαλὰς καὶ οἱ ἵπποι ὁμοίᾳ τάξει, στρέφουσι κατὰ τοῦ λύκου οὐχὶ τὰς κεφαλὰς ἀλλὰ τοὺς πόδας, ὅπου ἡ ἐαυτῶν ἰσχύς, καὶ ἀνδρείως τοῖς λακτίσμασιν αὐτῶν ἀμύνονται.

Προσέτι, ἂν δὲν ἦναι ἐτοιμὴ ἡ ἀρωγῆ, γνωρίζουσι νὰ τὴν ἐπικαλῶνται διὰ τῶν φωνῶν των οὕτως ὁ ἔποψ ἐνοήσας τὴν ἀλώπεκα κεκρυμμένην ἐν τοῖς χόρτοις δι' ἀσυνήθων καὶ ὄχληρῶν κραυγῶν προδίδει αὐτὴν εἰς τοὺς κύνας. Ὁμοίως οἱ κύκνοι, οἱ χῆνες προσελκύουσι τοὺς ἀπόντας συντρόφους των εἰς τὴν ἀπὸ κοινοῦ κατὰ τοῦ ἀετοῦ ἄμυναν. Τὸ αὐτὸ τοῦτο πράττουσι καὶ οἱ πίθηκες ἐν τοῖς δρυμῶσιν αὐτῶν κατὰ τῶν θηρευτῶν των ὀξεῖς κρᾶζοντες ὡς ἐπὶ κλέπτῃ.

Προσέτι τὰ τε ἀνίσχυρα καὶ ἰσχυρὰ ζῶα ἔχουσι τὴν ἐπιτηδεύτητα νὰ προφυλάσσονται ἀπὸ τῶν θηρευτῶν των. Ὁ λαγῶς πηδᾷ δι' ἄλματος εἰς τὴν κοιλίαν του ὅπως μὴ ἐγκαταλείψῃ τὴν δι' ὧν νὰ δύναται ν' ἀνακαλυφθῇ. Ἡ ἀρκτος εἰσέρχεται εἰς τὴν φωλιάν της περιπατοῦσα ἀντιστρόφως, ὅπως δείξῃ ὅτι ἐξῆλθεν, ὅταν εἰσῆλθεν. Καὶ αὐτὸς ὁ λέων ὁμοίως πρὸς ἀνδρείον μαχητὴν προσέχοντα ἐπὶ τοσοῦτον νὰ κρύψῃ τὰ βήματά του, ὅσῳ νὰ νανακαλύψῃ τὰ τοῦ ἐχθροῦ του, περιπατῶν ἐπὶ τῆς ἄμμου συγχρόνως ἐκτυποῖ καὶ ἐξαλείφει τὰ ἔχνη του, καὶ τοῦτο ὅπως μὴ ἐνοήσῃ τὴν πορείαν του.

Ἐνὶ λόγῳ πάντα τὰ ζῶα δι' ἰδίου ἐκάστη πλεονεκτήματος γνωρίζουσι ν' ἀμύνονται ὑπὲρ τῆς ἐαυτῶν σωτηρίας. Τὰ μὲν διὰ τῆς δεξιότητος, ὡς οἱ πίθηκες, οἵτινες κατορθοῦσι νὰ λαμβάνωσι διὰ τῆς χειρὸς εἰς τὸν ἀέρα τὸ πρὸς φόνον των ἐκτοξευόμενον βέλος· τὰ δὲ διὰ τῆς γενναϊότητος, ὡς ὁ λέων, ὅστις αἰδέποτε φεύγει, ἀλλ' ἀπεναντίας ἐπιδεικνύει τὴν φοβερὰν ὄψιν του ὅπως ἐκπλήξῃ τὰ δὲ

διὰ τῆς δουλείας, ὡς αἱ εἰλαφοί, εἰς ἃς ὁ φόβος εἶναι ἡ σωτηρία των, ἕνεκα τῆς μεγίστης εἰς τὸ φεῦγειν ταχύτητος· τὰ δὲ καθιστάμενα ἀβάρατα, ὡς αἱ σπηλαί ἐν τῇ παρ' αὐτῶν ἐκχυνομένη βαφῇ· τὰ δὲ φαινόμενα ὡς μεταμορφούμενα, ὡς ὁ πολύπους, ὅστις λαμβάνων ἀμέσως τὸ χρῶμα τοῦ σκοπέλου ἐφ' οὗ μένει προσκυκλωμένος ἀπατᾷ τὸ ὄμμα· καὶ τέλος οὐδὲν μεταξὺ τοῦ ἀναριθμήτου πλήθους τῶν τε χερσαίων καὶ ἑναερίων ζῶων τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ὑπαρχόντων, ὑπάρχει μὴ δυνάμενον διὰ τῆς δοθείσης αὐτῷ ἀλκῆς ἢ νοημοσύνης νὰ προφυλάξῃ ἑαυτόν.

Ἡ γὰρ ὅπταν θέλῃ νὰ ἀγωνισθῇ πρὸς τοὺς ὄφεις ἐτοιμάζεται τρώγουσα πρότερον πήγανον· χόρτον ἀνοπόφορον εἰς τοὺς ὄφεις. Καὶ ὁ ἰχθυόμων ὅπταν θέλῃ νὰ πολεμήσῃ μὲ τὴν ἀσπίδα, ὄφιν θανατηφόρον, ἀναστρέφεται εἰς τὸν πηλὸν καὶ οἰοῖται θωρακίζεσθαι δι' αὐτοῦ εἰς τὰς ἡλιακὰς ἀκτίνας, ὅπως μὴ φοβῆται κανὲν ὑπ' αὐτῶν δῆγμα. Ἡ τέγρις ὅπως ἐξασφαλίσῃ τὰλλα θηρία νὰ τραφῶσιν ἐκ τῶν κρεάτων τῆς, ὑποκρίνεται τὴν νεκρὰν καὶ εὐθὺς ὡς πλησιάζουσιν ἐπιτίθεται κατ' αὐτῶν στερεὰ χεῖρὶ καὶ κατακρεουργεῖ. Ἡ ἀλώπηξ παρετηρήθη περιστρεφομένη ἐντὸς τοῦ ἐρυθροῦ ἀργίλου ἐφ' ὅσον νὰ φανῇ ὡς πτώμα ἀνευ τριχῶν ὅπως καλέσῃ τὰ ὀλιγώτερον νοήμονα πετεινὰ εἰς πτώσιν ἐπίσημον, ἥτις ἑμὲς μεταβιβάζεται ἀκολούθως εἰς αὐτήν· καὶ ἡ νάρκη μὲ ἐκτακτὸν τινα μαγείαν δύναται ν' ἀφαρῇ τὰς αἰσθήσεις τῶν ἀποτομῆων αὐτῆν καὶ νὰ στερῇ αὐτοὺς οὐ μόνον τῆς τόλμης ἀλλὰ καὶ κινήσεως.

ΒΙΚΤΩΡ ΚΑΡΑΒΙΝΑΣ

ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΜΑΛΑΚΩΦΦ

ὑπὸ

ΠΕΤΡΟΥ ΣΕΒΑΛΙΕΡΟΥ

Α'.

Ἡ παραμονὴ τῆς ἐβδόμου.

Ἦτο ἡ παραμονὴ τῆς ἐν Μαλακώφφ ἐνδύου μάχης.

Οἱ Ζουάβοι τοῦ... συντάγματος παραδίδονται εἰς τὰς ἡδονὰς τῆς νυκτερινῆς φυ-

λακῆς περιμένοντες τὴν περίστασιν ἵνα «θραύσωσι τὴν πίπαν».

Αἱ τέρψεις τῆς νυκτερινῆς φυλακῆς διὰ τὸν Ζουάβον εἰσὶν αἱ ποθητότεραι διαχύσεις αὐτοῦ. Ὁ ἦρωας οὗτος, κατὰ τὴν συνήθειάν του, γελᾷ διὰ πάντα, διὰ τὴν ζωὴν, διὰ τὸν θάνατον, διὰ τὴν χολέραν καὶ τοὺς ῥώσσους, διὰ τὴν ἀθλιότητα καὶ τὸν πλοῦτον, διὰ τὴν καταστροφὴν καὶ τὴν νίκην, διὰ τὴν ἀποθήκην τῶν τροφίμων καὶ τὸ τηλεδύλον.

Τὸ ἑσπέρας ἐκεῖνο, οἱ Ζουάβοι τοῦ... συντάγματος ἐγέλων δι' ἑαυτοὺς, τουτέστι διὰ τοὺς εἰς τὴν γραμμὴν συντρόφους αὐτῶν.

Οἱ γενναῖοι δὲ τυχοδιώκται τοῦ συσσιτίου ἦσαν οἱ δύο ἀδελφοὶ Κάρολος καὶ Βίκτωρ Καραβίνας, οὕτω ὀνομασθέντες διότι δὲν εἶχον ἄλλον πατέρα ἢ τὸ ὄπλον των, οὔτε ἄλλα χαρτῖα ἢ τὰ φύλλα τῆς κατατάξεώς των.

Ἐπαρηγοροῦντο λέγοντες ἀναμεταξὺ των ὅτι ὁ δόσις εἰς αὐτοὺς ζωὴν εἶχεν ἀναμφισβόλω ρίψει πυριτοβολὴν κατὰ τὴν γέννησίν των.

Δὲν ἦσαν μάλιστα βέβαιοι ἂν ἦσαν ἀδελφοί—καὶ τὸ βεβαιότερον τῆς συγγενείας των ἦτο ἡ ἀφοσίωσις.

Ἐν τούτοις ὁμοιάζον εἰς τὸ πρόσωπον καὶ εἰς τὴν καρδίαν πρὸ πάντων—ἥτις κατέχει τὸ πνεῦμα εἰς τὴν φυσιολογίαν τοῦ Ζουάβου.

Ἐνυπῆρχεν εἰς τοὺς δύο τούτους πνεῦμα ὡς εἰς τέσσαρας.

Ὁ Βίκτωρ τὸ ἐπεδείκνυε μάλιστα κατὰ τὴν ὥραν ταύτην διηγουόμενος τὰς ἀτυχίας τοῦ Ἰωάννου Δουτελλέλ, τοῦ... κούφου.

Ἦτο χρεῖα τῆς γραφίδος τοῦ Ἐρρίκου Μενιέρου διὰ νὰ ἐπαναγάγῃ τὸ αὐτοσχεδιασμά του ἥρωος ἡμῶν, καὶ τὸ μολυβδοκόνδυλον αὐτοῦ ἵνα χαράξῃ τὴν φυσιογνωμίαν του καὶ τὰς χειρονομίας του.

Μὴ ἔχοντες οὔτε τὴν γραφίδα ταύτην οὔτε τὸ μολυβδοκόνδυλον τοῦτο, θὰ περιορισθῶμεν εἰς τινα χαρακτηριστικὰ τῆς εἰκόνας.

— Ὁ Ἰωάννης Δουτελλέλ, ἔλεγεν ὁ Βίκτωρ, δὲν ἤξευρε οὔτε ν' ἀναγνώσκῃ οὔτε νὰ γράφῃ. Ὑπέγραφε διὰ σταυροῦ, ὅταν τὸν ὑπεχρέουν· ἦτο αὐτὴ ὄλη του ἡ ἀνατροφή. Λαμβάνει ἡμέραν τινα ἐπιστολὴν καὶ ἀνεγνώρισεν τὴν γραφίδα τῆς χωρικῆς του. Ἡ χωρικὴ αὕτη ἦτο ἡ μνηστὴ του καὶ κρῖνατε

περὶ τῆς ἀνυπομονησίας του καὶ τῆς χαρᾶς του! Ἀλλὰ τίς θὰ δυνηθῇ νὰ τῷ ἀναγνώσῃ τὸν ὀβελίσκον τοῦτον τοῦ αἰσθήματος; Ὁκτὼ ἡμέραι παρήλθον μέχρι οὗ ἀνακαλύψῃ ἀναγνώστην τῆς ἐμπιστοσύνης του. Δεικνύει τέλος τὸ γράμμα εἰς τινα σύντροπον, ὅστις ἀνοίγει μεγάλους ὀφθαλμούς καὶ εὐλικρινῶς ὁμολογεῖ ὅτι δὲν βλέπει ἄλλο ἢ λευκὸν καὶ μέλαν. Τὴν ἐπιούσαν τρέχει εἰς τὸν λογιᾶν του, ὅστις τῷ ἀποκρίνεται μὲ τὴν αὐστηρότητα προσταγῆς·

— Δυστυχῶς ὁ διδάσκαλος τοῦ σχολείου μου μόνον τὰ τυπωμένα μ' ἔμαθε ν' ἀναγινώσκω· καὶ δὲν εἶχε τὸν καιρὸν νὰ μὲ μάθῃ ν' ἀναγινώσκω τὰ χειρόγραφα, ἀλλ' ἐν τούτοις οἱ μῆνες ἐπανήρχοντο, ἐγὼ δὲ ἐδίδον ἀνὰ τέσσαρα σολδία δι' ἕκαστον μῆνα.

Ὁ Δουτελλέλ ἐπανελάβε τὸ θάρρος του, ἔκαμε μεταβολὴν, καὶ ἀνέρχεται μέχρι τοῦ ἐπιλοχίου—ὁ γενναῖός μας, πάραυτα φθάνει εἰς τὸ προκείμενον. Ἀλλ' ὁ ἐπιλοχίας, θορυβηθεὶς ἐκ τῆς ἐρωτήσεως, θέτει ἀποτόμως εἰς τὸ στόμα τῆ σιγάρου, ὑψώνει τοὺς ὤμους του, λαμβάνει μὲ τὴν δεξιὰν χεῖρα τὴν ἀνοικτὴν ἐπιστολὴν, τὴν πλησιάζει εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του μὲ τὴν ἀριστερὰν χεῖρα, λέγων·

— Τί νὰ σοῦ εἶπω γέροντά μου; θέλεις νὰ σοῦ ἀναγνώσω αὐτὸ τὸ χαρτῖ;

— Ναί, ἐπιλοχία, ἐὰν ἦτο ἀπὸ τὴν ἰδικὴν σου· εἶναι γράμμα τῆς χωρικῆς μου, ἢ ὅποια περιμένει νὰ τὴν στεφανώσω, ἅμα πάρω τὴν ἀφεσίν μου.

Μαντεύετε ὅτι ὁ ἐπιλοχίας δὲν ἤξευρε ν' ἀναγινώσκῃ, ἀλλὰ καὶ δὲν δύναται νὰ τὸ ὁμολογήσῃ αὐτὸς, ὡς ἄνθρωπος τῶν σαρδελῶν.

— Τώρα θέλεις νὰ σοῦ τὸ ἀναγνώσω...

— Ναί, ἐπιλοχία, εἶναι ἐπιστολὴ σπουδαία...

— Τότε, — τότε ἀπομακρύνθητι, φέρε σέβας, — καὶ ἀποσύρθητι μὲ τρία βήματα!...

Ὁ Δουτελλέλ ἔκαμε τὸ σχῆμα καὶ ἀπεμακρύνθη ἀλίγον.

Ὁ ἐπιλοχίας στρέφει καὶ περιστρέφει κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο τὴν ἐπιστολὴν εἰς χεῖράς του, ἐκβάλλει τὴν μίξαν διὰ τῶν δακτύλων του, βήχει, πτύει ἐντὸς τοῦ ὕδατος, ἔπειτα ἐκφέρει φοβεράν κατάραν.

— Μήπως μὲ περιπαίζῃς τόσον ὥραν μὲ τὴν ἐπιστολὴν σου;

— Δὲν εἶναι λοιπὸν αὕτη τῆς χωρικῆς μου;

— Βοβαίως. Ἀλλὰ πότε τὴν εὔρες;

— Πρὸ δέκα ἡμερῶν...

— Καὶ μοῦ λέγεις ν' ἀναγνώσω ἐπιστολὴν δέκα ἡμερῶν τῇ ἀληθείᾳ!... Ἡ ὁποία δὲν ἀξίζει πλέον τίποτε· ὅταν θὰ γράψῃς πάλιν εἰς τὴν χωρικὴν σου, διὰ νὰ σοῦ γράψῃ ἐκείνη μίαν ἄλλην καὶ μὲ καλὸ μέλαν, μοῦ τὴν φέρεις καὶ σοῦ τὴν ἀναγινώσκω ὅταν θὰ ἦναι γρέσκα, ἰδοὺ!...

Καὶ ρίπτει τὸ χαρτίον εἰς τὴν μύτην τοῦ τεθαμβωμένου Δουτελλέλ, — ὅστις προσπαθεῖ ἔτι ν' ἀποκριθῇ, ἀλλὰ τὸν ὁποῖον πείθει ἐπὶ τέλους διὰ τῶν λέξεων τούτων·

— Δύο ὥρας ὑπὸ κράτησιν, διότι μ' ἔκαμες ν' ἀναγινώσω ἐπιστολὴν ἥτις δὲν ἀξίζει πλέον!...

Ὁ προγεγραμμένος ἀποσύρεται βιαίως.

Στρατιώτης τις, ὅστις εἶδε τὴν σκηνὴν καὶ ἐμάντευσε τὰ πάντα, κάμνει τὴν παρατήρησιν εἰς τὸ οὖς τοῦ ἐπιλοχίου ὅτι ἐκράτει ἀνάποδα τὴν ἐπιστολὴν...

Ὁ ἐπιλοχίας κεραυνοβολεῖ καὶ αὐτὸν, στέλλων ν' ἀνταμώσῃ τὸν Δουτελλέλ εἰς τὴν φυλακὴν.

Ῥῆξις ἐπηκολούθησεν ἐντὸς αὐτῆς, ῥῆξις δι' ἣν ἀπωλέσθη ἐν θρανίον, θραυσθὲν ὑπὸ τῶν αἰχμαλώτων...

Τὴν πρωίαν τῆς ἐπιούσης ὁ ἐπιεικὴς δεκανεὺς ἀναφέρει τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν πρὸς τὸν ἐπιλοχίαν ἀναφορὰν του.

— Ὑπάρχει εἰς τὴν φυλακὴν θρανίον ἐθραυσμένον παμπάλαιον!...

— Χίλια βόμβαι! Μίαν ἡμέραν ὑπὸ κράτησιν εἰς τὸ Παμπάλαιον!...

— Ἀλλ', ἐπιλοχία μου, ἤθελα νὰ εἶπω ὅτι εἶναι σκωληκόβρωτον.

— Λοιπὸν, μίαν ἡμέραν ὑπὸ κράτησιν εἰς τὸ Σκωληκόβρωτον.

— Ἀλλ' ἀκόμη μίαν φορὰν...

— Εἶσαι ἄκριτος!... Δύο ἡμέρας ὑπὸ κράτησιν καὶ σὺ ὁ ἴδιος...

— Οὕτω διηγᾶτο ὁ Βίκτωρ Καραβίνας, καὶ οἱ Ζουάβοι ἔχασκον γελῶντες.

— Ἀλλὰ ἀτυχία τοῦ Δουτελλέλ· Συλλαμβάνει ἓνα αἰχμάλωτον εἰς Ἀφρικὴν, καὶ φωνάζει πρὸς τὸ σύνταγμα του·

— Αἱ! ἔλθετε λοιπὸν σύντροφοι! κρατῶ ἓνα αἰχμάλωτον.

— Λοιπὸν! φέρε τον!

— Θέλει νὰ μὸυ φύγη.

Ἡ τελευταία ἀτυχία τοῦ Δουτιλλέλ ἐγένετο πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, μετὰ τὴν πρώτην ἐφοδὸν ἐν Μαλακώφφ.

Εἰς τῶν συντρόφων του τὸν εὐρίσκει πληγωμένον ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης.

— Σῶσόν με, φίλε μου, ἐθραύσθη ὁ μηρός μου.

Ὁ σύντροφος τὸν ἐγείρει ὑπὸ τὰ πυρὰ τῶν Ῥώσων καὶ φθάνει εἰς τὸ θεραπευτήριον.

Ἐκεῖ εἶδεν ὅτι τοῦ Δουτιλλέλ ἔλειπεν ἀπὸ τῶν ὤμων ἡ κεφαλὴ.

— Πανούργε! ἀνακράζει, ἀποθέτων αὐτόν. Μοῦ ἔλεγε πῶς ἔχασε τὸ πόδι του, καὶ αὐτὸς ἔχασε καὶ τὸ κεφάλι του. Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ μὲ προειδοποιήσης; δὲν θ' ἀνησύχουν τότε.

Σφαῖρα εἶχε ρίψει τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, χωρὶς ὁ κομιστής νὰ παρατηρήσῃ τὸ συμβᾶν τοῦτο.

Καὶ οἱ Ζουάβοι ἐγέλων μὲ τὰ σωστά των.

Ὁ Καραβίνας ἦτο ἐκεῖ, ὅταν ὁ ἐπιλοχίας του διετάχθη διὰ τὴν ἐπιούσαν.

Ἡ διαταγὴ ἦτο: — Μαλακώφφ ἡ θάνατος.

Αἱ φωναὶ τῆς χαρᾶς διεδέχθησαν τὰς τοῦ γέλωτος καὶ ἕκαστος — ὁ Βίκτωρ καὶ ὁ Κάρολος πρὸ πάντων — ἐκαλλωπίζετο διὰ τὸν μέγαν χορὸν.

B'.

Οἱ δύο ἀδελφοί.

Πρὸ ὀλίγου τὰ ὠρολόγια τῆς Σεβαστουπόλεως, — ἀλλ' ὡσαύτως ἅπασαι αἱ σάλπιγγες καὶ ἅπαντα τὰ τύμπανα τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ, — ἔκρουσαν μεσημβρίαν, τὴν 8 Σεπτεμβρίου 1855.

Σημεῖον ἐδόθη ἐκ τοῦ Μαμελὸν-Βέρτ, ἐνθα ὁ στρατηγὸς Πελισσιέ — ἡ ψυχὴ τῆς μάχης — πολιορκεῖ μετὰ τοῦ ἐπιτελείου του, — καὶ ἐνθεν θ' ἀκολουθήσῃ ἅπασας τὰς ὁμάς τοῦ στρατοῦ του, ἀπὸ τῆς δεξιᾶς εἰς τὴν ἀριστερὰν ἄκραν.

Εἰς τὸ σύνθημα τοῦτο ὁ στρατηγὸς δὲ Μακ-Μαῶν, ὅστις ὠδήγει τὴν πρώτην ἐφοδὸν τῆς πολιορκίας — ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ

στρατηγοῦ Βοσκέ — ρίπτει βολὴν ἐπὶ βολῆς τρεῖς κανονοστοιχίας τῶν Ζουάβων κατὰ τοῦ ἀριστεροῦ προσώπου τοῦ Μαλακώφφ.

Ὁ Κάρολος καὶ ὁ Βίκτωρ ἔχουσι τὴν τιμὴν νὰ κοσμῶσι τὴν ἐμπροσθοφυλακὴν.

Μετὰ τῶν συντρόφων των, ὡσαύτως ἀτρομήτων, ὡς αὐτοὶ, διέβησαν τὴν ἐχθρικὴν φάραγγα, διατρέχοντες τὴν ἑπαυλιν καὶ εἶναι ἤδη εἰς τὸ μέσον τῆς ἐργασίας.

Ὁ ταγματάρχης Καλλινὼ τοὺς ὀδηγεῖ. Ἐπληρώθη ὑπὸ βολῆς εἰς τὴν κεφαλὴν, πίπτων ὡς ὁ κεραυνὸς ἐν τῷ μέσῳ τῶν Ῥώσων ἀλλ' ἔδωσε τὸ μέτωπόν του διὰ τοῦ ῥινομάκρου αὐτοῦ, ἐξέβαλεν αὐτὸς τὸ ξίφος εἰς τὸν ἀέρα καὶ ἔδωκε τὸ σύνθημα μάχης σώματος πρὸς σῶμα.

Ἡ μάχη αὕτη συγκροτεῖται ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐπαύλειος καὶ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν κατωφεροῦς, ἐνθα οἱ πυροβολιστὰι ἐχθροὶ φονεύονται ἐπὶ τῶν θέσεών των.

Κοντάκια, μοχλοὶ, ψήκτριαι, πέτραι, ρήγματα βόμβας, τὰ πάντα τοῖς χρησιμεύουν πρὸς ὑπεράσπισιν. Οἱ ἀξιωματικοὶ, ὡς οἱ στρατιῶται, προτείνουν εἰς τοὺς Ζουάβους τὰς λόγγας τῶν ὄπλων των.

Ὁ Κάρολος Καραβίνας ἔχει ἐμπροσθεν αὐτοῦ νέον ἀξιωματικόν, λαμπρόν, ὑπὸ τὴν πράσινον αὐτοῦ ἐνδυμασίαν, καὶ τοῦ ὁποῦ τοῦ ὑψηλὸν ἀνάστημα καθίσταται ἐτι ὑψηλότερον ἐκ τῆς μὲ πτερὰ περικεφαλαίας, — ἐνθα σπινθὴρ τοῦ οἰκογενειακοῦ συμβόλου ἐκ χρυσοῦ, ἀετὸς μέλας, ὠπλισμένος μὲ κεραυνόν. Ὅπλα ὀμιλοῦντα, ἐὰν ὑπάρχουν τοιαῦτα, διότι ὁ γίγας ἐκεραυνοβόλησε τέσσαρας ἢ πέντε Ζουάβους.

Ὁ Κάρολος ἐφορμᾷ, ἵνα ἐκδικᾷ τοὺς συντρόφους του, καὶ ἀπὸ τοῦ πρώτου κτυπήματος ξίφους, ἀφοπλίζει τὸν ἀξιωματικόν. Ἀλλ' ἤδη αὐτὸς ἔλαβε ῥάβδον θάρεϊαν εἰκοσι κιλῶν, — τὴν ὁποῖαν μεταχειρίζεσθαι μετὰ ἐπιδειξιότητος μαστιγίου.

Ὁ Βίκτωρ, δεκαπέντε βήματα μακρὰν, βλέπει τὸν κίνδυνον τοῦ ἀδελφοῦ του, καὶ πυροβολεῖ κατὰ τοῦ τρομεροῦ ἐχθροῦ. Ἡ σφαῖρα ἀντανεκλάται ἐπὶ τοῦ αἵτου τῆς περικεφαλαίας, — χωρὶς νὰ κλονίσῃ ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος τὴν φέρει, — καὶ ἡ σιδηρὰ ῥάβδος προσβάλλει καὶ ἀνατρέπει τὸν Κάρολον Καραβίαν.

Ὁ Βίκτωρ, ἐν μέτρῳ αὐτοῦ ἐποίησάτο βῆμα, ἀλλὰ φθάνει ἐπι πολὺ ἀργά· καθ' ἣν

στιγμὴν βυθίζει τὴν σπάθην του εἰς τὸν θραχίονα τοῦ ἀξιωματικοῦ, — αὐτὸς ἐγείρει τὴν θραεῖαν ῥάβδον καὶ θραύει τὴν κεφαλὴν τοῦ Καρόλου.

Οἱ μυελοὶ του πηδῶσιν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ἀδελφοῦ του, — ὅστις ἀνακράζει ζωηρῶς: «Εὐχαριστῶ! πηγαίνω εἰς τὴν θέσιν σου.» — καὶ ὅστις, ἀνοίγων τοὺς τετυφλωμένους ὀφθαλμούς του, βλέπει ταῦτοχρόνως τὸ ἐνδοξότερον καὶ τὸ λυπηρότερον θέγμα.

Δεξιόθεν αὐτοῦ, εἰς τοὺς πόδας του, νεκρὸν τὸν Κάρολον, — καὶ τὸν νικητὴν του φονικώτερον παρά ποτε.

Ἀριστερῶθεν αὐτοῦ, — εἰς τὴν κορυφὴν τῆς κατωφερείας, ἐκείθεν τοῦ λάκκου, — ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐργασίας τοῦ Μαλακώφφ, κυριευθέντος ὑπὸ τῶν Γάλλων, τὸν δεκανέα Λιῶτ, τέκνον τῶν Παρισίων, ἀποτυλίσσοντα τὴν σημαίαν τῶν Ζουάβων, τετυπημένην ὑπὸ σιδηρῶν σφαιριδίων — καὶ πλησίον αὐτοῦ τὸν στρατηγὸν Μάκ-Μαῶνα, ἐμπήγοντα τὸ ξίφος του ἐπὶ τῆς κυριευθείσης γῆς, καὶ διατάσσοντα τὴν πολιορκίαν τοῦ ἐρειπωμένου πύργου, — ἐν ᾧ ὁ ταγματάρχης Λατούρ-Λουπέν, πίπτει ὑπὸ βομβίδος.

Ἐνθουσιῶν ταῦτοχρόνως ἐκ τοῦ θριάμβου καὶ τῆς ἐκδικήσεως, ὁ Βίκτωρ ἀνακράζει μὲ μανίαν: «Μετ' ἐμοῦ! σύντροφοι!» καὶ ὅσοι ἴσταντο ὄρθιοι, ἐπιπίπτουσιν ὡς χεῖμαρροι κατὰ τῶν Ῥώσων.

Ὁ λοχαγὸς μὲ τὴν χρυσὴν περικεφαλαίαν, καταδιώκεται ὑπὸ τῶν Ζουάβων, — καὶ κυλιέται μέχρι τῆς ἀβύσσου τῆς τάφρου. — Ἀπέθανε; Ζῆ; — Οὐδὲν γινώσκουσιν οἱ Ζουάβοι· ἀλλὰ — ἀκολουθῶντες μετ' ὀλίγου ἀπὸ προφύλαξιν τοῦ στρατηγοῦ Βοσκέ, τὸν ὁποῖον παρ' ὀλίγον νὰ κτυπήσῃ θρίμμα βόμβας, βοηθούμενοι ὑπὸ τῶν στρατευμάτων τῆς αὐτοκρατορικῆς φρουρᾶς, κάμνουν θαύματα ἀνδρίας εἰς τὸ παραπέτασμα καὶ εἰς τὸ Πεκ — Ρεδάν, ἀποτελειοῦσι τὴν καταστροφὴν τῶν Ῥώσων ἐφ' ὀλοκλήρου τῆς γραμμῆς, καὶ ἀπομένουν περὶ τὴν πέμπτην ὥραν τῆς αὐτοῦ κύριου τοῦ Μαλακώφφ, καὶ διαπερῶσι νικηταὶ μέχρι τῆς Σεβαστουπόλεως.

Γ'.

Ὁ Ζουάβος καὶ τὸ τέκνον.

Ὁ Βίκτωρ Καραβίνας ἀνεχώρησεν ἐπιλοχίας διὰ τὴν πολιορκίαν καὶ εἰσήλθε λοχα-

γὸς εἰς τὰ τεῖχη τῆς Σεβαστουπόλεως· τούτεστιν, ἀφ' οὗ ἡ συνοδία του ἀπεδεκατίσθη, ἀπώλεσεν ὅλους τοὺς ἀρχηγούς της καὶ τὰ τρία τέταρτα τῶν στρατιωτῶν της, αὐτὸς ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν, ὡς ἐκ τῆς τύχης τῶν πραγμάτων, καὶ τὴν ἀπροσδόκητον ἀρχηγίαν τῶν τελευταίων αὐτοῦ συντρόφων.

Διαπερᾶ μετ' αὐτῶν τὸ πρῶστοιον τῆς Καραβελναίας, ὠθῶν τοὺς Ῥώσους, μὲ τὸ ξίφος ἐπὶ τῶν νεφρῶν, πρὸς τὴν γέφυραν, ἥτις ἦτο τελευταῖον αὐτῶν ἄσυλον, ἐν τῷ μέσῳ τῆς κατακαείσης πόλεως, ἐκ τε τῆς ἀπελπισίας των καὶ τοῦ πυρὸς ἡμῶν.

Φθάνει οὕτω μέχρις οἰκίας, ἧς ἡ θεωρία δακνύει τὴν εὐγένειαν. Ἦτο κατοικία πλουσίου τινός, κατοικοῦντος εἰς Σεβαστουπόλιν, ἴσως ἀξιωματικοῦ τῆς πολιορκίας, τοῦ ὁποῦ ἡ ἐπιτηδεύουσα, ἔχουσε τόσον γαλλικὸν αἷμα.

Ἡ ἐκδικησις ἀνάπτει τὴν κεφαλὴν τοῦ Βικτωρος... Τὸ οἶκημα φαίνεται σχεδὸν ἐγκαταλειμμένον... Ἐὰν εὐρίσκειν ἐτι ἐκεῖ ἕνα ἀδελφὸν νὰ φονεύσῃ, ὡς ἐφόνευσαν τὸν ἀδελφόν του; μίαν οἰκογένειαν νὰ βυθίσῃ εἰς πένθος, ὡς ἐβύθισαν αὐτὸν τὸν ἴδιον; καρδίαν νὰ ξεσχίσῃ τέλος, ὡς ἐσχίσαν τὴν ἰδικήν του;... Ἄπαντα τὰ κακὰ αἰσθήματα κατανικῶνται. Ὁ ἐκδικητὴς διὰ τῆς λεηλασίας, ἂν οὐχὶ διὰ τοῦ φόνου. Ὁ ἐκδικητὴς γουρῶν, ἂν δὲν γύσῃ αἷμα.

Καὶ ὠθούμενος ἐφ' ὄλων τῶν δαιμόνων τοῦ πολέμου, ἀναφαίνεται ἐπὶ τῆς κλίμακος τῆς πλουσίας οἰκίας. Διαπερᾶ διὰ δρόμον ἀνθοστόλιστον. Ἄσθη ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἵματοχυσίας! Ὁ ματαιότης ἀνθρώπου τινος! Ὁ πλάνη θηλυπρεπής! Ἀλλὰ πόθεν προέρχεται ἡ ὀπισθοδρόμησις τοῦ Ζουάβου; Πλησίον τῶν ἀνθέων κείνται παιγνίδια τέκνου· στρατιῶται μολύβδινοι, ξίφος καὶ χάλκινα τηλεβόλα, στολὴ πυροβολιστοῦ τετραετοῦς!.. Τὰ παιδία ἐπαιζον ἐδῶ καὶ ἐπανελάμβανον ἐδῶ τὸ ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτῶν παιζόμενον δρᾶμα! Ὁ Βίκτωρ περᾶ ἐμπροσθεν αὐτῶν καὶ κτυπᾷ διὰ τοῦ ποδὸς τὰ παιγνίδια. Εἰσέρχεται εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ εἰς τὸ μονῆρες δωμάτιον, τὸ ὁποῖον ἀφῆκαν κατὰ τὴν πρώτην προσβολὴν τοῦ τρόμου· ἐνόμιζον ἑαυτοὺς ἀνικητούς καὶ προστατευμένους, ὅταν εἰ Γάλλοι πρὸ μικροῦ ἐφθασαν, ὡς ὁ κεραυνός. Ὁ Ζουάβος ρίπτει θριαμβευτικὸν βλέμμα ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων καὶ τῶν διεσπαρμένων σαλίων· ἐκεῖ εὐρίσκοντο τέτιον διακεκομμένον

καὶ ἀνεστραμμένον, παντούφλα, ἀκόμη θερμή... θησαυροί, τοὺς ὁποίους δὲν ἐπρόφρασαν νὰ λάβωσι μεθ' αὐτῶν: ἐπιπλα κομψά, σκευὴ ἀργυρᾶ, κοσμήματα, ἀντικείμενα τέχνης, — περιουσία διὰ τὸν στρατιώτην καὶ τὴν οἰκογένειάν του, — εἴαν εἶχεν ἔτι μίαν οἰκογένειαν, εἴαν δὲν τῷ ἐθυσίαζον τὸν ἀδελφόν του!

Ἀλλὰ θὰ ὦσι ταῦτα ἀμοιβὴ τοῦλάχιστον. Θὰ κληρονομήσῃ τοὺς φονευθέντας δολοφόνους. Θὰ κοσμηθῇ ἐκ τῶν λαφύρων των, χωρὶς νὰ κάμῃ τρόπαιον νίκης, κατὰ τὸ θηριώδες ἔθιμον τοῦ πολέμου.

Καὶ ὁ Βίκτωρ ἐπορεύετο νὰ κράξῃ τοὺς συντρόφους του, διὰ τὴν λεηλασίαν, ὅτε γοερὰ φωνὴ ἠκούσθη ἀνω τῆς κεφαλῆς του.

Βόμβα ἐθραύσθη εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα: βόμβα βρωσικὴ ἐπειδὴ ὁ ἐχθρὸς, ἵνα βεβαιώσῃ τὴν ἀποχώρησίν του, ρίπτει ταυτοχρόνως καὶ κατὰ τῶν ἰδικῶν του καὶ κατὰ τῶν Γάλλων.

Ὁ Ζουάβος ἀνέρχεται καὶ παρατηρεῖ εἰς ἀτακτοποιητὸν δωμάτιον, ἐν τῷ μέσῳ τῶν λειψάνων τῆς ἐκθέσεως, γυναῖκα νέαν, μητέρα πλημμυροῦσαν εἰς τὸ αἷμά της, — νεκρὰν μὲ τὸ τέκνον εἰς τοὺς βραχίονάς της.

— Τί διάβολον! ἀνακράζει ὁ Βίκτωρ, ἀπολιθωθείς πρὸ τῆς εἰκόνης ταύτης.

Καὶ ὁ γενναῖος, λησμονεὶ τὰ πάντα, καὶ τὸν ἀποθανόντα ἀδελφόν του, καὶ τὴν ἐκδίκησίν του, καὶ τὴν Σιβαστούπολιν, καὶ τὴν πλουσίαν λείαν.

Ρίπτεται εἰς βοήθειαν τῆς μητρὸς, — αὐτὰς, ὅστις οὐδέποτε ἐγνώρισε τοιαύτην, — ζητεῖ νὰ τὴν ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν ζωὴν, τῇ δίδει νὰ ὀσφρανθῇ, ἀντὶ καλειτέρου, τὸ μὲ τὸ κονιὰκ δοχεῖον αὐτοῦ, τῇ ρίπτει ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν, εἰς τοὺς κροτάφους, δροσερὸν ὕδωρ, — εἰς τὸ ὁποῖον ἀναμιγνύει χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζῃ, τὰ δάκρυα τῶν ὀφθαλμῶν του, καὶ τὸ αἷμα τῶν πληγῶν του.

Παραμορφώνει ἐντελῶς τὴν ὠρχίαν κυρίαν, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ τῇ ἀποδώσῃ τὰς αἰσθήσεις της.

— Ἀγωνεῖν, εἶπε καθ' αὐτὸν, ἢ πίπα ἐθραύσθη: οὐδὲν ὀφείλει ἡ βοήθεια! Ἄς ἴδωμεν καὶ τὸ παιδάκι.

Καὶ παρατηρεῖ προσεκτικῶς τὸν μικρὸν παιδά, χερουβὶμ ἐρυθρὸν καὶ λευκὸν εἰς τὴν κεχρυσωμένην ἀκτινοβολίαν, πεσὸν κατὰ γῆς, παῦρον τὰς φωνὰς του, καὶ βλέπων μετὰ τρό-

μου τὴν νεκρὰν μητέρα του, καὶ τὸν ἀγνωστον ἐχθρὸν... .

Ὁ Ζουάβος ἐζήτει τὴν τιμὴν τοῦ θριάμβου του: ἰδοὺ αὕτη! «Νὰ ὑπερασπισθῇ ἀθάνατον ὑπαρξίν! εἰς ὄρφανὸν νὰ δώσῃ μητέρα!» — Αὐτὸς, ὅστις ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του εἶναι ὄρφανός!

Ἀλλ' ἄμα ἀνέλαβε τὸ τέκνον, τί ἀνακαλύπτει; Καὶ πόθεν προέρχεται ὁ τρόμος του καὶ ἡ ὠχρότης του;

Εἶδεν ἐφ' ἑνὸς ἐπίπλου περικεφαλαίαν χρυσὴν, καὶ εἰς τὸ μέτωπον τῆς περικεφαλαίας ταύτης, ἀνεγνώρισε τὸν μέλανα ἀετὸν, ρίπτοντα τὸν κεραυνὸν, τὸ οἰκόσημον τοῦ φονέως τοῦ ἀδελφοῦ του!... .

Εἶναι λοιπὸν ἡ σύζυγός του αὕτη, τὴν ὁποῖαν ἔχει πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ὁ υἱός του, τὸν ὁποῖον θέλει νὰ σώσῃ!

Ὁ Βίκτωρ, ὅστις διήλθε τὴν χολέραν καὶ μυρίους θανάτους, χωρὶς νὰ καμφθῇ, πίπτει τέλος καμφθεὶς, ἐπὶ τινος ἀνακλίντρου... .

Ἰδρῶς πεπηγὼς πλημμυρεῖ τὸ πρόσωπόν του... ., πάλι τρομερὰ γεννᾶται ἐν τῇ ψυχῇ του... ., τὸ ξιφὸς του φρυάσσει πλησίον του, καὶ τὸ ὄπλον του φαίνεται κράζον: Πῦρ!... .

Ἀλλὰ δύο φάσματα καλύπτουσι τὸν κατακεραματισμένον ἀδελφόν του: τὸ τῆς γυναικὸς καὶ τὸ τοῦ θανόντος συζύγου, καὶ ἡ εἰκὼν τοῦ τέκνου, ὑπερ γονυπετεῖ ἐνόνον τὰς χεῖρας.

— Ἄ! ἀρκούντως ἐξεδικήθη! Μὴ ἀφροσύνας! λέγει ὁ Ζουάβος ἐγειρόμενος.

Καὶ λαμβάνει μετὰ γλυκύτητος «τὸν ξανθόμαλλον ἀετὸν,» τοῦ ὁποῖου ὁ πατήρ ἐφόνευσε τὸν Κάρολον: «τὸν φέρει ἐπὶ τῆς καρδίας του, ὅστις ζαρώνει τὰς παρειὰς ἐκ τοῦ ἀγρίου αὐτοῦ μύστακος: καὶ ἀρκούντως πλούσιος ἐκ τῆς θελκτικῆς ταύτης λείας, ἀφίνει καὶ λητμονεῖ, καταπατεῖ διὰ τῶν ποδῶν, περιφρονεῖ καὶ ἐγκαταλείπει τὰς χρυσᾶς ὑδρίας, τὰς ἀργυρᾶς παροψίδας, τὰ πολυτίμα ὄπλα, τὰς εἰκόνας, καὶ τὰ ἐμπεριέχοντα τὰς πολυτίμους λίθους κιβώτια.»

Δὲν θὰ τῷ μείνῃ πλέον, — μετὰ ἐν ἔτος παθῆσεως καὶ δόξης, — ἐκ τῆς ἠττηθείσης ταύτης μεγαλοπόλεως, τῆς ἡμέρας ταύτης τοῦ πένθους καὶ τοῦ πλούτου, — ἢ ἡ πενία του, τὸ ὄπλον του, καὶ τὸ τέκνον τοῦτο.

Ἡ πενία του, — ἵνα περιπατῇ μὲ τὴν κεφαλὴν ἀγέρωχον: — τὸ ὄπλον του, — ἵνα

κερδίσῃ καὶ ἄλλας νίκας: — τὸ τέκνον τοῦτο τοῦ φονέως τοῦ Καρόλου, — ἵν' ἀναπληρώσῃ αὐτὸν τὸν Κάρολον.

Τὴν ἐσπέραν τῆς ἡμέρας ταύτης, — ἡ Γαλλία ἦτο κυρία τῆς ἐρειπωμένης Σιβαστουπόλεως, — τὸ πνεῦμα τῆς εἰρήνης, ἐδίωκε τὸ πνεῦμα τοῦ πολέμου, ἀνωθεν τοῦ πύργου τοῦ Μαλακώφ. — καὶ ὁ Ζουάβος ἐπέστρεφεν εἰς τὴν σκηνὴν του, — αὐτὸς ἑκατοστὸς, ἐκ τῶν χιλίων αὐτοῦ συντρόφων, — φέρων εἰς τοὺς βραχίονάς του τὸν μικρὸν Ρῶσσον, — εἰς τὸν ὁποῖον ἔδωκε τὴν καλειτέραν μερίδα τοῦ φαγητοῦ του.

Καὶ ἀπὸ τῆς αὔριον, — ἡ γενναῖότης κολλητικὴ εἰς τὸ γαλλικὸν στρατόπεδον, — οἰσιτισταὶ καὶ αἱ καπηλιδές, ἐφιλονεῖκουσι μὲ τὸν Βίκτωρα τὴν χαρὰν τοῦ νὰ περιποιηθῶσι «τὸν μέλανα ἀετὸν,» — καὶ νὰ τῷ κατασκευάσωσι φωλεὰν γλυκεῖαν, ὡς τὴν τῆς μητρὸς του.

Δ'.

Ἢ εἰρήνη.

Πλεῖστοι μῆνες παρήλθον μετὰ τὰ συμβεβηκότα ταῦτα. Ἢ εἰρήνη ἐγένετο, ὑπεγράφη καὶ ἐπανηγγερίσθη εἰς Ἡερσίους. Ὁ Βίκτωρ Καραβίνας εἰσήλθεν ἐκεῖ μὲ τὰ λείψανα τοῦ συντάγματός του, — φέρων μεθ' αὐτοῦ καὶ περιποιούμενας πάντοτε «τὸν μέλανα ἀετὸν» ἐν τῷ μέσῳ τῆς Κριμαίας καὶ τῆς Τουρκίας, τῆς Μεσογείου καὶ τῆς Γαλλίας.

Περὶ τὰ μέσα τοῦ Ἰανουαρίου 1856, γέρον καὶ νέα γυνὴ μὲ μέγα πένθος, — κάτω χροὸς ἐκ προσφάτου ἀναρρώσεως, ἀφίκοντο ἐκ Πετροπόλεως εἰς Παρισίους, ἔνθα κατέλυσαν εἰς τι ξενοδοχεῖον τῶν Ἰλισσιῶν — Πεδίων, ἐτοιμασθὲν προηγουμένως, ἵνα τοὺς δεχθῇ.

Μόλις ἀπεκατέστησαν ἐκεῖ, ὠδηγήθησαν εἰς τὸν στρατῶνα Πεπινιέρ, — καὶ ἐζήτουν τὸν ἐπιλοχίαν Βίκτωρα Καραβίνα.

— Θέλετε νὰ εἴπητε τὸν ἀντισυνταγματάρχην, εἶπεν ὁ φρουρός: κατοικεῖ ὀλίγον τι μακρὰν ἀπ' ἐδῶ, — δεῖνα ὁδός, — ἀριθμὸς δεῖνα.

Ἢ νέα γυνὴ δὲν ἔσχε τὸν καιρὸν ν' ἀντιβῇ εἰς τὴν ἀμαξάν, καὶ ἔσυρε τὸν γέροντα εἰς τὴν ὑποδειχθεῖσαν ὁδόν.

Ὁ ἀντισυνταγματάρχης Βίκτωρ ἦτο βεβαίως οἰκταδ.

Οἱ δύο ξένοι ἀνῆλθον τέσσαρα πατώματα, ἔκρουσαν εἰς τινὰ μικρὰν θύραν, καὶ εὐρέθησαν κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἀντισυνταγματάρχου.

Οὗτος δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ παλμὸν ἀκούσιον, καὶ τοὺς ὠδήγησεν εἰς τὸ ταπεινὸν του δωμάτιον.

Μικρὰ τράπεζα γραφείου, τέσσαρα καθίσματα, στρατιωτικὴ κλίνη, δέσμη ὀπλων, — ἦτο ὁλόκληρος ὁ στολισμὸς του.

Μὴ λητμονήσωμεν μολαταῦτα οὐδέν. Ἐνυπῆρχεν ἐκεῖ κοιτίς, ἧς τὸ ἀναπαυστικὸν καὶ χάριεν, ἤρχετο πρὸς ἀντιπαράθεσιν τῶν ἐπιλοίπων πραγμάτων.

Ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ ἀξιωματικοῦ, μετὰ τῶν ἐγγράφων του, τῶν βιβλίων του καὶ τῶν σιγάρων του, στρατιώται μολύβδινοι, τεταγμένοι εἰς γραμμὴν, ἐξετέλουν τακτικὰ γυμνάσια, ὑπὸ τὴν διαταγὴν ξανθοῦ παιδῆς, ὠπλισμένου μὲ λυγρὸν, ἔχοντος περὶ ἐπὶ κεφαλῆς, καὶ ἐνδεδυμένου στολὴν ἐξαετοῦς Ζουάβου.

Πιστὸς εἰς τὸν ἔρωτα τῆς ὑπηρεσίας του, — ἡ εὐθυμία βλαστάνει ἐπὶ τοῦ πένθους, ὡς ἡ γλῶσση ἐπὶ τῶν τάρων, — ὁ παῖς ἐπιλογίας Βίκτωρ Καραβίνας, σήμερον συνταγματάρχης, μολαταῦτα ἐδίδασκεν εἰς τὸν μικρὸν κελὸν ἀνθρωπὸν τὰς ἀτυχίας τοῦ Δουπιλλέ, — ὅταν ἡ ἀρχὴ τῶν ξένων, τὰς διέκοψε.

Μόλις ἡ νέα γυνὴ ἐβίβη τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοῦ τέκνου, καὶ ἐξέβαλε ἰσχυρὰν κραυγὴν, ἐβρόνχη νὰ τὸ ἀσπασθῇ, ἀλλ' ἐλειποθύμησεν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ γέροντος.

Ἀμέσως ὁ Βίκτωρ ἀνεγνώρισε τὴν μητέρα «τοῦ μέλανος ἀετοῦ,» — τὴν σύζυγον τοῦ φονέως τοῦ ἀδελφοῦ του, — τὴν ὁποῖαν ἀρῆκεν ὡς νεκρὰν εἰς Σιβαστούπολιν.

Καὶ βεβαίως αὕτη συνωδεύετο ὑπὸ τοῦ πατρὸς της, τὸ δὲ τέκνον, τὸ ὁποῖον ἔπαιζεν, ἦτο υἱός της, σωθεὶς ὑπὸ τοῦ Καραβίνα.

Μετὰ τὴν ἀναρρώσιν της, τρίμηνος ἔρευνα, τὴν ὠδήγησεν εἰς τὰ ἔγνη τοῦ ἐπιλοχίου, καὶ ἤρχετο μέχρις αὐτοῦ, ὡς πρὸ ὀλίγου εἶδομεν τοῦτο.

— Ἐννοῶ τὰ πάντα, εἶπεν ὁ ἀξιωματικὸς, σπογγίζων ἐν δάκρυ, ὅταν ἡ μήτηρ ἐπανελάβε τὰς αἰσθήσεις διὰ τῶν θωπεῶν τοῦ υἱοῦ της: καὶ εἴαν ἐγὼ γνωρίζω τὴν ἰστο-

ρίαν σας, σεις αγνοείτε ίσως την ιδιότητά μου:

Και διηγήθη σιγαλή τῇ φωνῇ, ὥστε τὸ τέκνον νὰ μὴ δύναται νὰ τὸν ἀκούῃ, τὴν πολιορκίαν τοῦ Μαλακώφ, καὶ τὸν θάνατον τοῦ Καρόλου.

Ἡ νεῖς ἔκυψε τὴν κεφαλὴν, καὶ ὁ γέρον ἐσιώπησεν.

— Εἶδατε πῶς ἐξεδικήθη, προσέθηκεν ὁ Ζουάβος, δευκνῶν τὸν μαθητὴν του, εὐθυμον ἐκ τε χαρᾶς καὶ χάριτος.

— Οὐδέποτε θὰ τὸ λησμονήσω, κύριε! ἀνέκραξεν ἡ μήτηρ, φέρουσα τοὺς δακρυβρέκτους ὀφθαλμούς αὐτῆς εἰς τὰς ῥοδοχρούς παρειὰς τῆς γλαφυρᾶς κοιτίδος· ζήτησατέ μοι τὴν περιουσίαν μου, σὰς τὴν δίδω ἀντὶ τοῦ υἱοῦ μου.

— Μίαν στιγμὴν, εἶπεν ὁ Βίκτωρ, θέτων τὴν μίαν τῶν χειρῶν ἐπὶ τῆς ξανθῆς κεφαλῆς. Τὸ τέκνον τοῦτο εἶναι ἰδικόν μου καὶ μόνον εἰς τὸν πατέρα του θὰ τὸ ἀποδώσω . . . ἀφίνων εἰς αὐτὸν τὴν ἐκλογὴν τῶν ὄπλων, —σοβαρῶς προσέθηκε.

— Σίγα, δυστυχῆ! ὑπέλαθεν ὁ γέρον· ὁ πατήρ του δὲν ὑπάρχει πλέον· δὲν βλέπετε τὸ πένθος τῆς χήρας αὐτοῦ; Τὸ πτώμα του ἀνεκαλύφθη τὴν 9 Σεπτεμβρίου εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Μαλακώφ.

— Λοιπὸν, ἔστω καὶ τοῦτο! εἶπεν ὁ ἀδελφὸς τοῦ Καρόλου σιγηλῶς, χωρὶς ν' ἀκουσθῆ ὑπὸ τῆς γυναικός, ἐπειδὴ εὐρέθη ἐκεῖ, . . . ἀπέθανε κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν! . . . Εἶθε ὁ Θεὸς νὰ τὸν συγχωρήσῃ ἐκεῖ ἐπάνω, καθὼς καὶ ὁ ἀδελφός μου τὸν ἐσυγχώρησεν ἀναμφιβόλως! . . . Κυρία, προσέθηκε, στρέφω τὴν κεφαλὴν, ἵνα κρύψῃ τὴν συγκίνησίν του, εἶθε ἡ εἰρήνη νὰ γείνη μεταξὺ ἡμῶν, ὡς ἐγένετο καὶ μεταξὺ τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ῥωσίας· λάβετε τὸ τέκνον σας, καὶ μὴ τῷ εἶπητε οὐδέποτε τὴν ἱστορίαν τοῦ πατρὸς του.

— Τὸ ὀρκίζομαι, κύριε· ἀλλὰ θὰ τῷ διηγηθῶ τὴν ἐδικήν του καὶ παρετήρει ἐφ' ἱκανὸν «τὸν μέλανα ἀετὸν.»

— Μὲ ἀφίνεις, τέκνον μου, τῷ εἶπε μετὰ φωνῆς πνιγρᾶς. Δὲν θὰ ἴδῃς πλέον τὸν μπαμπὰ Καραβίνα.

Τὸ τέκνον ἔπεσεν εἰς τὰ γόνατα τοῦ Ζουάβου.

— Προλαμβάνει τὴν ἀπάντησίν μου! ἀνεφώνησεν ἡ μήτηρ. Θὰ σὰς βλέπῃ καθ' ἑκάστην, κύριε, ἐὰν τῷ ἐπιτρέψῃτε τοῦτο. Ἐρ-

χομαὶ νὰ κατοικήσω μετὰ τοῦ πατρὸς μου εἰς Παρισίους, ἐνθα ὁ υἱός μου θὰ ἀνατραφῇ μετὰ τὸ αἶσθημα καὶ τὸν ἔρωτα πρὸς τὴν Γαλλίαν!

Ὁ ἀξιωματικὸς ἔθηκε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν του, ἐστέναξε βαθῶς, ἔλαβε τὸ τέκνον εἰς τοὺς βραχίονάς του, τῷ ἐπλήρωσε τὰς χεῖρας μετὰ τὰ παιγνίδια του καὶ τὸ κατεβίβασε μέχρι τῆς ἀμάξης.

— Ἀναβῆτε, ἀντισυνταγματάρχα, τῷ εἶπε τότε ἡ νέα γυνὴ, δίδουσα τὴν δεξιὴν αὐτῆς θέσιν. Πρέπει νὰ συνειθίσωμεν τὸν Ἀλέξανδρον εἰς τὸν χωρισμόν, —καὶ θέλω νὰ σὰς δεῖξω ἐγὼ αὐτὴ τὴν πρὸς τὸ ξενοδοχεῖόν μου ὁδόν.

Ὁ Βίκτωρ ἐδίσταζεν, ἀλλὰ τὰ δάκρυα τοῦ τέκνου τὸν ἠνάγκασαν ν' ἀποφασίσῃ.

— Ἄ! σὲ λέγουν Ἀλέξανδρον, ὡς τὸν αὐτοκράτορά σου, εἶπε μετὰ μειδιάματος· ἀγωνομεν! αὐτὸς μᾶς ἀπέδωκε τὴν εἰρήνην, —καὶ ἡ εἰρήνη εἶναι ὠραῖον πρᾶγμα, — μετὰ τὸν πόλεμον!

Ἀνῆλθεν εἰς τὸ ὄχημα καὶ ἔφερε τὸν υἱόν του εἰς τὸ ξενοδοχεῖόν του, ἐνθα εὗρε τοὺς αὐτοὺς θησαυροὺς, τοὺς ὁποίους κατεπάτησε διὰ τῶν ποδῶν του ἐν Σεβαστουπόλει, φυλάττων αὐτὸ ἀπὸ τὸν θάνατον.

Ὅταν περιπατῆτε εἰς τὸ δάσος τῆς Βουλωνίας, θὰ παρατηρήσατε ἐνίοτε ῥωσικὸν ὄχημα, τὸ ὁποῖον στολίζουσι, λευκοπώγων γέρον, νέα γυνὴ πάντοτε πενηθοροῦσα, τέκνον ἕξαετὸς ἢ ἑπταετὸς, λαμπρὸν καὶ ἐξυπνον, καὶ ἀξιωματικὸς τῶν Ζουάβων, φέρων τὸ παράσημον τοῦ Λεγεῶνος τῆς τιμῆς.

Εἶναι ἡ κόμησσα δε Κ . . . ἥτις ὠρκίσθη νὰ φέρῃ πάντοτε, μέχρι τοῦ θανάτου της, τὸ πένθος τοῦ . . . Καρόλου Καραβίνα· — ὁ πατήρ της πρίγκηψ Ἀλέξιος Κ . . . — ὁ υἱός της Ἀλέξανδρος, σπουδάζων εἰς τὸ σχολεῖον τοῦ Σαιντ-Βάρθ· — καὶ ὁ διοικητὴς Βίκτωρ, ὅστις ἐκέρδισε τὸν βαθμὸν τοῦτον καὶ τὸν σταυρὸν, εἰς τὴν τελευταίαν ἔφοδον τῆς Καβυλίας.

Ἐνίοτε διασκεδάζει οὗτος τὴν οἰκογένειαν καὶ «τὸν μέλανα ἀετὸν» διηγούμενος πάντοτε μετὰ ποικίλων ἄλλων, τὰς ἀτυχίας τοῦ Δουπιλλέλ, τοῦ . . . κούφου.

A. I. ΟΛΥΜΠΙΟΣ.

[Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ]

ΕΚΕΙ ΟΠΟΥ ΟΛΟΙ.

Ἐκτακτὸν τι φαινόμενον ἀπὸ τῆς παρελθούσης Κυριακῆς ἀνεφάνη ἐν Ἀθήναις. Ἄνδρες καὶ γυναῖκες, νεάνιδες καὶ νέοι, γέροντες καὶ παῖδια ἔχουσιν ἐν στόματι τὴν κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην παρασταθεῖσαν κωμῳδίαν Πολιορκία Γαμβροῦ· οὐδεὶς πλέον ἐρωτᾷ τὴν τοπικὴν φράσιν: τί νέα· ἀλλ' ἀντὶ ταύτης ἀντικατεστάθη, χάρις εἰς τὰ φιλοπατρικὰ αἰσθήματα τοῦ Ζάπτα, «πῶς σοὶ ἐφάνη ἡ κωμῳδία,» καὶ ἐκ πρώτης δ' ἀφετηρίας νομίζει τις ὅτι τὰ εὐγενῆ ταῦτα αἰσθήματα τοῦ φιλοπατρῖδος Ἰππειώτου εἶχον τσαύτην δύναμιν ὥστε ἐν μιᾷ ἐσπέρᾳ νὰ μεταβάλλωσι πάντας τοὺς νέους Ἀθηναίους εἰς παλαιούς.

Καὶ ὄντως κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην τὸ θεᾶτρον παρίστα πρωτοφανές τι μεγαλεῖον. Ῥακένδυτος ἡ μουσα τοῦ Ἀριστοφάνους ἐπὶ τοσοῦτους αἰῶνας μείνασα, ἐπέπρωτο τὴν ἐσπέραν ἐκείνην τὸν νυμφικὸν αὐτῆς χιτῶνα περιβληθεῖσα ν' ἀναμμένη ὡς ἀνυπόμονος Νύμφη τὸν Νυμφίον της. Ἴδου αὐτὸς μετ' ὀλίγον· ἀμάραντος στέφανος δόξης τὸν ἀναμένει. Ἡ δ' ἀρμονία ἤθελεν εἶσθαι πλήρης, ἐὰν ἡ ἀτυχὴς ἐκλογὴ τοῦ παρανύμφου δὲν ἐγένετο παραφωνίαν.

Πλὴν ἡμεῖς μὴ προτιθέμενοι σήμερον νὰ πλέξωμεν πανηγυρικούς, καθόσον οὐδὲ τὴν δύναμιν ἔχομεν οὐδὲ ἀνάγκη πανηγυρικοῦ ὑπάρχει, ἐπιλαμβανόμεθα ἀμέσως ὡς κοινοὶ τοῦ κοινοῦ θέματος.

Ὁ ἐξετάζων ἀμερολήπτως πᾶν ἔργον τοιοῦτου εἶδους, καθ' ἡμᾶς εἰς τρία τινὰ πρέπει νὰ προσέξῃ· εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ ἔργου, εἰς τὴν φυσικότητα τῶν χαρακτήρων καὶ εἰς τὴν φράσιν. Σκοπὸς δὲ τῆς κωμῳδίας δὲν εἶναι νὰ κινήσῃ τὸν γέλωτα μέχρις ἀγῆδίας καὶ ἐνδοξος κωμῳδὸς δὲν εἶναι ὁ ἐπιτυχὸν τοῦτο—διότι μὰ τὴν ἀλήθειαν, πρὸ πολλοῦ ἢ Ἑλλάς ἤθελεν ἔχει τοιοῦτους ἐνδοξοὺς κωμῳδοὺς, οὓς ἠδύνατο πᾶς Ἕλληνας νὰ ἀπολαύῃ ἀντὶ δεκαλέπτου—ἀλλὰ ν' ἀποκαλύψῃ διὰ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ὀξυδερκειᾶς του τὰ σαπρὰ μέρη τοῦ κοινωνικοῦ σώματος καὶ νὰ προσπαθήσῃ δι' ὅλους κωμικοῦ πνεύματος νὰ διακωμωδήσῃ τὰ κακὰ ἤθη καὶ ἔθιμα καὶ ἐπομένως νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ὑψηλὸν ἐκεῖνο καὶ

εὐγενὲς σημεῖον τῆς θεραπείας. Τοιοῦτος καθ' ἡμᾶς ὁ σκοπὸς τοῦ κωμικοῦ ποιητοῦ, ὅστις δ' ἐπιτύχει τοῦτο δύναται νὰ θεωρηθῇ περιφρανὴς κωμῳδός.

Ἰδὲ ἃς ἐξετάσωμεν ἀπαθῶς ἐὰν ὁ σκοπὸς τοῦ ποιητοῦ τῆς κωμῳδίας Πολιορκία Γαμβροῦ ἐπέτυχε. Καθ' ἡμᾶς πληρέστατα. Πᾶς δὲ ἀπαθὴς καὶ ἀμερόληπτος θεατὴς δὲν δύναται παρὰ νὰ συμφωνήσῃ μετ' ἡμᾶς. Τὰ κακὰ ἤθη διεκωμωδήθησαν διὰ τοῦ πλέον εὐφρεστεροῦ τρόπου. Ἡ ἰδιοτροπία, ἡ σεμνοτυφία, ἡ κενοδοξία, ἡ κουράτης ἐνεπαίχθησαν μετ' ὅλου τοῦ κωμικοῦ ἄλατος, ὁ δὲ ἐνθουσιασμός καὶ τὰ ῥαγδαῖα χειροκροτήματα τῶν θεατῶν εἰσὶν ἡ ζῶσα ἐπιβεβαίωσις τῶν λόγων μας. Ἀναπολοῦντες δὲ εἰς τὴν μνήμην τῶν ἀναγνωστῶν τῆς Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης τοὺς χαρακτῆρας τῶν δρώντων προσώπων τῆς κωμῳδίας, εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θέλομεν ἀφαιρέσει καὶ τὸν ἐλάχιστον ἐνδοιασμόν ἐκείνου πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ὁποῖου δὲν ὑπάρχει πυκνοτάτη ἀγλῆς — ὁ φθόνος.

Προσθεύοντες ὅτι ἡ φυσικότης τῶν χαρακτήρων εἶναι ἐν ἀπαραίτητον στοιχείον παντὸς δράματος, εἰς αὐτὸ κυρίως ἐστρέψαμεν τ' ὄμμα. Καὶ ὁμολογοῦμεν ὅτι ὁ ποιητὴς ὑπερέβη καὶ τὰς προσδοκίας μας. Ἐχθὴς πρὸ ὀφθαλμῶν, φίλτατε ἀναγνώστα, τὸν χαρακτῆρα τοῦ Διαμαντῆ· εἶπε σὺ τώρα τί φυσικώτερον ἐκείνου; Δύνασαι νὰ μᾶς ἀρνηθῆς ὅτι ὁ Διαμαντῆς εἶναι ὁ ἀγαθός, ἀπλοῦς καὶ φιλάργυρος γέρον σύζυγος τὸν ὁποῖον διευθύνει γυνὴ ἰδιότροπος; Καὶ ἀκούων τοὺς διαλόγους τῆς Χρυσῆς μετὰ τοῦ Διαμαντῆ δὲν ὑπέθεσας ὅτι ἐνῶ εὐρίσκεσαι ἐντὸς τοῦ σπουδαστηρίου σου, ταράσσεται ἡ ἡσυχία σου ἀπὸ τὰς εὐχαρίστους ταύτας οἰκιακὰς φιλονεικίας τοῦ χαριτωμένου τούτου καὶ γειτονικοῦ σοὶ συζυγικοῦ ζεύγους; Ἄλλ' εἰς τὴν ἐμπάνησιν τοῦ Κωστᾶκη δὲν ἐνόμισες ὅτι τὸ δαιμόνιον πνεῦμα τοῦ ποιητοῦ κατῴρθωσεν ἐκ τοῦ θεάτρου νὰ σὲ μεταβιβάσῃ ἐντὸς τοῦ Σολωνείου; Ἄλλ' ὅταν εἶδες τὴν Λίζαν βεβαίως ἐπίστευσας ὅτι βραδίεις εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου ἐπιστρέφων ἐκ Πατησίων. Πλὴν τί δύνασαι νὰ μ' εἶπῃς διὰ τὴν Ἀνέμην; Ἐὰν κακῆ μοίρα σοὶ ἔτυχε νὰ γνωρίσῃς τοιοῦτόν τι γυναικάρειον δὲν θὰ δυνηθῆς νὰ κρύψῃς ὅτι ὁ ποιητὴς εἰσέδυσεν εἰς τὰ μυχαίτατα μέρη τῆς κοινωνίας, ὅπου ἀνεκάλυψε διὰ

τρόπου ὄντως θαυμασίου πᾶν τὸ ἔχον ἀνάγκην θεραπείας. Ναί, πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας ἐξετυλίχθησαν κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς Κυριακῆς ὅλα τὰ κοινωνικά ἐλαττώματά μας διὰ τοῦ πλέον εὐφυστέρου καὶ φυσικωτέρου τρόπου, καὶ ἡ ἐπιτυχὴς αὕτη ἀποκάλυψις δὲν ἠδύνατο νὰ ἀρέσῃ εἰς πάντας. Ναί, γνωρίζομεν ἀπὸ τί πάσχομεν, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ φάρμακον δὲν εἶναι ἀρωματώδες τι ποτὸν προτιμῶμεν τὴν καχεξίαν, ἀδέξιον δὲ ἰατρὸν καλοῦμεν ἐκεῖνον ὅστις μᾶς τὸ προτείνει. Ἐν τούτοις εἶναι τοσοῦτοι οἱ ἐπαινεταὶ τῆς κωμωδίας, ὅσοι εἶναι οἱ φρόνιμοι ὀφθίνοις θέλοντες τὴν ὑγίαν των ἀδιαφοροῦσι περὶ τῆς δραστηριότητος τῶν φαρμάκων. Ναί, πῶς εἶναι δυνατὸν ν' ἀρέσῃ εἰς τὸν Λέοντα ἐκεῖνον νὰ βλέπῃ καθ' ὀλοκληρίαν τὴν ἀπεικόνισιν του ἐπὶ τῆς σκηνῆς εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Κωστάκη παιζομένην τόσο ἐπιτυχῶς; Καὶ νὰ βλέπῃ ὅτι ὁ προκαλούμενος γέλως παρὰ τοῦ Κωστάκη ἀνακίμεναι καὶ τοῦτον μετ' αὐτόν; Ἐπλήξεν ὁ ποιητὴς εἰς μέρη καιρία, ὁ δὲ πόνος εἰσῆλθε μέχρις ὀστέων.

Σὺ ὅμως, ἀμερόληπτε ἀναγνώστη, πίστευσε ὅτι εἶχες δίκαιον νὰ χειροκροτῆς τοσοῦτον ἐνθουσιωδῶς καὶ νὰ βραχυνάσῃς ἐκφωνῶν εὖγε.

Ἡθέλαμεν ὅμως θεωρηθῆ ἐπιλήσιμονες καὶ δικαίως ἠθέλομεν τύχει τῆς ἐπιτιμησεως σου, φιλόλογε ἀναγνώστη, ἐὰν δὲν ἐλέγομεν καὶ μίαν λέξιν περὶ τῆς φρασεολογίας τῆς κωμωδίας, ἂν καὶ αὕτη εἶναι πρᾶγμα ὅπερ οὐδεὶς ἠρνήθη. Ἡ ῥέουσα ἐκεῖνη φράσις καὶ αἱ ἐκλεκταὶ λέξεις ἄς μετεχειρίσθῃ ὁ ποιητὴς κατὰ τὸ δυνατόν, ἀπέδειξαν πόσῃ δυνάμει ἔχει οὗτος ἐν τῇ γλώσσῃ! Ἦτο θαυμάσιον ὄντως πρᾶγμα νὰ βλέπῃ ὁ νέος Ἕλληνας ἐπανερχομένην τὴν γλώσσάν μας εἰς τὴν ἀρχαίαν ἐκείνην εὐκλειάν της, καὶ ν' ἀκούῃ Ἕλληνας ὑποκριτὰς παίζοντας μὲ τὰς λέξεις. Δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μὴ σκιρτήσῃ πᾶσα Ἕλλητικὴ καρδιά ἀπὸ χαρὰν ὅταν ἐβλεπεν ὅτι τόσα ἔτη βαρβάρου δουλείας δὲν κατώρθωσαν ν' ἀφαιρέσουν τὸ λεπτόν ἐκεῖνο τῆς γλώσσας. Εἶχες δίκαιον λοιπὸν, φίλτατε ἀναγνώστη, νὰ μὴ χορτάσῃς βλέπων ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ νὰ χειροκροτῆς τὸν ἄνδρα ἐκεῖνον ὅστις πρῶτος ὑπῆρξεν ἀφορμὴ ὅπως ἔδωσαν οἱ χαιρέκακοι ἐχθροὶ τῆς πατρίδος μας πόσον ἡ Ἑλλάς ἐπροόδευεν εἰς διάστημα τόσο ὀλίγων ἐτῶν.

Ἡμεῖς μεθ' ὅλης τῆς ἀπαθείας καὶ ἀμεροληψίας κρίναντες τὸ φιλολογικὸν τοῦτο ἔργον, ἐπέισθημεν πόσον δίκαια καὶ ἐσκεμμένη ἦτο ἡ κρίσις τῶν Ἑλληνοδικῶν καὶ πύχθημεν ἀπὸ βάθους καρδίας ὅπως καὶ εἰς τὴν προσεχῆ Ὀλυμπιακὴν περίοδον τοιαῦτα φιλολογικὰ ἔργα ἀναφανῶσι.

Π. Κ. Κ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΝΑΤΟΜΙΚΑ ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ

ὑπὸ

Α. ΠΑΠΠΑ ΙΩΑΝΝΟΥ, ἰατροῦ

Τεύχος Α'.

Πολλοὶ τῶν ἡμετέρων λογίων παρατηρήσαντες ὅτι ἐν πάσῃ σχεδὸν ἐπιστήμῃ πολλοῦ ἀπελειπόμεθα τῶν Εὐρωπαίων, ἐσπούδασαν παντὶ σθένει νὰ μεταφυτεύσωσιν ὅ,τι τῶν ἐν Εὐρώπῃ ἀκμαζουσῶν ἐπιστημῶν ἠδύνατο οἱ μὲν διὰ μεταφράσεων, οἱ δὲ δι' ἐρανημάτων, οἱ δὲ ἄλλως πως.

Καὶ ὅσοι μὲν τούτων ἦσαν εἰδήμονες τῆς ἐξ ὧν μετέφραζον συγγραμμάτων γλώσσης καὶ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς μετένεγκον τὰ τῶν Εὐρωπαίων συγγράμματα εἰς τὴν καθωμιλημένην ἡμῶν γλώσσαν καθαρεύοντα ξενισμῶν ὅσοι δ' ἦσαν ἡμιμαθεῖς τῶν τε ξένων γλωσσῶν καὶ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνίδος ὠφέλησαν μὲν γνωρίζαντες διὰ τῶν μεταφράσεων τῶ ἡμετέρῳ ἔθνει ἐπιστήμας τέως αὐτῶ ὄλως ἀγνώστους ἢ τοῦλάχιστον λίαν ἐλλειποστάτας, διέφθειραν ὅμως τὴν γλώσσαν πληρῶσαντες αὐτὴν χρήσεως λέξεων καὶ συντάξεων ὄλως ξένων ταύτη τε καὶ τῇ ἀρχαίᾳ. Πολλοὶ μάλιστα ξενικαὶ χρήσεις τόσον κοιναὶ καὶ προσφιλεῖς ἡμῖν ἐγένοντο, ὥστε αὐταὶ μὲν νομίζονται καὶ μέχρι τῆς σήμερον ἐπι ὀρθαί, αἱ δὲ ταύταις ἀντίστοιχοι ἑλληνικαὶ πλημμελεῖς καὶ ξέναι! Περὶ δὲ τῶν καὶ τὴν γλώσσαν καὶ τὴν διάνοιαν ὁσημέραι διαστρεφόντων μυθιστορημάτων περιττὸν νὰ ῥηθῇ τι.

Ταῦτα δ' ἔχοντες ἐν κῆ σπουδαῖοί τινες τῶν ἡμετέρων λογίων πάσῃ δυνάμει σπουδάζουσιν ἐνθεν μὲν ὅπως μεταφέρωσι μὲν τὰς τῶν Εὐρωπαίων ἐπιστημονικὰς ἀληθείας εἰς

τὴν ἡμετέραν γλώσσαν ὅπως αὐτοῖς δοκεῖ, ἀποφεύγων δὲ πάντα ξενισμὸν καὶ ξενοπρεπῆ ὀνομασίαν, ἐνθεν δὲ καθαίρωσι τὴν γραφομένην ἡμῶν γλώσσαν τῶν ξένων ῥύπων, δανειζόμενοι ἐπιτηδεύειν ἀπὸ τῆς ἀρχαίας ὅ,τι χρήσιμον καὶ τοῖς καιροῖς ἀρμόδιον. Τῶν ἀνδρῶν τούτων τὸ ἔργον ἀναγκαῖον καὶ ἐθνικόν· τούτο μὲν ὅτι, ὁ καὶ τυρῶ δῆλον, γλώσσα μὴ οὔσα ὑφιστάμενη καθ' ἑλληνικὴν καὶ εἶδος εἶνε καὶ ἀνάξια ἔθνος ἐφιεμένου νὰ συνταχθῇ τοῖς πεπολιτισμένοις λαοῖς καὶ οὐχὶ ἐπαρκῆς ταῖς ἐπιστημονικαῖς ἀνάγκαις, τούτο δ' ὅτι οἱ κηδόμενοι τῆς προγονικῆς αὐτῶν σοφίας ὀφείλουσιν ἐπιμελῶς ν' ἀσχολῶνται περὶ τοὺς προγόνους αὐτῶν σοφοῦς συγγραφεῖς πρὸς κατανόησιν μὲν αὐτῶν τούτων, ἐκκάθαρσιν δὲ καὶ συμπλήρωσιν καὶ τελειοποίησιν τῆς κοινῆς αὐτῶν γλώσσης.

Κατὰ ταῦτα πᾶς Ἕλληνας ἐπιστήμων ὀφείλει ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἐπιστήμῃ τοῦλάχιστον νὰ ἐκκαθαίρῃ καὶ τελειοποιῇ τὴν γλώσσαν, ἀρμόδιος τὴν πρὸς τοῦτο ὕλην ἀπὸ τῆς ἀρχαίας, ὅπως καὶ ὅπου δυνατόν. Ἄν τοῦτο εἶχον ὑπ' ὄψιν ἀνέκαθεν οἱ ἐκάστης τῶν ἐπιστημῶν λειτουργοὶ, ἡ καθωμιλημένη ἡμῶν γλώσσα θὰ ἦτο καλὴ θυγάτηρ καλῆς μητρὸς. Ἄλλ' ὅ,τι οὐκ οἶδαμεν ὅπως δὲν ἐγένετο πρότερον, τοῦτο ἤρξατο εὐτυχῶς ἀπὸ τῆς χρόνου νὰ γίνηται.

Καὶ δὴ πρὸς ἄλλοις ἰατρικοῖς συγγράμμασιν (ἵνα χάριν συντομίας παρέλθωμεν σιγῇ τὰ τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν συγγράμματα), ὧν μάλιστα διαπρέπουσι τὰ τοῦ μακαρίτου Ι. Ὀλυμπίου καὶ τοῦ σπουδαίου ἐν τοῖς καθηγηταῖς Θ. Ἀφεντούλη, πρόσφατον ἡμῖν παράδειγμα παρέχεται τὸ κατ' αὐτὰς ἐκδοθὲν πρῶτον τεύχος τῶν «Ἀνατομικῶν μελετημάτων» τοῦ ἐν τ' Ἀθήναις καὶ Παρισίοις κάλλιστα ἐκπαιδευθέντος ἰατροῦ κ. Α. Παπᾶ Ἰωάννου.

Ὁ μετ' ἐπιστάσις καὶ σκέψεως ἀναγνούς τὸ εἰρημένον τεύχος εὐρίσκει δύο κυρίως ἄξια λόγου: Πρῶτον μὲν ὁ ἐμβριθὴς συγγραφεὺς ἐφρόντισε νὰ περιγράψῃ τὰ πρᾶγματα σαφῶς, εὐμεθόδως, ἀκριβῶς καὶ ἐν συνόλῳ εἰπεῖν ἐπιστημονικῶς, ἐξ οὗ δῆλον ὅτι ὁ συγγραφεὺς εἶνε ἐντρυφίστατος περὶ τὰ ἀνατομικά. Αἱ ἀπονευρώσεις λ. χ. τῆς προσθίας κοιλιακῆς χώρας καὶ μάλιστα τὸ μηριαῖον τῶνον, ἡ ἐγκαρσία περιτονία, ὁ βουβωνικός σωλήν, ὁ μηριαῖος δακτύλιος, ὁ μηριαῖος σω-

λήν, ἡ ἠθμοειδὴς περιτονία καὶ τὸ μηριαῖον διάφραγμα, οἱ ἀνατομικοὶ οὗτοι σκόπελοι τῶν τῆς ἰατρικῆς φοιτητῶν οὕτω περιγράφονται, ὥστε παντὶ καταληπτὰ ἔσονται, ὡς πεποιθήμεν. Τὰ δ' ἐφηρμοσμένα εἰς τὴν ἰατρικὴν καὶ τὴν χειρουργικὴν συμπεράσματα, ἅπερ ἐπιτάσσει τῇ ἐκάστῳ ἐπιγραφῇ ἐπόμενος τοῖς δοκίμοις τῶν Εὐρωπαίων ἀνατόμοις ἐμφαίνουσιν ὅτι παντὶ σθένει ἐπειράθη ὁ συγγραφεὺς μὴ μόνον νὰ καταστήσῃ καὶ πρακτικῶς ὠφελίμους τὰς ἀνατομικὰς γνώσεις, ἀλλὰ καὶ ἄλλων τῆς ἰατρικῆς κλάδων εἰλεῖψεις τῶν φοιτητῶν χάριν ν' ἀναπληρώσῃ, τοῦθ' ὅπερ καὶ διὰ τῶν προσηρηθέντων εἰκόνων ἐπιζητεῖ. — Δεύτερον δ' εὐρίσκει ὁ ἀναγνώστης ὅτι ὁ συγγραφεὺς τὰ «ἀνατομικὰ μελετήματα» συντάσσων ἠτχολεῖτο πάντοτε καὶ περὶ τοὺς ἀρχαίους ἡμῶν προγόνους, ἄλλους τε καὶ τοὺς ἰατροὺς, οἷον Γαληνόν, Ὀρειβάσιον, καὶ εἴ τινα ἕτερον, παρ' ὧν λαβῶν ὄρους ἀρμοδίους εἰσήγαγεν εἰς τὴν ἀνατομίαν, οἷον πυραμοειδῆς (παρ' Ἀριστοτέλει) ἀντὶ τοῦ συνήθως νῦν λεγομένου καὶ γραφομένου πυραμιδοειδῆς, κρεμαστήρ (παρὰ Γαληνῶ, Κέλσω κ. λ.) ἀντὶ τοῦ μὴ ὀρθοῦ ἀλλὰ νῦν γραφομένου κρεμαστήριος, περιτονία (παρ' Ὀρειβάσιω) ἀντὶ τοῦ παραλόγου καὶ μηδὲν παρ' Ἑλληνιστῶν σημαίνοντος περιταινία, ραπτικὸς ἀντὶ τοῦ ἀνυπάρχοντος ραφικὸς κ. τ. τ. Περιττὸν δὲ νὰ εἰπωμεν περὶ τοῦ λεκτικῶν καθόλου τοῦ τεύχους· διότι ὁ δυνάμενος καὶ γινώσκων νὰ διορθῇ τὰ κακῶς ἔχοντα καὶ ὀρθῶς νὰ γράψῃ δύναται. Ἄλλως δ' Ἕλληνας ἰατρός, οἷος ὁ κ. Α. Παπᾶ Ἰωάννου, ὁ μελετῶν τοὺς πατέρας τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης Ἕλληνας ἰατροὺς πρὸς διόρθωσιν τῶν ἐν τοῖς ἰατρικοῖς τῶν νῦν Ἑλλήνων συγγράμμασιν ὄλως πλημμελῶς μέχρι τοῦδε ἐν χρήσει ὄντων ὄρων, ὀνομασιῶν ἢ ἄλλων λέξεων οἰκειοῦται ὁσημέραι ἢ μᾶλλον ἰδιοῦται τὴν λέξιν, τὸ τῆς γραφῆς εἶδος ἦτοι τὸ κοινῶς ὕφος λεγόμενον, πάντα ξενισμὸν ἀποφεύγων. Ἡ σωτήριος αὕτη ἐργασία εἶνε τὰ μάλιστα μνηστέα· διότι πρὸς θεοῦ ἕως πότε τὰριστουργήματα Ἴπποκράτους, Γαληνοῦ, Ὀρειβάσιου, Ἀρεταίου, Αετίου, Παύλου τοῦ Αἰγινήτου, Ἀλεξάνδρου, τοῦ Τραλλιανῶ, καὶ εἴ τινος ἄλλου τῶν ἡμετέρων προγόνων νὰ μένωσιν ἀχρηστὰ; Ἐὰν ἐκ τῶν ἰατρῶν οἱ συγγραφεῖς σπουδάζωσι τὰ συγγράμματα τῶν παλαιῶν Ἑλ-

λήκων ιατρῶν, ἐκτὸς ὅτι ἡ γλῶσσα, οἱ ἰατρικοί ὄροι καὶ αἱ ὀνομασίαι πλείστων ἀντικειμένων θὰ ὀρισθῶσιν, ἀλλὰ καὶ θὰ δηλωθῇ σαφέστατα ὁποίας μεθόδου χρῆσιν ἐποιῶντο οἱ παλαιοὶ τῶν Ἑλλήνων ἰατροὶ ἐν τοῖς διαφόροις τῆς ἰατρικῆς κλάδοις, ὅποιαί ἐκείνοις τῶν νεωτέρων ἀνακαλύψεων ἦσαν γνωστοὶ καὶ τὰνάπαλιν, ὅποιαί ἐκείνων αἱ ἐκ τε τῶν προτέρων (a priori) καὶ τῶν ὑστέρων (a posteriori) γνώσεις καὶ ὁποίας ὠφελείας δύνανται οἱ νῦν ἰατροὶ νὰ καρπῶνται παρ' ἐκείνων κ. τ. τ.

Ἐπειδὴ δ' ὁ κ. Λουκᾶς Παπᾶ Ἰωάννου ἄριστα κατανοήσας τὴν ἐπιστημονικὴν καὶ ἐθνικὴν ταύτην ἐργασίαν ἀνεκδοτῶς ἀσχολεῖται περὶ τὴν μελέτην τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ἰατρῶν ἐλπίζομεν ὅτι καὶ τὰ λοιπὰ τεύχη τῶν Ἀνατομικῶν μελετημάτων θὰ εἶνε ἐπίσης ἀξία σπουδῆς καὶ ὠφελιμώτατα ὡς τὸ πρῶτον καὶ οὕτω θὰ συμπληρωθῇ ἔργον τέλειον. Ὅτι δὲ τοιοῦτον ἔργον οἶον τοῦ κ. Α. Παπᾶ Ἰωάννου εἶνε ἀξίον συστάσεως περὶ τὸν καὶ ὅπως νὰ ρηθῇ.

B. X.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

τοῦ 1871

ὑ π ὀ

I. K. ΧΟΥΜΗ.

(Ἐκδόσις πολυτελής μετὰ 40 φωτογραφιῶν ἐν Σύμφ 1870. Τιμᾶται φράγ. 7.)

Τὴν ἐκδοσὶν βιβλίων τερπνῶν καὶ ὠφελίμων, φιλοκάλως τετυπωμένων, ἀσμέκως καὶ τοι σπανίως χαιρετῶμεν ἐν Ἑλλάδι· τίς ὅμως ἤθελε πιστεύσει ὅτι μετὰ γνησίας ἐθνικῆς συγκινήσεως ἤθελε χαιρετήσῃ τὸ κοινὸν ἔργον ἑλληνικὸν ἀμιλλώμενον πρὸς τὰ ἐν Εὐρώπῃ τελειότερα τοιοῦτου εἶδους καὶ ἐκδοθὲν ἐν νησιώτιδι πόλει, ἥτις πρὸ τεσσαροκονταετίας οὐχὶ τυπογραφεῖα, ἀλλ' οὐδὲ δέκα περιεῖχεν οἶκος;

Ὁ Ἑρμοπολίτης Κύρ. I. K. Χούμης ὑπὸ γενναίων παρορμώμενος αἰσθημάτων καὶ θέλων νὰ ἀποδείξῃ κατὰ πόσον δύναται νὰ παραχθῶσιν καὶ ἐν τῇ μικρᾷ Ἑλλάδι ἔργα, ἃ πολλάκις βλέπομεν ἐξ Εὐρώπης προερχόμενα κελυγνότες ἐπὶ τῇ πολυτελείᾳ, ὠφελί-

μότητι καὶ εὐθηνίᾳ αὐτῶν, ἰδρυσεν ἐν Ἑρμουπόλει ἐναύσιον περιοδικὸν ἡμερολόγιον, οὗ τὸ πρῶτον ἔτος ἐκδοθὲν ἤδη ἐγγυᾶται πᾶσαν τὴν ἐπιτυχίαν τῶν εὐγενῶν σκοπῶν τοῦ ἐκδότου· διότι τὸ ἡμερολόγιον τοῦτο προτίθεται ν' ἀποβαίῃ οὐ μόνον χρήσιμον εἰς πάσας τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας, οὐ μόνον ὠφέλιμον εἰς τοὺς ἐπιζητοῦντας τὴν διανοητικὴν τροφήν, καὶ τερπνότατον πᾶσιν ἀνάγκωσιν, ἀλλὰ καὶ κόσμημα φιλόκαλον τῶν αἰθουσῶν καὶ σύγγραμμα καταλλήλοτατον διὰ τὰς βιβλιοθήκας πάντων καὶ ἐν γένει εἰπεῖν στερεὸν καὶ διαρκέστατον ἀντικείμενον χρήσεως, κόσμου καὶ ὠφελείας.

Ἡ ὕλη τοῦ ἡμερολογίου κατὰ τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἔτος εἶνε ἀξιόλογος καὶ ποικιλωτάτη· διότι μετὰ τὸ μνηολόγιον, παρατίθενται ἀφθόνως γνώσεις καὶ πίνακες χρήσιμοι διὰ πάντας, βιομηχάνους, ναυτικούς, ἐμπόρους, διατριβαὶ ἐπιστημονικαὶ τῶν ἐπισημοτέρων παρ' ἡμῖν λογίων, ἄρθρα ἱστορικά, διηγήματα, ἀνέκδοτα, ἐπιστημονικὰ περιεργα, καὶ ἐν τέλει ποιήσεις τῶν ὀνομαστοτέρων ποιητῶν. Τὴν ἀξίαν τῆς ὕλης ταύτης φαίνονται ἀμέσως ὑποσχόμενα αὐτὰ τὰ ὀνόματα τῶν συντακτῶν· διότι ὑπὸ τὰς ἀστρονομικὰς διατριβὰς φαίνονται τὰ ὀνόματα τῶν Κ. Δ. Κ. Κοκκίδου, Γ. Α. Γεράκη, I. M. Ῥαπτάρου, I. Μαυρομάτη κλπ. ὑπὸ δὲ τὴν λοιπὴν ὕλην τὰ τῶν Κ. Δ. Πανταζῆ, I. Δε Κιγάλλα, Α. Παράσχου, Α. Ἀντωνιάδου, Δ. Παπαρρηγοπούλου, Σ. Ν. Βασιλειάδου, Π. Κοσκορόζη, Γ. Κ. Χούμη, Μ. Λάμπρου, Μ. Περίδου, Τιμ. Ἀμπελά, Σ. Λάμπρου, I. Καμπούρογλου, Ν. Ματαράγκα, Π. Φέρμπου, Ε. Γ. Ε. Α. Τόμαν κλπ. Ἐν τέλει τοῦ βιβλίου παρατίθεται ἀνθηροτάτη ἀνθοδέσμη ποιήσεων προσεγεχθεῖσα ὑπὸ τῆς πλειάδος πάντων τῶν παρ' ἡμῖν ποιητῶν ἢ τοι τῶν Κ. Α. Παράσχου, Σ. Ν. Βασιλειάδου, Δ. Παπαρρηγοπούλου, Α. Ἀντωνιάδου, I. Καμπούρογλου, Τιμ. Ἀμπελά, Σπ. Λάμπρου· βακχικὸν ὑπὸ Α. Παράσχου, Α. Κατακουζηνοῦ, Π. Φέρμπου κλπ.

Ἐκτὸς δὲ τῆς νοερᾶς ταύτης φιλοκαλίας κοσμοῦσι τὸ ἡμερολόγιον 40 φωτογραφίαι πάντων τῶν βασιλέων καί πασῶν τῶν βασιλισσῶν τοῦ σημερινοῦ κόσμου· αὐτὴ δὲ μόνη ἢ συλλογὴ τῶν εἰκόνων τούτων καθιστᾷ τὸ ἡμερολόγιον τοῦτο πολὺτιμον album, δυνάμενον νὰ κοσμήῃ ἐπιχαρίτως τὰς τραπέζας

τῶν αἰθουσῶν καὶ νὰ τέρπῃ ἐκάστοτε τὴν ὄρασιν.

Μετὰ τὸσαύτην πολυτέλειαν καὶ πληθυσμὸν ὕλης καὶ εἰκόνων, ἄπορον ἀληθῶς ἐφάνη ἡμῖν πῶς ἐτιμήθη μόνον ἀντὶ 7 φράγκων, ἐν ᾧ καὶ αὐτὸς ὁ ἐξωτερικὸς αὐτοῦ κόσμος φαίνεται δαπανηρὸς. Ἐκ τούτου ὅμως ἀποδεικνύεται ὅτι οὐχὶ τις ὠφελείας σκοπὸς, ἀλλ' εὐγενῆς πρόθεσις παρεκίνησε τὸν Κ. Γ. Χούμην τοῦ νὰ καταρτίσῃ σειρὰν πολυτίμων ἡμερολογίων τοιαύτης ὕλης νοερᾶς καὶ φιλοκαλίας καὶ χρησιμότητος. Συγγαίροντες τῷ φιλοκάλῳ αὐτοῦ ἐκδότῃ ἐπὶ τῇ ἐπιτυχίᾳ τῶν εὐγενῶν αὐτοῦ σκοπῶν πεποιθήμεν ὅτι τὸ ἔργον ὅπερ ἐπ' αἰσίσις οἰωνοῖς ἤρξατο θὰ τύχῃ τῆς συνδρομῆς ἀπάντων τῶν παρ' ἡμῖν φιλομούσων καὶ φιλοκάλων, θὰ ἐκτιμηθῇ δεόντως ὑπ' ἀπασῶν τῶν τάξεων τῆς κοινωνίας, δι' ἃς ἐγράφη καὶ θὰ κοσμήῃ τὰς αἰθούσας καὶ βιβλιοθήκας ἐπιχαρίτως καὶ διαρκῶς πρὸς μνήμην καὶ ἀμυθῆν τοῦ κοπιᾶσαντος βεβαίως καὶ δαπανήσαντος ἐκδότου αὐτοῦ. * * *

ΠΟΙΚΙΛΑ

ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΙΚΟΣ ΦΟΒΟΣ

Ναύκληρός τις διέταξε ποτὲ τινὰς ἐκ τοῦ πληρώματος νὰ συστειλωσι τὸ ἐπὶ τῆς πρύμνης μέσον ἰστίον. Ἀναβὰς ὁ πρῶτος ναύτης ἤκουσε φωνὴν παράδοξον λέγουσαν: *Φυσᾶ δυνατά*. Κατέβη οὗτος περίτρομος καὶ διηγήθη τὸ συμβεβηκός. Ἀμέσως ἀνεβῆ δεύτερος, περιπαίζων τὴν μωρίαν τοῦ συντρόφου του· πλὴν καὶ οὗτος κατέβη ἐπιταχύτερον βεβαιῶν ὅτι ἤκουσε φωνὴν ὑπερφυσικὴν, λέγουσαν *Φυσᾶ δυνατά*. Κατόπιν τούτου μετέβη ἄλλος καὶ εἶτα ἄλλος· ἀλλὰ πάντες ἐπέστρεφον ἐπίσης ἐντρομοὶ βεβαιούντες τὰ αὐτά. Τέλος ἀνεβῆ καὶ αὐτὸς ὁ ναύκληρος ὅστις φθάσας εἰς τὸ μέρος ὅθεν προήρχετο ἡ φωνὴ ἤκουσε εὐκρινῶς τοὺς φοβερούς λόγους: *Φυσᾶ δυνατά!*—Ναί, ναί, παμπόνηρε ὅσον καὶ ἂν φυσᾶ πρέπει νὰ ἐλαφρύνωμεν τὰ κατάρτια, ἀπήντησεν ἀτρομήτως ὁ ναύκληρος· ἀναβλέψας δὲ ἀνεκάλυψεν ὠραῖον ψιττακὸν, ἡσύχως καθήμενον τὸν αἴτιον ὄλου τοῦ ἀπατηλοῦ φόβου· πιθανὸν νὰ εἶχε φύγει

ἐξ ἐτέρου τινὸς πλοίου ἀλλ' ἡ παρουσία του δὲν εἶχε παρατηρηθῆ πρότερον.

MOZARTHS

Ὅτε ὁ Μοζάρτης περιηγεῖτο τὰ προάστεια τῆς Βιέννης εἶδεν ἡμέραν τινὰ διευθυνθέντα πρὸς αὐτὸν ἐπαίτην, οὐτινος ἡ μορφή καὶ οἱ τρόποι ἐκίνουν τὸ ἐνδιαφέρον, καὶ ὅστις πλησιάζας αὐτὸν τῷ διηγήθη τὰς δυστυχίας του μετὰ τρόπον κινήσαντα βαθῶς ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ μουσικοῦ τὴν συμπάθειαν. Ἀλλὰ μὴ ἀνταποκρινόμενον τοῦ βαλαντίου του εἰς τοὺς παλμούς τῆς φιλανθρωπίας, παρεκάλεσε τὸν ἐπαίτην ν' ἀκολουθήσῃ αὐτὸν εἰς τι καφενεῖον. Ἐκεῖ ὁ Μοζάρτης ἐκλύσας ὀλίγον χάρτην ἀπὸ τοῦ σάκκου του, ἐν βραχεῖ χρόνῳ συνέθετο ἐν Βάλς, τὸ ὁποῖον μετ' ἐπιστολῆς του ἔδωκε εἰς τὸν ἐπαίτην, παρακαλέσας αὐτὸν νὰ τὸ παραδώσῃ εἰς τὸν ἐκδότην του. Πᾶσα σύνθεσις τοῦ Μοζάρτου ἦτο συναλλαγματικὴ ἐξορλημένη εἰς ὄψιν, καὶ μετὰ μεγίστης ἐκπλήξεως παρατήρησεν ὁ ἤδη εὐτυχῆς ἐπαίτης, ὅτι ἀμέσως ἐγένετο κάτοχος διπλῶν δουλᾶτων.

ΚΛΕΙΕΤΕ ΤΗΝ ΘΥΡΑΝ

Ἐπιεικῆς εἰς τοὺς ὑπηρετάς του ἐν τισιν ὁ Σούιφτ ἦτο λίαν αὐστηρὸς ἐν ἄλλοις. Εἰς πάσας τὰς διαταγὰς του καὶ ἰδίως ἐν τῇ ἀκολούθῳ, ἀμετατρέπτως ἀπήτει τυρλήν ὑπακοήν· «πάντοτε κλείετε τὴν θύραν ὡσὰν εἰσέρχεσθε ἢ ἐξέρχεσθε τοῦ δωματίου.»

Μία τῶν ὑπηρετριῶν του ἡμέραν τινὰ ἐζήτησεν ἄδειαν ὅπως μεταβῇ εἰς τοὺς γάμους μιᾶς τῶν ἀδελφῶν τῆς εὐρισκομένης δέκα μιλία μακράν. Ὁ Σούιφτ ὄχι μόνον συγκατένευσεν, ἀλλὰ παρεχώρησεν αὐτῇ ἕνα τῶν καλειτέρων ἵππων του καὶ διέταξε τὸν ἱποκόμον του νὰ τὴν συνοδεύσῃ. Δυστυχῶς ἐν τῇ παραρῶ τῆς χαρᾶς τῆς ἡ παιδίσκη ἐλησμόνησε νὰ κλείσῃ τὴν θύραν, ὅποταν ἐγκατέλιπε τὸ δωμάτιον. Ἐν τέταρτον τῆς ὥρας μετὰ τὴν ἀναχώρησίν τῆς ὁ Σούιφτ ἔστειλεν ἕνα ὑπηρετὴν κατόπιν αὐτῆς νὰ διατάξῃ τὴν ἄμεσον ἐπιστροφὴν τῆς.

Ἡ πτωχὴ κόρη ὑπήκουσε καὶ ἐλθοῦσα ἐνώπιόν του τὸν παρεκάλεσε νὰ τῇ εἴπῃ μὴ ἔπταισε κατὰ τι ἢ τί ὁ κύριός τῆς ἐπεθύμει· ἀμόνον κλείσον τὴν θύραν, εἶπεν ὁ Σούιφτ καὶ ἔπειτα ἀνάλαβε τὸν δρόμον σου.»

ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Ο ΝΑΥΤΗΣ,

υπό τῆς Κυρίας Μ...

Α'.

Γλυκοχαράζοντά βουνά κ' αὐγερινός τραδιέται
Κι' ὁ Ναύτης στή βαρκοῦλα του γλυκά ἀπόκοι-
[μιάται.

Τὸ κῦμα πέφτει μὲ ἀφρούς, χτυπᾷ τὸ περι-
[γιάλι,

Κι' ἐκείνος ξεκουράζεται στοῦ ὕπνου τὴν ἀγ-
[κάλη.

Εἶν' εὐμορφος σὰν τὴν αὐγή, κ' αὐτὴ τὸν κα-
[μαρώνει,

Κι' αὐγερινός μὲς στὰ μαλλιά του Ναύτη ξε-
[φαντώνει.

Γιὰ δὲς τον πῶς χαμογελά, τὰ χεῖλη του
[ἀνοίγει,

Καὶ ἕνα ὄνομα γλυκά, ὁ στεναγμός του πνίγει. .
Αγάλα, ἀγάλα, ἐπρόβαλλε ὁ ἥλιος στὸν αἰ-
[θέρα,

Τὰ περιγιάλλια χρύσωσε κ' ἔφερε τὴν ἡμέρα.
Ξυπᾷ ὁ Ναύτης μὲ χαρὰ ἀρπάζει τὰ κουπιά
[του,

Πάει νὰ βρῆ τὴν Φρόσω του ποῦ ἔχει στήν
[καρδιά του.

Νυχτώθηκε στή θάλασσα, ἀγέρι δὲν φυσοῦσε,
Κι' ἡ ἀνυπόμονη καρδιά του Ναύτη ἐχτυποῦσε·
«Φύσ' ἀγεράκι, φύσησε νὰ πάρῃ τὸ πανί μου,
«Κουράστηκαν τὰ χέρια μου, μοῦ φεύγει τὸ
[κουπί μου.

«Ἄγιε Νικόλα, βόηθα με, πέτα μικρὴ βαρ-
[κοῦλα,

«Μὲ καρτερεῖ ἡ ἀγάπη μου ἀπ' τὴ χρυσοῦ αὐ-
[γοῦλα.

«Νὰ φτιάξω τὴν εἰκόνα σου μ' ἀσημι ὁ καῦ-
[μένος,

«Ἄγιε Νικόλα βόηθα με, γιατί εἶμαι κουρα-
[σμένος.

«Καὶ καμιμιά ὡμορφὴ αὐγὴ μαζὴ ἐγὼ κ' ἐκείνη,
«Στεφάνι νὰ σοῦ φέρουμε ἀπὸ χλωρὴ μυρσί νη.
Τὸν ἐλυπήθ' ὁ ἅγιος, φύσησε τ' ἀγεράκι,
Πέταξε ἡ βαρκοῦλά του, ἐπήρε τὸ πανάκι.

Β'.

Ἐφθασε βλέπ' ἀπὸ μακριὰ, κόσμο, βοή, ἀντάρα·
Ἐχτύπησ' ἡ καρδοῦλά του τὸν ἐπίασε λαχτάρα.
Τὶ νὰ τρεχε ποῦ μὲ χαρὰ, ὅλοι μικροὶ μεγάλοι,
Ἐδιάβαιναν μὲ τὰ βιολιά κοντὰ στὸ περιγιάλι·
Τῆς ἐκκλησιάς τὸ σήμαντρο ἀπὸ μακριὰ κτυ-
[ποῦσε,

Κ' ἐκείνος κύτταξε νὰ ὀρῆ τὴν κόρη π' ἀγαποῦσε.

Βλέπει λαμπάδες, στίφανα, καὶ γάμου συνοδία,
Κ' ἡ Φρόσω μ' ἄσπρα διάβαινε νὰ πάρῃ στήν
[ἐκκλησία. .

Γ'.

Γελά, τὸν οὐρανὸν κυττᾷ, καὶ τρέχει νὰ τὴ
[φθάσῃ!

Τὶ ἔπαθε; ὁ δύστηχος! τὸ νοῦ του εἶχε χάσει. .
Τὴν βλέπει καὶ τὴν ἐρωτᾷ ἂν ἦν αὐτὴ ἐκείνη,
Ποῦ τὴν ἀγάπα μία φορὰ καὶ τώρα τὸν ἀφίνει.
«Ὅχι· δὲν εἶσ' ἡ Φρόσω μου, δὲν εἶσαι ἡ
[ζωή μου,

«Ἐσὺ εἶσαι νόφῃ ἀλλοנוῦ. . . . Ἐκεῖν' ἦτο
[δική μου.

Ἐκείνος τῆς ὀμιλεῖ χωρὶς νὰ τὴν γνωρίζῃ,
Καὶ ἄγριο τὸ ἴματι του στή θάλασσα γυρίζει. .
Θαρρεῖ πῶς τότε προσκαλεῖ, πῶς τὸν ζητεῖ
[στὸ κῦμα,

«Ἐρχομαι, λέγει, κ' εὐρηκε ἀντὶ ἐκείνης μνημια.

ΕΛΕΓΕΙΟΝ

Εἰς τὸν πολύδακρυν θάνατον

τοῦ

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΥ ΘΩΜΑ ΒΟΥΔ

Α

Χθὲς ἔκλιν' εἰς τὰ στήθη μου ἡ κεφαλὴ βαρεῖτα,
καὶ τ' ἄγρια μεσάνυκτα ἐσήμαινον βραδέως·
τὰ ὄμματα μου ἔκλειον, ὁ λύχνος μου ὠχρία,
ὄτ' ἐμπροσθέν μου κατηφὴς ἐνεφανίσθη νέος.
Ἄ, ὄχι νέος· ἔφηβος, ξανθόχομον παιδίον,
καλύπτον σῶμα νεαρὸν μ' ἐνδύματα μνημειῶν.

Τὸ μέτωπόν του ἔχρειεν ὠχρότης ἐνταφία,
καὶ μ' ἐθεώρει κάτωθεν τῶν σοβαρῶν ὀφρύων.
Ἐχρῶσνε τὰ σάβανα ἡ κόμη του πλουσία,
καὶ μ' ἐμειδία φιλικῶς μειδιᾶμα δακρύων.
Ἐσταύρωσε τὰς χεῖράς του καὶ πλῆρης ἀθυμίας,
ἦλθεν ἐγγύς μου ὁ νεκρὸς ἐκείνος νεανίας.

—Τὶ θέλεις, εἶπον, ὦ νεκρὲ, τοῦ τάφου ἄνθος
[νέον,

κ' ἔρχεσαι μεσονύκτιος εἰς τὸ ψυχρὸν μου δῶμα;
Δὲν ἔχω πλέον ἄσματα, δὲν ἔχω δάκρυ πλέον·
στειρεύουν καὶ τὰ δάκρυα εἰσέτι εἰς τὸ ὄμμα.
Ἄ, ἄλλην λύραν ἔπαγε ν' ἀναζητήσης, ἄλλην.
Ἐγὼ δὲν ἔχω.—ἔθραυσε τὸ μῦθρον τὴν φιάλην.

—Τὶ θέλεις, εἶπον, ὦ νεκρὲ, τοῦ τάφου ἄνθος
[νέον,

κ' ἔρχεσαι μεσονύκτιος εἰς τὸ ψυχρὸν μου δῶμα;
Δὲν ἔχω πλέον ἄσματα, δὲν ἔχω δάκρυ πλέον·
στειρεύουν καὶ τὰ δάκρυα εἰσέτι εἰς τὸ ὄμμα.
Ἄ, ἄλλην λύραν ἔπαγε ν' ἀναζητήσης, ἄλλην.
Ἐγὼ δὲν ἔχω.—ἔθραυσε τὸ μῦθρον τὴν φιάλην.

—Τὶ θέλεις, εἶπον, ὦ νεκρὲ, τοῦ τάφου ἄνθος
[νέον,

κ' ἔρχεσαι μεσονύκτιος εἰς τὸ ψυχρὸν μου δῶμα;
Δὲν ἔχω πλέον ἄσματα, δὲν ἔχω δάκρυ πλέον·
στειρεύουν καὶ τὰ δάκρυα εἰσέτι εἰς τὸ ὄμμα.
Ἄ, ἄλλην λύραν ἔπαγε ν' ἀναζητήσης, ἄλλην.
Ἐγὼ δὲν ἔχω.—ἔθραυσε τὸ μῦθρον τὴν φιάλην.

—Τὶ θέλεις, εἶπον, ὦ νεκρὲ, τοῦ τάφου ἄνθος
[νέον,

κ' ἔρχεσαι μεσονύκτιος εἰς τὸ ψυχρὸν μου δῶμα;
Δὲν ἔχω πλέον ἄσματα, δὲν ἔχω δάκρυ πλέον·
στειρεύουν καὶ τὰ δάκρυα εἰσέτι εἰς τὸ ὄμμα.
Ἄ, ἄλλην λύραν ἔπαγε ν' ἀναζητήσης, ἄλλην.
Ἐγὼ δὲν ἔχω.—ἔθραυσε τὸ μῦθρον τὴν φιάλην.

—Τὶ θέλεις, εἶπον, ὦ νεκρὲ, τοῦ τάφου ἄνθος
[νέον,

κ' ἔρχεσαι μεσονύκτιος εἰς τὸ ψυχρὸν μου δῶμα;
Δὲν ἔχω πλέον ἄσματα, δὲν ἔχω δάκρυ πλέον·
στειρεύουν καὶ τὰ δάκρυα εἰσέτι εἰς τὸ ὄμμα.
Ἄ, ἄλλην λύραν ἔπαγε ν' ἀναζητήσης, ἄλλην.
Ἐγὼ δὲν ἔχω.—ἔθραυσε τὸ μῦθρον τὴν φιάλην.

Καὶ μ' εἶπεν, ἀτενίζων με τῶν τάφων ὁ δρα-
[πέτης,

—Κ' ἦν ἡ φωνὴ του ἐλαφρὸς πτερυγισμὸς με-
[λισσῆς.—

»Ἀπὸ τὸ μνημια ἔρχομαι τῆς λύρας σου ἰκέτης.
»Ὡ, μὴ μ' ἀφήσης ἄκλαυστον, εἰς λήθην μὴ
[μ' ἀφήσης!

»Ἐὰν ἐπέπρωτο ταχὺς τὸ φῶς νὰ παραιτήσω,
»κὰν εἰς τῆς λύρας τὴν χορδὴν πλειότερον ἄς
[ζήσω. . .

—

»Κάτω, ἐξηκολούθησε, μὲ εἶπον, πῶς λυπεῖσαι
»ἐκείνους οὓς ἀφήρπασεν ἐκ τῆς ζωῆς ἡ μοῖρα·
»μὲ εἶπον, πῶς τοὺς ἀγαπᾷς καὶ πῶς τοὺς ἐν-
[θυμεῖσαι,

»καὶ ὅτι εἶναι κτήμα των ἡ πένθιμός σου λύρα.
»Θέλω κ' ἐγὼ εἰς τὴν μολπὴν τῆς λύρας ν' ἀ-
[ναζήσω·

»Ἦσως μ' ἐν ἄσμα κλαίοντας γονεῖς παρηγο-
[ρήσω!

—

»—Νεκρὲ! τῆς λύρας τὴν ζωὴν ὁ φωτὸς δὲν
[φωτίζει,

»καὶ δὲν ἀνοίγει τὸ κλεισθὲν τὸ ἄσμα τῆς μνη-
[μετον·

»Ὅ, τι ἀπέθανε ποτὲ ὀπίσω δὲν γυρίζει·
»Ὡ, πόσονεῖσθε εὐτυχεῖς οἱ φεύγοντες τὸν βίον!
«Εἰς τὴν γλυκεῖάν του μορφὴν ὀδύνη διεχύθη,
»κ' ἔκλινε μὲ παράπανον εἰς τὰ νεκρά του
[στήθη.

—

»—Ἄ, ὄχι, εἶπε προσελθὼν ἐγγύτερον ἀκόμα·
»δὲν εἶν' εὐδαίμων ὁ νεκρὸς δὲν εἶναι, εἰς τὸ
[μνημια. .

»δὲν βλέπει πλέον τοῦρανοῦ τ' ἀκτινοβόλον
[δῶμα,

»τὴν ἀτραπὸν τῆς ἐξοχῆς, τὸ ἀργυρόχρουν
[κῦμα.

»Φεῦ· δὲν εἰσπνέει τῆς ζωῆς τὴν αὔραν καὶ τὰ
[μῦρα.

»ἦτον ὠραία ἡ ζωὴ ἦν μ' ἔρπασεν ἡ μοῖρα!

—

»Ὡ! ν' ἀναζήσω ἦθελον, καὶ πάλιν ν' ἀναζήσω·
»τὸ φῶς νὰ ἴδω τὸ γλυκὺ καὶ μύρα ν' ἀνα-
[πνεύσω.

»εἰς κρυσταλλώδους ποταμοῦ τὴν ὄχθην νὰ
[βαδίσω.

»καὶ τοῦ πατρός μου τοὺς λευκοὺς πλοκάμους
[νὰ θωπεύσω.

»Εἰς τῶν ἀγνῶν μου ἀδελφῶν νὰ πείσω τὴν ἀγ-
[κάλην,

»καὶ τῆς Ἑλλάδος νὰ ἴδω τὸν οὐρανὸν καὶ
[πάλιν. . .

»Κάτω, πατέρα, ἀδελφὰς καὶ ἕλιον καὶ βόδα
»δὲν ἔχομεν. . . . μόνον σιγὴν καὶ ψῆχος καὶ
[σκοτίαν!

»τῆς φρίκης τὸν πιέζοντα καὶ παγετώδη πόδα,
»καὶ σῆψιν εἰς τὸ σῶμά μας βαδίζουσιν ἄρα-
[δεύαν.

»Ὡ, ὅταν, ὅταν ῥίπτετε νεκρὸν εἰς τὸ μνη-
[μετον

»μὴ φεῖδεσθε δεήσεων, μὴ φεῖδεσθε δακρύων!

—

»Σεῖς ἀγνοεῖτε, ὄλθιοι οἱ ζῶντες, ἀγνοεῖτε,
»ἡ πρώτη νύξ τοῦ μνημιατος ὅποια εἶναι!
[Ὀἴμοι,

»εἴθε οἱ ἐπιζήσαντες ζεῖποτε νὰ ζῆτε,
»καὶ νὰ θραδύνη αὐτ' ἡ νύξ νὰ ἔλθῃ ἡ ἐρήμη·
»Φεῦ, ποτα ῥίγη προξενεῖ καὶ τρόμους ἐνδο-
[μύχους

»ἡ ζωφερὰ αὐτὴ ζωὴ τοῦ σκοτούς καὶ τοῦ
[ψύχους.

—

»Καὶ ὁ νεκρὸς μὲ ὄμματ' αὐτὸς εἶπε θολωμένα·
»ἐξέρχεται ὁ ἥλιος πᾶσαν αὐγὴν ἀκόμα;
»ρέουν ὡς πρὶν οἱ ποταμοὶ νερὰ κρυσταλλω-
[μένα,

»καὶ στέφει χλόη πράσινος εἰς τοὺς ἀγρούς τὰ
[χῶμα;

»Εἰπέμοι, καθὼς ἄλλοτε πνοὴ ζεφύρου πνέει:
»Καὶ δι' ἐμὲ ὁ ἀτυχὴς πατήρ μου ἔτι κλαίει:

—

»Ὡ, φίλησέ τον ἀντ' ἐμοῦ κ' εἶπέ τον πῶς δὲν
[μέλλει

»νὰ μ' ἀποδώσῃ τὴν ζωὴν τὸ δάκρυ ὅπερ χύνει·
»ἀντὶ δακρύων τὴν εὐχὴν αὐτοῦ ἄς μ' ἀπο-
[στέλλει.

»Τὸν τάφον μόνον τοῦ πατρός εὐχὴ τὸν ἱλαρύ-
[νει!

»Κ' ἐνίοτε ἄς ἔργεται μὲ κουρασμένον θῆμα,
»νὰ στέφῃ μ' ἄνθη δροσερὰ τὸ ἔρημόν μου
[μνημια.

B.

Ἄφνης ἀλέκτορος φωνὴ διέκοψε τὸν νέον. ἤ
Ἐστέναξε καὶ τῶμα του ἐστράφη πρὸς τὸ
[σκότος.

Καὶ δὲν τὸν εἶδα ἔκτοτε, καὶ δὲν τὸν εἶδα
[πλέον!

Τότε τὴν λύραν ἔλαβεν ἡ χεῖρ μου λεληθῶτως·

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ.

ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΙΣ

Ἄν περίε μου τὸ πᾶν γελᾷ, ἂν χαιρώσιν οἱ
[ἄλλοι,
τὴν ἰδικήν μου ὑπαρξίν τὸ πένθος περιβάλλει
παρέρχονται αἱ ὤραι μου εἰς σκότος ἐρεβώδες
ψυχρὸν καὶ φοβερόν.

Τὸ παρελθὸν κατάφυτος ποτὲ ὑπῆρξεν ὕχθη·
ἀλλ' ἀφνης ἄβυσσος φρικτὴ ἐμπρὸς μου ἤνεψ-
[χθη,
καὶ πεπρωμένως ἤχθησαν οἱ ἀσθενεῖς μου πόδες
εἰς χάος ζοφερόν.

Καὶ πίπτω, πίπτω ἔκτοτε ὅπου μ' ὤθει ἡ μοῖρα·
ὁ θάνατος μὲ ὀδηγεῖ μὲ σκελετώδη χεῖρα,
ὁ μῦθος μὲ ἀκολουθεῖ καὶ τῶν κακῶν ὁ γέλως
ὡς σύντροφος πιστός.

Μ' ἐκεῖνον πλὴν διήλθομεν πεδία ἀνθισμένα,
τοῦ ἔρωτος ἐδρέψαμεν φυτὰ ἀγαπημένα·
ἀλλὰ δὲν μ' ἠκολούθησεν εἰς τὸ φρικτόν μου
καὶ ἔφυγεν αὐτός. [τέλος

Βλέπω μακρὰν τὸ παρελθὸν κ' ἐμπρὸς μου χα-
[νον μνήμα·
στρέφω τὸ βλέμμα ἔνδακρυ, ἀλλὰ μὲ σφάλλον
[βῆμα
ἐνῶ ἐκεῖνο γάνεται καὶ σβύνη ὡς νεφέλη,
πρὸς τοῦτο προχωρῶ.

Ἐνίοτε τερπνὴ μορφή... ἀλλ' ὄχι, ὄπτασια!
καθὼς αὐτὸς ἀπατηλὴ, πλὴν μὲ αὐτὸν ὁμοία,
παρτίγορον χαιρετισμὸν μακρόθεν ὅτι στέλλει
νομιζῶ διορῶ.

Καὶ ἦτο, ἦτο ὄνειρον τὸ παρελθὸν μου ὄλον,
προσυρινὸν μετέωρον λαμπρὸν καὶ φωτοβόλον.
Ἐξόπνησα τὸ ὄνειρον ἀμέσως διελύθη,
κ' ἐσβέσθη ὁ ἀστὴρ.

Πότε τὰ σκότῃ θά ἰδῶ τοῦ ζοφεροῦ Γαρτάρου!
ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ λευκοῦ καὶ κρυεροῦ μαρ-
[μάρου,
πότε ὡς μήτηρ προσφιλῆς θά μὲ δεχθῆ ἡ λήθη
κ' ὁ τάφος ὡς πατήρ!!

Λ. Χ. ΠΑΠΑΔΗΣ.

ΑΣΜΑΤΙΟΝ

Ἄ! πόσον σὲ ἠγάπησα!
ἀγάπη ἂν καλεῖται,
πᾶν δ,τι δὲν μετρεῖται,
σ' ἠγάπησα πολὺ.

Σὲ βλέπω ἐτι ζωηρὰν
ἐν μύσῳ τῶν παιγνίων
καὶ ποταμὸς δακρῶν
τὸ βλέμμα μου θολοῦ.

Ἄ! πόσον σὲ ἠγάπησα!
ἂν ἡ ἀγάπη ἦνε
ἀνίατοι ὀδύνη,
σ' ἠγάπησα πολὺ.

Εἰσέτι πάσῳ καὶ πονῶ,
παρῆλθον τόσα ἔτη
κ' ἡ μνήμη μου εἰσέτι
πῆ, σὲ ἀναπολεῖ.

Σ' ἠγάπησα, ὡς ἀγαπᾷ
θνητὸς τὸ φῶς ἡλίου·
πλὴν φρίκη αἰωνίου
νυκτὸς μὲ ἀπειλεῖ.

Διότι σὲ ἠτένισα
μωρὸς ὑπὲρ τὸ δέον,
διότι, ἴσως πταίων,
σ' ἠγάπησα πολὺ.

I. ΚΑΜΠΟΥΤΡΟΓΛΟΥΣ.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ

ἐκ τοῦ Δαυὶδ Κομνηνοῦ 1),

ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ

Σπυρ' ὄωνος II. Λάμπρου.

Τῆς ζωῆς μας ὁ ἥλιος δύνει,
τὰς ὑστάτας σκιὰς δ' ἐξαπλώνει,
τοῦ θανάτου λυκόφως μᾶς ζώνει
καὶ ὁ Χάρων τὰ θλέφαρα κλείει.

1) Ἡ προσευχὴ αὕτη ἄδεται ἐν τέλει τοῦ
6' μέρους ὑπὸ τοῦ Δαυὶδ Κομνηνοῦ, τῆς συ-
ζύγου Ἑλένης καὶ τῶν τέκνων Εὐγενίου καὶ
Εἰρήνης μετὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς ἀποδοχῆς
τοῦ θανάτου.

Ἄν τυχόντες κ' ἡμεῖς ὁδοιπόροι
εἰς μοιραίας ζωῆς λεωφόρον
εἰς τὸ κρῖμα παρέσχομεν φόρον,
ἂν ἡμάρτομεν, Πλάστα, συγχώρει.

Ναί· τὸν βίον ἡμῶν ἄς ἀγνίσῃ
τοῦ ἐγγύς μαρτυροῦ τὸ αἷμα,
καὶ ἐπάνω ἀμάραντον στέμμα
ἀθανάτους ψυχᾶς ἄς κοσμήσῃ.

Μὴ λησμόνει, Θεέ, τὴν Ἑλλάδα·
ἂν δουλείας τὴν πνίγωσι πάγοι,
ἀλλ' ἀκτίνες γλυκεῖαι καὶ μάγοι
τὴν τῶν πάγων ἄς λύσουν συστάδα.

ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΤΟΑ

Δὲν ἀπῆντησα ἄνθρωπον ὅστις νὰ μὴ ἠ-
πατήθῃ εἰς τὰ ὄνειρα τῆς εὐτυχίας του, καὶ
καρδίαν ἦτις νὰ μὴ ὑποτρέφῃ κρυφίαν πη-
γὴν
Chateaubriand.

Μίαν μόνην λέξις γυναικὸς, ἐν μόνον μει-
δίαιμα, ἐν μόνον βλέμμα, προδίδει αὐτὴν·
τὸ πᾶν συνωμοτεῖ κατ' αὐτῆς ὡς καὶ αὐτὴ
ἡ σιωπὴ.
Voltaire.

Πᾶσα ψυχὴ εἶναι ἀδελφὴ ἑτέρας ψυχῆς.
Lamarline.

Ὁ ἀνὴρ ὅστις εἰσέρχεται εἰς τὸ κοιμω-
τήριον τῆς συζύγου του εἶναι ἢ φιλόσοφος ἢ
βλάξ.
Ba'zac

Ἡ κολακεία δύναται νὰ ἐξορμωθῇ, ὡς
ὄρος, διότι ὁ ἐγωϊσμὸς τὴν καταβροχθίζει ὡς
τὸ μικρότερον τρωγάλιον.
Petit Jean.

Ὁ ἔρωτος δίδει πνεῦμα· δικτηρεῖται διὰ πνεύ-
ματος. Ἀπαιτεῖται επιτηδεύτης ἐν ἀγαπᾷ
τις. Ἐξαντλεῖ καθ' ἑκάστην τοὺς τρόπους
τοῦ ἀρέσκειν—καὶ ὅμως εὐαρεστεῖ.
B. Pascal.

Τὰ μεγάλα πάθη φιλοῦσι τὴν ἐρημίαν
καὶ μεταφερόμενα ἐκεῖ μᾶς καθιστῶσιν ὑπο-
χειρίους.
Chateaubriand.

ΑΓΓΛΙΚΗ ΕΙΣΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Δεσποινίδα τινὰ ἐπιθυμοῦσαν νὰ κοσμήσῃ
τὸν κοιτῶνα αὐτῆς διὰ γραμματοστήμων, τό-
σον φιλοτίμως συνέδραμον οἱ φίλοι τῆς ὥστε
κατώρθωσε νὰ συλλέξῃ 1600. Ἀλλ' ἐπειδὴ
τὸ ποσὸν εἶναι ἀνεπαρκές, ἡ κυρία αὕτη πα-
ρακαλεῖ τοὺς εὐγενεῖς κυρίους τοὺς δυναμέ-
νους νὰ διαθέσωσι τόσον μικρὰ ἀντικείμενα
ἄνευ τινὸς ἀξίας, ὅπως εὐαρεστούμενοι τὴν
συνδράμωσι πρὸς ἰκανοποίησιν τῆς ἰδιοτρο-
πίας τῆς ταύτης.

Λύσις τοῦ ἐν τῷ IB' φυλλαδίῳ τοῦ E' ἔτους Γρίφου,
Hélène a vécu au pays Grec.

ΓΡΙΦΟΣ

ΕΣΤ

ΟΡΟΣ ΚΡΗΤΗΣ

Τῷ πρώτῳ πέμψαντι ἡμῖν τὴν λύσιν τοῦ Γρίφου δωρηθήσεται «ὁ Νέφων», δρᾶμα τοῦ Κ.
Τ. Ἀμπελά· τοῖς δὲ λοιποῖς δημοσιευθήσονται τὰ ὀνόματα.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ 5'. ΕΤΟΥΣ.

Τὸ ἕκτον ἔτος μέλλουσα νὰ διαρύσῃ ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς ἡ **ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ**, καθήκον αὐτῆς ἀπαραίτητον θεωρεῖ νὰ εὐχαριστήσῃ ἀπὸ καρδίας τοὺς ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς συνδραμόντας αὐτήν. Ὑλικῶς μὲν συνδραμόντες αὐτήν εἶναι οἱ ἀπαρταχοῦ συνδρομηταὶ αὐτῆς οἵτινες, γινώσκοντες ὅτι ἄνευ χρημάτων δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐδραιωθῇ καὶ προαχθῇ τοιοῦτον περιοδικόν, σκοπὸν ἔχον τὴν *μετ' ὧ φ ε λ ε ι α ς τ ε ρ ψ ι ν*, πάνυ εὐγενῶς καὶ φιλοτιμῶς συνεισέφερον τὸν ἑαυτῶν ὀβολόν· ἠθικῶς δὲ συνδραμόντες αὐτήν εἶναι ὁ εὐγενῆς ὄμιλος τῶν λογίων οἵτινες οὐ μικρὸν μᾶς συνέδραμον διὰ τῶν περισπουδάστων αὐτῶν ἄρθρων. Καὶ πρὸς τοὺς μὲν καὶ πρὸς τοὺς δὲ ἐπαναλαμβάνομεν τὰς ἐγκαρδίους ἡμῶν εὐχαριστήσεις.

Ἐνθαῦρονομένη ἡ **ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ** ἐκ τῆς καλῆς ὑποδοχῆς καὶ θέλουσα νὰ δώσῃ τρανώτερον δείγμα τῆς ἀφιλοκερδοῦς διευθύνσεώς της πρὸς τοὺς ὁσημέραι ἀξάνοντας συνδρομητὰς αὐτῆς, ἀπεφάσισεν ἵνα τοῦ λοιποῦ προσθέτῃ εἰς ἕκαστον φυλλάδιον ὅκτῳ ἔτι ὀλοκλήρους μεγάλας σελίδας, τοῦτο δὲ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀξήσεως τῆς συνδρομῆς. Ἡ μόνη ἀρεπαλισθητος διαφορὰ εἶναι ὅτι, ἐπειδὴ μετὰ τρεῖς μῆνας θὰ τεθῇ εἰς ἐνέργειαν τὸ νέον νομισματικὸν σύστημα, οἱ δὲ τυπογράφοι καὶ οἱ χαρτοπῶλαι θὰ πληρόνται μὲ νέας δραχμὰς ἀντιστοιχοῦσας πρὸς τὸ φράγκον, διὰ τοῦτο δικαιούμεθα καὶ ἡμεῖς νὰ ζητήσωμεν παρὰ τῶν ἡμετέρων συνδρομητῶν ἀντὶ παλαιῶν δραχμὰς νέας, ἥτοι φράγκα.

Οὕτω λοιπὸν τιμὴ συνδρομῆς ἑτησίᾳ διὰ τὴν **ΕΘΝΙΚΗΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΝ** ἐκδιδομένην κατὰ μῆνα εἰς φυλλάδια, ὧν ἕκαστον ἀπαρτίζεται ἐκ 40 μεγάλων σελίδων κατεχουσῶν τὸ σῶμα τοῦ περιοδικοῦ καὶ 32 μικρῶν κατεχουσῶν τὸ παράρτημα αὐτῆς, ὥρισται ὡς ἑξῆς :

Διὰ τὸ ἐσωτερικόν δραγ. νεαὶ ἢ φράγ.	40
» τὴν Αἴγυπτον καὶ Τούρκιαν	» 46
» τὴν Εὐρώπην	» 47
» τὰς Ἡγεμονίας	φλωρ. 4 1/2

Καὶ ταῦτα μὲν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐλευθέραν παρτὸς νέου βάρους ἀξήσιν αὐτῆς, ὡς πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν δὲ διακόσμησιν αὐτῆς εἴμεθα εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ διαβεβαιώσωμεν τοὺς ἡμετέρους συνδρομητὰς ὅτι ἡ ἐκτύπωσις θέλει γίνεσθαι τοῦ λοιποῦ δι' ὄλων νέων χαρακτήρων καὶ ἐπὶ χάρτου πολὺ καλλιτέρας ποιότητος, ὅπερ ἐπιφέρει μὲν οὐ μικρὰν ἀξήσιν τῶν δαπανῶν μας, δὲν τὸ ἀναφέρομεν δὲ, ἵνα μὴ ἐκληφθῶμεν ὑπὲρ τὸ δέον μεγαλαυχούντες. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἀποσιωπώμεν ὅτι καὶ ἡ ὕλη αὐτῆς ἔσεται πολλῶν ὑπερτέρα ὄλων τῶν προηγουμένων ἐτῶν.

Ταῦτα ἐκρίναμεν ἀναγκαῖον νὰ εἴπωμεν πρὸς τοὺς μέχρι τοῦδε ΚΚ. συνδρομητὰς ἡμῶν καὶ τοὺς μέλλοντας νὰ μᾶς τιμήσωσι διὰ τῆς ἀπὸ τοῦδε κατατάξεώς των. Τὸ μόνον δὲ τὸ ὑποῖον παρακαλοῦμεν αὐτοὺς ἀντὶ τόσων θυσιῶν εἶναι νὰ μὴ ψυχρανθῇ ὁ ζῆλος αὐτῶν καὶ ἡ θερμὴ ὑποστήριξις των ἥς τοσαῦτα εὐγενῆ δείγματα μέχρι τοῦδε ἐλάβομεν.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.

Διακόπτομεν διὰ τὸ παρὸν μόνον φυλλάδιον τὴν συνέχειαν τοῦ ἐν παραρτήματι μυθιστορήματος ἀὸ υἱὸς τοῦ Διαβόλου», ὅπως δημοσιεύσωμεν ἔργον πρωτότυπον, τερπνόν, ἑλληνικὴν τὴν ὑπόθεσιν ἔχον καὶ διαφέρουσαν, ὅπερ νομίζομεν ὅτι θέλει εὐχαριστήσῃ τοὺς ἡμετέρους συνδρομητὰς.

Πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν θέλομεν ἀρχίσει ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς φυλλαδίου τὴν δημοσίευσιν, οὐχὶ ἐν παραρτήματι, νέου τινὸς πολλῆς ἀξίας φιλολογικοῦ ἔργου, προϊόντος τῆς ἀνθηρᾶς μούσης τοῦ Κου Τ. Ἀμπελά, τοῦ ἐν τῷ Βουτσιναιῶ ποιητικῷ ἀγῶνι μετὰ τοῦ Νέρωνος συναγωνισθέντος καὶ διακριοῦντος δράματος «ἡ Βιργινία Ῥωμαία.»

— Ἡ ἐπελθοῦσα βραδύτης περὶ τὴν ἐκδοσιν τοῦ παρόντος Α'. φυλλαδίου τοῦ ἕκτου ἔτους τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης, ἕνεκα τῆς ἀλλαγῆς τυπογραφείου προελθοῦσα, δὲν θέλει ὡς ἐλπίζομεν ἐπαναληφθῇ.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΟΙ προμηθεύοντες 10 συνδρομητάς εις τὴν Ἐθνικὴν Βιβλιοθήκην προπληρώνοντες τὴν ἑτησίαν συνδρομὴν τῶν λαμβάνουσιν ἐπὶ ἓν ἔτος αὐτὴν δωρεάν.

ΟΙ ἀλλάσσοντες διαμορῆν συνδρομηταὶ ὀφείλουσι τὰ εἰδοποιῶσιν «ἐγγράφως» τὴν διεύθυνσιν περὶ τούτου, ἵνα γνωρίζῃ ποῦ πρέπει τὰ στέλλῃ τὰ φυλλάδια· εἰ δὲ μὴ τὰ ἀπωλεσθέντα ἀναπληροῦνται ἀντὶ λεπτῶν 50 ἕκαστον.

ΟΥΔΕΙΣ τῶν ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις γίνεται συνδρομητής, ἂν δὲν πέμψῃ συγχρόνως τῇ αἰτήσῃ καὶ τὸ ποσὸν τῆς ἑτησίας συνδρομῆς.

ΠΑΣΑ ἐπιστολὴ μὴ ἀπηλλαγμένη ταχυδρομικῶν τελῶν εἶναι ἀπαράδεκτος.

Αἱ ἐπιστολαὶ ἐπιγράφονται οὕτω :

Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ περιοδ. συγγράμ. «Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη,» Εἰς Ἀθήνας.

Αἱ περιέχουσαι χρήματα ἐπιστολαὶ πρέπει τὰ στέλλωνται ἐπὶ συστάσει.

Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦνται τὴν 1 Νοεμβρίου καὶ λήγουσι τὴν 31 Ὀκτωβρίου.

Αἱ συνδρομαὶ γίνονται

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ παρὰ τῷ γραφεῖ τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης κειμένῳ κατὰ τοὺς Ἅγιους Θεοδώρους ἀπέναντι τοῦ Βασιλικοῦ ἀρτοποιοῦ καὶ τῷ Βιβλιοπωλεῖ Περρῆ-Βαμπᾶ. — ΕΝ ΣΥΡῚ παρὰ τοῖς βιβλιοπώλαις Γ. Μέμῳ καὶ Λούμῃ. — ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ παρὰ τοῖς Κυρίοις Κ. Νεστορίδῃ καθηγητῇ, Ἀναστ. Γκολενοπούλῳ φαρμακοποιῷ καὶ Στεφάνῳ Χατζοπούλῳ. — ΕΝ ΧΑΛΚΙΔΙ παρὰ τῷ Κ. Ἀλεξ. Οἰκονόμῳ δικηγόρῳ. — ΕΝ ΛΕΒΑΔΕΙΑΙ παρὰ τῷ Κ. Νερ. Μπουφίδῃ. — ΕΝ ΚΑΛΑΜΑΙΣ παρὰ τῷ Κυρ. Ξενοφ. Μαυριγιάννῃ ἰατρῷ. — ΕΝ ΛΕΩΝΙΔΙΑΙ παρὰ τῷ Κ. Α. Γ. Λευκῷ δημάρχῳ Λιμναίων. — ΕΝ ΑΣΤΡΕΙ παρὰ τῷ Κ. Εὐστ. Χασαπογιάννῃ. — ΕΝ ΤΡΙΠΟΛΕΙ παρὰ τῷ Κ. Ἰωάννῃ Ἰωαννίδῃ φαρμακοποιῷ. — ΕΝ ΤΙΝΩΙ παρὰ τῷ Κ. Ν. Ι. Καμιάδῃ. — ΕΝ ΝΑΥΠΑΓΙΩΙ παρὰ τῷ βιβλιοπωλεῖ Σοφῇ καὶ Κ. Εὐθυμιοπούλῳ βουλευτῇ. — ΕΝ ΣΙΦΝΩΙ παρὰ τῷ Κ. Κωνστ. Προβελεγγίῳ. — ΕΝ ΚΑΡΥΣΤΩΙ παρὰ τῷ Ἀριστείδῃ Στρατῇ. — ΕΝ ΘΗΒΑΙΣ παρὰ τῷ Εὐσταθίῳ Καλόπαϊδι. — ΕΝ ΛΑΜΙΑΙ παρὰ τῷ Κ. Ἀντωνίῳ Μεταξᾶ πρωτοδίκῃ. — ΕΝ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΙ παρὰ τῷ Κ. Γ. Φλωριζᾷ δικηγόρῳ. — ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩΙ παρὰ τῷ Κ. Γ. Σφήκᾳ. — ΕΝ ΠΛΕΟΙΣ παρὰ τῷ ἐπαρχεύοντι Θεοῦ. Ἰλιοπούλῳ. — ΕΝ ΛΑΡΙΣΣΗΙ παρὰ τῷ Κ. Στεργίῳ Παππαϊωάννου. — ΕΝ ΒΩΛΩΙ παρὰ τῷ Κ. Παπακωστοπούλῳ Προξένῳ τῆς Ἑλλάδος. — ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΙ παρὰ τῷ Κ. Δ. Μακρῇ (Grand-casino). — ΕΝ ΚΑΪΡΩΙ παρὰ τῷ Κ. Β. Ματαράγκᾳ. — ΕΝ ΠΟΡΤ-ΣΑΪΤ παρὰ τῷ Εὐαγγελινῷ Στρατῇ δικηγόρῳ. — ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚῃ παρὰ τῷ Ι. Ζαχαριάδῃ δικηγόρῳ. — ΕΝ ΣΕΡΡΑΙΣ παρὰ τῷ Ἑλλ. Προξένῳ. — ΕΝ ΣΑΜΩΙ παρὰ τῷ γραφεῖ τῆς Ἐφημ. «Σάμος». — ΕΝ ΚΡΗΤῃ (Ρέθυμνον) παρὰ τῷ Κ. Ἐπαμ. Καλομενοπούλῳ. — ΕΝ ΜΙΤΤΑΪΝΗΙ παρὰ τῷ Θεμιστοκλεῖ Μαρίνου. — ΕΝ ΣΜΥΡΝῃ παρὰ τῷ Κ. Σπυρίδωνι Ρίκῃ. — ΕΝ ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΕΙ παρὰ τῷ Γ. Ν. Καλλισθένῃ μουσικῷ. — ΕΝ ΧΙΩΙ παρὰ τῷ Λεωνίδᾳ Ἀργυροπούλῳ γραμματεῖ τοῦ Ἑλλην. προξενείου. — ΕΝ ΜΕΛΛΙΤῃ παρὰ τῷ Κ. Εὐστρ. Πετροκοκκίνῳ. — ΕΝ ΜΑΝΧΕΣΤΕΡ παρὰ τῷ Κ. Κλεάνθῃ Μεγαληλίδῃ. — ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ παρὰ τῷ βιβλιοπωλεῖ ὁ «Λόγιος Ἑρμῆς» Δ. Φιλίκοῦ καὶ Σα; (Γαλατᾶ; ἀριθ. 24 Πόστα Γιολοῦ). — ΕΝ ΓΑΛΑΖΙΩΙ παρὰ τοῖς Κυρίοις Σ. Φ. Ἀντύπᾳ καὶ Ε. Λιβαδᾶ. — ΕΝ ΚΑΛΑΦΑΤΙΩΙ παρὰ τῷ Κ. Γ. Ἀντύπᾳ.

ΒΙΒΛΙΑ ΝΕΑ

Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ [παράρτημα «Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης»] μυθιστόρημα Παύλου Φεβά. Τόμος Α' καὶ Β'. δραχ. 6.

ΑΝΑΤΟΜΙΚΑ ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ Α. Παπᾶ-Ἰωάννου. Τεύχος Α'. δραχ. 2.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ τοῦ 1871, μετὰ Εὐρωπαϊκῶν εἰκότων. Ἔτος τρίτον, Περρῆς-Βαμπᾶς ἐκδύται. δρ. 2.1

Ο ΚΑΖΑΜΙΑΣ ΤΟΥ ΚΟΡΟΜΗΛΑ τοῦ 1871. Ἔτος 33ον δρ. 1,50.

Ο ΝΕΡΩΝ Τραγωδία εἰς πράξεις τέσσαρας ὑπὸ Τιμολ. Δ. Ἀμπελᾶ δρ. 2.

Ο ΚΟΜΗΣ ΤΩΝ ΣΑΛΩΝΩΝ δράμα ἐπαινεθὲν τῷ Βουτζιναίῳ ἀγῶνι εἰς μέρη πέντε ὑπὸ Σ. Π. Λάμπρου. δρ. 2,50.

ΠΑΛΜΟΙ ΚΑΙ ΔΑΚΡΥΑ ἤτοι συλλογὴ λυρικῶν ποιήσεων ὑπὸ Α. Σ. Λιβαθινοπούλου ἐπιλοχίου τοῦ πεζικοῦ. Ἐν Κεφαλληνίᾳ τιμᾶται δραχ. 1.

ΤΙΜΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ἐν Ἑλλάδι. . . . φράγ. 10.

Ἐν Τουρκίᾳ. . . . " 16.

Ἐν Ῥωσσίᾳ. . . . ρούβ. ἀργ. 5.

Ἐν ταῖς Ἡγεμονίαις φλωρ. 2

Ἐν τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ ἐγγένει φρ. 17.